לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', ח' באב תשמ"ז, 3 באוגוסט 1987 / שנה מ"ח מס' 13410 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

בקבוק תבערה הושלך לעבר רכב ישראלי ליד דהיישה

בקבוק תבערה נזרק אמש בשעה 10.30 על רכב ישראלי שנסע בסמוך ליציאה הדרומית של מחנה הפליטים דהיישה. בקבוק התבערה התנפץ ונדלק על מכסה המנוע של הרכב. אין נפגעים ונגרם נזק קל למכונית. (עתים)

קצין צה"ל, מפקד המשטרה הצבאית בעזה, נורה למוות על־ידי מחבלים בעת שנסע ברכבו ברחוב הראשי ● רבין: פיגוע חריג המחייב תגובה חריגה

רצועת עזה נסגרה עד להודעה חדשה

ההרוג: סגן רון טל בן 22 — יובא היום למנוחות בקריית שאול ● במערכת הביטחון רואים הפיגוע בחומרה וחרף אופייה של הענישה הסביבתית — נחושים להתמיד בה עד שייתפסו המחבלים ● סבורים כי ההשפעה על המשק הישראלי, שתמנע ממנו עבודתם של רבבות פועלים, תמותן בשל החג המוסלמי איד־אל־אדחה, החל השבוע ● „כוח 17" של הפת"ח בהודעה לטי"צ בירושלים: אנו ביצענו הפיגוע

טהרן – „מוות למלך פאהד", תובעים מפגינים איראניים (צילום: אי.פי.)

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

קצין צה"ל, סגן רון טל בן 22, מפקד המשטרה הצבאית בעזה, נרצח אתמול בצהריים במרכז העיר על־ידי מחבלים שירו בו מטווח קצר. לאחר מותו הועלה לדרגת סרן. הלווייתו תיערך היום ב־1.30 בצהריים, בבית העלמין בקריית־שאול.

תוקפיו של סגן טל הצליחו להימלט מהאזור, וכוחות מתוגברים של שירותי הביטחון, צה"ל והמשטרה עורכים חיפושים נרחבים ברצועה במטרה ללכוד את המחבלים.

(סוף בעמוד 2)

סרן רון טל (צילום: באדיבות „ידיעות אחרונות")

מפ"ם מגישה אי־אמון בשל מצב ההתיישבות / מצעד מחאה ביום ד' ● עמוד 3

מיהו יהודי לא יעבור גם בדלת האחורית ● עמוד 3

חומייני עצמו הינחה עולי הרגל כיצד לחולל המהומות שהוליכו לטבח

מדינות ערב מתייצבות לימין פאהד — אידאן תובעת ליטול מסעודיה הפיקוח על המקומות הקדושים

ג'דה סירבה אתמול לקבל ועדת חקירה איראנית ● הג'יהאד האיסלאמי מאיים בצעדי גמול נגד משפחת המלוכה בסעודיה ● מקורות בפאריס: המהומות היו מאורגנות, המפגינים האיראנים החלו בצעדה בכיוון הפוך למסלול עולי הרגל — היו מצויידים בסכינים ובאלות ● עם זאת סבורים שהסרט שהקרינו הסעודים אינו עונה על השאלה כיצד נהרגו מאות עולי הרגל ● חשש להתפרצות מלחמת־אחים איסלאמית

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת וסוכנויות הידיעות

פריס. — ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק האשים אמש את איראן בהתגרות מכוונת שגרמה לטבח במכה, ואיים כי צרפת תשיב בהתקפה, אם האייטולות יתקפו את האינטרסים שלה. לפי מידע שהצטבר בפריז, התחוללו

(סוף בעמוד 4)

אירגון שיווק חקלאי הוקם בגדה ● עמוד 2

פירוז האיזור

על פי הפירסום בשבועון הגרמני „דר שפיגל", הציע שר־החוץ שמעון פרס במכתב למוסקווה, לפתוח במשא־ומתן על קביעת אזור המזרח־התיכון כמפורז מנשק גרעיני. מקורות במשרד החוץ הכחישו אתמול את דבר פנייתו של פרס. אך ייתכן, כי זו הכחשה פורמאלית בלבד. עם זאת בעיית הפירוז של האזור מנשק גרעיני חייבת לעמוד על סדר יומנו בדחיפות רבה, ללא כל קשר עם קיום מגע כזה או אחר בנושא זה עם ברית־המועצות.

אנו נמצאים כעת בעידן ההידברות העולמית, חבינגושית לחיסול האופציה הגרעינית. מוסקווה וושינגטון, הגיעו לכמעט הסכמה מלאה לחיסול הדדי של טילים לטווח קצר ובינוני ביבשת אירופה ובאסיה, וייתכן כי העולם כולו צועד כעת לשחרור מן האימה האטומית. במסגרת ההסכמה הזאת קיימת חשיבות מיוחדת, חשיבות קיומית, לפירוז האזור שלנו מתמירון הגרעיני ומהסכנה של מלחמה גרעינית. הפירסומים בעתונות הזרה על כך שישראל מצויידת בטילים גרעיניים עוררה כבר תגובות מצד ברית־המועצות הטוענת, כי חללו מהוות סכנה לברית־המועצות עצמה. אמנם הגורמים הישראלים הרשמיים הבהירו באופן ברור, כי ברית־המועצות אינה נחשבת כאוייבת של ישראל, אבל מוסקווה התותרת לפירוז עולמי אינה מוכנה להשלים עם אפשרות של „שמורה גרעינית" באזור הסמוך לשטחה.

אולם הצורך בהסכם לפירוז המזרח התיכון מן הנשק הגרעיני, אינו נובע במיוחד מתאוחרה או התביעה של מוסקווה, אלא מצרכי הקיום של עמי האזור, ועם ישראל בכלל זה. ישראל הרישמית מעולם לא התייחסה לידיעות או לשמועות על הימצאות נשק גרעיני בידה, אלא הסתפקה בטענה האומרת כי „ישראל לא תהיה ראשונה אשר תכניס את הנשק הגרעיני לאזור". זוהי נוסחה מעורפלת, אך גם היא אינה משחררת אותנו מן הדאגה, שכן לא היינו רוצים, וממשלת ישראל לא מתכוונת לכך, שישראל תהיה המדינה „השנייה" שבידה אופציה גרעינית.

במקום לשחק בניסוחים כאלה מוטב כי ישראל תשתלב, ואף ביוזמתה, במהלך העולמי של הפירוז הגרעיני. הדבר מחייב כמובן הסכמה של כל מדינות האזור, שתלווה בפיקוח בינלאומי בטוח ויעיל. שכן אפילו יהיה לישראל בשלב מסויים יתרון במירוץ הגרעיני באזור, לא ניתן למנוע התפשטותו של הנשק הזה גם במדינות אחרות באזור. למותר לקבוע כי האזור כולו יימצא אז בסכנה של כלייה. אין להתעלם מן הקשיים בהשגת הסדר הזה בתנאים של העדר השלום, אך יוזמתה של ישראל, שתזכה לתמיכה של שתי המעצמות, עשוייה להוביל להסדר בטוח ומחייב.

על המשמר

המערך נטש המהלך של הקדמת הבחירות — שוקל פרישה מהממשלה

ההצעה לפיזור הכנסת לא תוגש ביום רביעי בשל דוחק זמן ● הצעה המתגבשת: אם לא ניתן לסכם עם הליכוד על מועד לבחירות מוקדמות — יש לפרוש בתוך כמה חודשים מהממשלה

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

שרי המערך והנהלת הסיעה בכנסת החליטו אתמול להמליץ בפני הסיעות שאותן באו במשא־ומתן בימים האחרונים, שלא להניח ביום ד' את הצעת חוק לפיזור הכנסת למרות שיש לכך רוב של 61.

ההסבר לצעד זה הוא כי זהו היום האחרון של מושב הקיץ ואי־אפשר יהיה לקיים באותו יום את כל הליכי החקיקה אשר יידחו, מבילא לחודש אוקטובר.

הסכמי הליכוד עם ש"ס והתחייה

חשד פרס תקף בחריפות את רה"מ והדברים שאמר בראיון ל„מעריב" כאילו מפלגת העבודה רוצה לחלק את ירושלים ולהחזיר את יהודה ושומרון. פרס אמר כי זוהי אחיזת עיני הציבור ועלילת שווא. עוד טען כי הליכוד מצפצף על

(סוף בעמוד 2)

ההסתדרות הכללית - הקיבוץ הארצי - התק"ם - תנועת המושבים

הפגנת ההתיישבות העובדת

ביום ד' 5.8.87 יתקיימו

מצעד ועצרת בירושלים

09.00 — כינוס המשלחות מהישובים וקבלת תדריך בבנייני האומה
10.00 — צעד לעבר בנק ישראל ומשרד האוצר
11.00 — עצרת מול הכנסת

חברי הקבה"א נקראים לוותר על יום עבודה

ולבוא להפגין למען החזרת הגזל

מזכירי הקיבוצים, דאגו למשלחות

ציורמצב

מלה בסלע / „ידיעות"

הזמן הצהוב

שוקן הצעיר, „הארץ", שהיה הראשון שהבין כי עיתון שלא מדבר בשפתו ובסמליו של קוראיו הוא רק נייר לעטיפת דגים, וייסד את הצהובון העברי הראשון, „חדשות". רווה ודאי נחת.

„ידיעות אחרונות" היומון המתחרה הגדול ב„חדשות", אותו עיתון אשר שערות מנהליו סמרו למשמע הידיעה כי הוקם צהובון בישראל, נטש בצנעה את המילים הפומפוזיות — „עיתונות מכובדת", „עיתונות תכליתית" — מאבק עקשני דבק בהן, והצטרף למחנה השני, הרעשני, הצהוב, זה המכביר בתמונות צבעוניות וגדולות, הגודש את כותרותיו במלים צעקניות ודרמטיות והמתייחס למהלכיו של פרס באותה מידת חשיבות כמו להתערטלותה של צ'יצולינה. ההתחלה היתה תמימה למדי: „ידיעות" צבע את תמונות עמודיו הראשון בצבעים מלאים. ההמשך היה תמים הרבה פחות: אדם ברוך, של „מוניטין" לשעבר, החל לערוך את מוסף „שבעה ימים", שהוא משנה גרפית את שמו, צובע חלק מדפיו, מותח תמונות ומנתח נושאים של טרוויאליים, על פני עמודים „רציניים ויקרים". מהלכים הנקשרים אסוציאטיבית למהלכי „הצהובון הנורא". אך לפני שבועיים הגיע השיא הזמן הצהוב אם תרצו: מוסף „שבעה לילות", אשר מוסף אינפורמטיבי לענייני בידור ואמנות יעני, עבר גם הוא מהפכה צהובה ויסודית. כך יסודית עד שקשה להבדיל בין „הצהובון הנורא" הזה לצהובון המכובד הזה.

איך בכל זאת ניתן להבדיל בעורת התוכן. להבדיל מ„הצהובון הנורא" ההוא שתוכנו הבלותי לעיתים אך כסותו לרוב אינטליגנטית, לוקה הצהובון המכובד הזה ביצירתיות פגומה ובוצינות מגוחכת. קריאה מהנה.

דן כחלון

מן הכורסה / סיבה למסיבה

לובה משני צדדים

והפעם כמה מילים על לובה אליאב. שגה אל בתינו ספוני העץ מחולות ניצנה. ללובה אליאב היו ויהיו שני צדדים, וגם המופע הזה, השזור בחיוך

אליאב – אחכת עצמית נואשת

צחור שיניים מראשיתו ועד סופו, לא הביא את מותר הצד האחר על הצד האחר.

מצד אחד, החיוב הגדול, בניין הארץ, „כולם היו בני" — קריית־גת ו־40 מושבים. מצד שני, החיוב הולך ומתמוטט, הולך ונעטף שומן, והחיוב מעלה קמטי־שאלה. לדבר על תחילת מושבי לכיש ולא על התפוררותם העכשווית. האכזריות? לדבר על חזון ההקמה, ולא לרמוז על שנות ההקמה הקשות?

מצד אחד, התגשמות העצמית לעשות עכשיו מה שכולם ... פעם. לשחזר את החלוציות הקלאסית. מצד שני, עצם המעשה הוא רומנטי ... נוסטאלגית. „קח תרמיל ..." הוא אומר למשה ... מתברר הגבול הדק בין ... והנלעג.

מצד אחד, איש שרק ... העם והציבור לנגד עיניו ... ובאמת ובתמים ... כל העם. מצד שני ... המירקע איזו אחכה עצמית נואשת, וציפייה לאותו ... אליו, המובילה בהכרח לאכזבה, וככה היא ... מעולם.

ואת כל אלה ... אשם גלויים, ... רק אחד, וכולנו ... ומכל צד שלו ... סיבה למסיבה.

עמוד אחורי

על המשמר

בשטח / ללא דלק

שבת שקטה לגוררים

שבת שקטה עברה על הגוררים. ישראל צינזרה את הקילומטראז', נסעה ברדיוס של קילומטר מהבית וליקקה את הפצעים שחטפה בתחנות הדלק. מי שצלצל לגוררים לבקש שיבואו עם עירוי רחוק, היה תמים.

ב„מגור" תפוס ארבע שעות, ב„שגריר" אומרים שצלצלו שבעה עם מיכל מלא אוויר. סיוע לא קיבלו.

בחברות הגרר אומרים: גם לנו אין דלק, אז אם אפשר רוחים את העניין בעשרים וארבע שעות. אחר כך נראה.

התחנה סגורה, ג'ני צמאה לדלק

התמונה הכללית היא, שמספר הקריאות קטן בהרבה מכל שבת. מי שאין לו מה לעשות בבית משתדל לא לעשות את זה על הכביש ואם זה הכרחי — אז ברגל. עוד אומרים ב„שגריר", כי בדרך כלל נוהגת החברה לצ'פר את המינויים שלה במעט דלק עד לתחנה הבאה. השבת אין לזה צ'אנס.

לא רק תמימים נוסעים ונתקעים. מסתבר שישנם גם אלה שאינם יודעים. גרר ה„חולץ" קיבל אתמול בבוקר שלוש קריאות שונות לבוא ולחלץ. שאלו איפה, למה, ומה מצב הדלק, הקליינטים מתעצבנים. „מה זה, חקירה? „לא שמעתם", שאל מקבל השיחה. „שמענו מהז", אומרים התקועים.

„לך תסביר להם," הוא אומר לי, „שמאז יום חמישי, דלק זה לא מה שהיה קודם."

ירון זליג

אזמל / אללה ירחמו

שני ילדים ערבים

ב„מבט" יום ד' דווח המקרה במסגרת „ידיעה שהגיעה זה עתה", בסוף המהדורה. ב„ידיעות" נתנו להם מקום בעמוד 12. „מעריב" שם אותם, במשבצת צנועה, בעמוד 2. „על המשמר", בכותרת לא גדולה על טור אחר, הקצה להם שני אינץ' במרתף העמוד הראשון — „שני ילדים נהרגו בהתפוצץ רימון בחאן־יונס". רק העוברות היבשות, בלי שמות („מעריב" דווקא כן נקב בשמות ההרוגים — סובחי ומוחמד, בני 9 ו־5 — כנראה עניין של „הודעת דובר" או של עריכה). שום זכר לכתבות־צבע, לראיונות בלבדיים עם ההורים, השכנים, המורה או הגננת, שלא לדבר על יעוץ פסיכולוגי לחברים קטנים בגן או בביה"ס. סתם שני ילדים בעיית־גבול הצויה ברצועת עזה.

הרימון לא היה מתוצרת צה"ל אלא מתוצרת בריה"מ, אמל"ח של פח"ע טמון בשקית. ילדים בקיץ. רגע של משחק. שמונה פצועים, חלקם קשה. שניים מהם, אחים, מתים מפצעיהם. שני בני־אדם קטנים, כל אחד עולם מלא. אילו זה היה קורה במקום אחר, לילדים יהודים, הם היו מקבלים מקום יותר טוב, כותרות־ענק באמצע העמוד הראשון, ראיונות סוחטי דמעות עם אבא־אמא, דוד, סבתא. רבבני ש"ס החסודים היו מספידים את „הנשמות הטהורות" ראש הממשלה היה נזקק לביאליק ומבטיח נקמה. כהנא היה מפרט. שרים נואמים בלוויות. מברק תנחומים מהנשיא.

אבל סובחי ומוחמד מחאן־יונס היו, בסך־הכל, שני ילדים ערביים. קורבנות הטירוף הדו־צדדי. בני־אדם קטנים שלא הספיקו לחיות. אללה ירחמו. יהי זכרם ברוך.

מרים פרנקל

לו יהי/צפוי השבוע

קבורת־חמור בשחקים

● מלך החיות: אין פלא שממשלה שאינה יודעת אם תתקיים עוד שבוע, אינה מסוגלת להכריע בגורל ה„לביא". באין החלטה, ינסה השבוע שר האוצר ניסים לגמור את הפרוייקט בנימוק פורמאלי: נגמר התקציב הזמני שאושר.

גם מי שמתנגד, ובצדק, לפרוייקט המנופח והראוותני, צריך להתקומם נגד התרגיל. ל„לביא" מגיע סוף מכובד. ולו בגלל אלפי העובדים המסורים שהאמינו בכנות שהם מלטשים את חוד החנית של ישראל. אסור שייצאו ל„חופשה" שתהפוך לפיטורין. אסור לתכנן ל„לביא" קבורת־חמור.

● לטוס בשבת, בעזרת השם: בימים אלה, טוען „ערב שבת" החרדי, מנחם ברגר, יו"ר חברת „סאן דור" השייכת ל„אל על", העביר שלושה מיליון דולר רווחים לחברת האם. „אל־על, כך מסתבר, טסה בשבת תחת השם „סאן דור". פעם ידיעה כזו על חילול שבת רשמי הייתה עלולה לגרום למשבר ממשלתי. השבוע, יש להניח, לא תזעזע איש, וזה טוב. במחשבה שנייה, הפטנט הזה, לטוס בשבת בשם אחר, דומה לפטנטים של החרדים עצמם. זה דומה ליין „כשר" מענבי שנת שמיטה, אחרי שמכרו את הגפנים לפני תחילת השנה. למחלל השבת מנחם ברגר, מסתבר, יש ראש של רב.

עודד ליפשיץ

את"מ/טלוויזיה

אוואנס נגד קולינס

במירוץ לתואר כוכבת הטלוויזיה הפופולרית ביותר, נותרו רק שתי מתמודדות רציניות: לינדה אוואנס וג'ואן קולינס. בכך, אגב, אין כדי לומר שהסדרה

אוואנס — 18 אלף מכתבים

„שושלת", בה הן מככבות, ראשית להתגדר בתואר סדרת הטלוויזיה הפופולרית בארה"ב. כתואר הזה מחזיקה, עדיין „דאלאס". ובכן, מי הכי פופולרית מבין השתיים? סקר בין־לאומי שערך שבועון נשים אנגלי והקיף עשר מדינות בארבע יבשות, ניסה לתת תשובה.

אז ככה: בארה"ב ואוסטרליה, לינדה אוואנס בראש. בצרפת, גרמניה וקנדה, ג'ואן קולינס עדיפה. חמש המדינות הנותרות העדיפו לדחוק גם את זו וגם את זו מראשות הדירוג. ביפאן, הודו ודנמרק מעדיפים כוכבים תוצרת־בית אשר את שמותיהם לא נוכל, לצערנו, למסור לכם, מחשש לשבירת השיניים. בהונג־קונג ובריטניה עדיין שומרים אמונים לכוכבת־לשעבר של „דאלאס", ויקטוריה פרינסיפל.

אז מי, לכל הרוחות, הכוכבת הכי פופולרית? עלפי כמות מכתבי המעריצים המתקבלים במשרדי חברת ההפקה של אהרון ספלינג, האיש מאחורי „שושלת", לינדה אוואנס מנצחת. היא זוכה ל־18 אלף מכתבי מעריצים מדי שבוע. קולינס, מסכנה, צריכה להסתפק ב־12 אלף בלבד...

עומר ניד

מדף/אוטוביוגרפיה

גלריה של „תחנות"

שלמה פרישקובסקי. „מן השורוד ומן העבודות של סטאלין, אל החירות שבמולדת ישראל" הוצאת במות לספרות ולאמנות, 1987.

אין זה סיפורו של „שלוימלה", הנפגע מן המישטר הסובייטי בשל יהדותו. מדובר באדם „כפוי־מהפכן", (כלומר: מהפכן בעל־כורחו), המתעד את קורותיו בפולין־רוסיה־פולין (וישראל) וכן את ה„אני מאמין" שלו בספר רב־ארך למדי, שאיפתו של המחבר להבאת תולדותיו לרשות־הרבים מקבלת הצדקה, לנוכח הגלריה המרשימה של „התחנות" שעבר בדרכו.

מובן מאליו: הכתב שיצא תחת ידיו, לא יחמיא ביותר למחבבי „עולם המחר" של סטאלין, בו מתנות־חכפייה לסוגיהם ושגידות השימוש שנעשה בהם, דומים למעין רשימת מיצרכים יום־יומית הנערכת במכולת הקרובה. „מצד שני" מבליט הכותב את תנועת ההתנגדות לסטאלין בשנות העשרים ומי יודע, ייתכן שבעתיד תיכתב ההיסטוריה של המהפיכה דווקא מנקודת מבטם של אלה שהתנגדו לעיוותיה ואשר הפכו לקורבנותיה, על־אף רצונם לשרתה וזוהי בהחלט סיבה מספקת, שלא לדחות לשוליים את הסיפור האוטוביוגרפי שלפנינו.

העיסיון הניכר שצבר המחבר בימי חייו, לא מוצא את ביטויו בצורתו של הספר, המבליט מגרעות־ינקות ממש: כתיבה „כבדה" המכילה פרטי־יתר לעייפה והכללות בלא כיסוי על תקן אקסיומאטי.

אבי ידידיה

עורך „עמודאחורי": אמי לנדאו

לראשונה — פדרציה של כל אירגוני השיווק החקלאי הוקמה בשטחים

ירדן שהתנגדה עד כה לאירגון מעין זה שינתה עמדתה וסייעה להקמתו

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

בגדה המערבית הוקם אתמול גוף ראשון מסוגו — פדרציה של כל ארגוני השיווק החקלאי. זהו גוף פרו־ירדני שבראשו עומד חבר הפרלמנט הירדני תחסין אל־פארס. ראש המינהל המזרחי ביהודה ושומרון תת־אלוף אפרים סנה העניק אתמול לתחסין אל פארס את הרשיון הישראלי לאירגונו.

כתבנו אומר כי עד העת האחרונה התנגדה ירדן להקים בגדה ארגון כללי מעין זה. היא הכשילה את כל הנסיונות מצד ישראל לכונן מוסדות כאלה. עתה שינתה ירדן את עמדתה ובעת האחרונה החלה לשתף פעולה עם ישראל נגד השפעת אש"ף והיא פועלת להקים גופים כלל־גדתיים, בעלי צביון פרו־ירדני חד־משמעי כדי לדחוק את השפעת המוסדות התומכים באש"ף.

ללא הר חברון

כתבנו מעיר כי אגודת הכפרים של הר חברון איננה משתתפת בפדרציה הזאת ולפי שעה אין להר־חברון ייצוג בה. לפני ימים אחרים פירסם היומון של תומכי ירדן במזרח ירושלים אל־נהאר הבהרה ובה הודיעו תומכי ירדן למעשה כי אין הם משתפים פעולה עם אגודת הכפרים.

המשכים

רצועת עזה נסגרה עד להודעה חדשה

(סוף מעמוד ראשון)

רבין: התגובה תהיה חריגה

שר־הביטחון יצחק רבין אמר אתמול, כי זהו אירוע חריג ולכן תגובתו תהיה חריגה אף היא. שר־הביטחון והרמטכ"ל הורו על איסור היציאה מרצועת עזה אל שטח ישראל, מאמש עד להודעה חדשה. כן הוחלט לאסור יציאת כלי שיט מנמלי רצועת עזה לים בשל החיפושים והסריקות בשטח. החיפושים יימשכו גם בימי החג המוסלמי עיד־אל־אדחא החל השבוע.

אתמול בשעות הצהריים נסע סגן רון טל, מפקד המשטרה הצבאית במרחב עזה, ברכבו הצבאי מדגם „פז'ו". כשעבר ברחוב המרכזי של העיר בסמוך ל„כיכר פלסטין" נאלץ להאט את מהירות נסיעתו בשל לחץ התנועה.

יריות לתוך הרכב

אלמוני התקרב אל הרכב וירה בקצין מספר כדורים. על פי תחקיר ראשוני מסתבר, כי המחבל פתח גם את דלת הרכב וירה עוד מספר כדורים מטווח של כמה סנטימטרים בראשו של הקצין. סגן רון טל נפצע אנושות ונפטר בדרכו אל בית־החולים. בסמוך לרכב הצבאי נמצאו חמישה תרמילים בקוטר של 9 מ"מ. כוחות מוגברים של צה"ל הטילו עוצר על שטח הפיגוע והחלו בסריקות. על פי הערכות ראשוניות מדובר כנראה בחוליית מחבלים מאורגנת.

צעדים חריפים

שר־הביטחון יצחק רבין והרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון חשו לעיר עזה מייד לאחר האירוע ושמעו פרטים ראשונים על הרצח. נמסר, כי במערכת הביטחון רואים בחומרה רבה את הפיגוע והוחלט על נקיטת צעדים חריפים ויוצאי דופן כדי להביא ללכידת הרוצחים.

הרצח אתמול, בעזה, הינו החמור ביותר שאירע ברצועה בשנים האחרונות היות והפעם בחרו המחבלים בקצין צה"ל.

הרצועה נסגרת

יצויין, כי מקרי רצח רבים, שהיו בשנים האחרונות בעזה, בוצעו בדקירות סכין. אתמול אחר הצהריים החליט שר־הביטחון לסגור כליל את רצועת עזה ולא לאפשר לרבבות פועלים המועסקים בישראל לצאת לעבודתם. מערכת הביטחון לקחה בחשבון את הנזק המיידי שעשוי להיגרם לכמה ענפים במשק הישראלי, אולם מערכת הביטחון נחושה בדעתה לטפל בעניין בחריפות ולהביא ללכידת הרוצחים תוך זמן קצר.

ענישה סביבתית

גורמים צבאיים אומרים כי לאור מקרה הרצח החמור של קצין צה"ל נוקט שר־הביטחון בממד של ענישה קולקטיבית וחורג בכך ממדיניותו המוצהרת הגורסת ענישה „נקודתית". „צריך להבהיר לתושבי עזה, שחלקם ודאי הבחינו במחבלים בבואם לבצע את הפיגוע, וכן בנתיב מנוסתם, כי צה"ל ומדינת ישראל לא ישלימו עם רצח מתועב שכזה", אמרו הגורמים.

„כוח 17": אנו הרגנו

אלמוני, שהציג עצמו כדובר מטעם „כוח 17" של פתח, התקשר אתמול אחרי הצהריים למשרדי סוכנות הידיעות הצרפתית בירושלים וטען שאנשי ארגונו הם שהרגו את הקצין הישראלי בעזה. „חיסלנו את הקצין מכיוון שהוא השתייך לכוחות הכיבוש הישראליים, ההורגים בהתמדה אזרחים פלשתינאים חפים מפשע", אמר האיש, בהוסיפו כי הוא מטלפן מירושלים.

בקיבוץ עין־שמר, משלימים בימים אלה את ההכנות לקראת הפתיחה הרשמית של מוזיאון חדש בשם „החצר הישנה". המוזיאון הוקם, ביוזמת רן חדוותי, בסיוע משרד החינוך והתרבות והמועצה לשימור אתרים, ב„חצר" שנוסדה כ„נקודת שמירה" על־ידי אגודת „השומר" בשנת 1913. רן הצליח להלהיב את בני המשק ואסף במקום את הציוד האישי והחקלאי של החלוצים. המוזיאון ייפתח בספטמבר והמבקרים יבקרו בתצוגה ארכיאולוגית, יתנסו בהפעלת כלים חקלאיים ישנים, יבקרו בפינת חי וצומח ויצפו בסרט שהפיק המשק על תולדות הראשונים. בתמונה: שר החינוך נוהג בטרקטור משנות ה־20, במוזיאון החדש בקיבוץ. (צילום: נעמן)

נס בנצרת

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

האם התחולל נס בכפר ראמה בגליל? הכנסיה הקאתולית עדיין אינה מוכנה להתייחס לכך — והנושא בבדיקה. מעשה שהיה כך היה: גב' נאריה חליל, בת 37, נשואה ואם לילדים, חולה מזה מספר ימים והרופאים ציוו עליה לא לרדת מהמיטה לפחות שלושה ימים.

אך גב' חליל, כנוצריה מאמינה, ביקשה מבנותיה לסור לכנסיה הקרובה ולהביא לה כמה טיפות שמן זית מקודשות כדי שיביאו לה מזור.

הבנות סירבו מחשש שיתפסו אותן ומצאו כל פעם תירוץ.

אך מה עושה ההשגחה? שלשום בשעות אחר־הצהריים ראתה הבת הצעירה אור נוצץ מפסל המדונה המוצב בחדר האורחים של המשפחה. משהתקרבה אליו ראתה שמן נוזל ממנו. היא נבהלה ממראה עיניה. סיפרה לאמה המרותקת למיטה וזו ביקשה מהבת למהר ולהביא לה את השמן לסוך בו את גופה. הבת עשתה כמצוותה ולאחר מספר שעות התחילה האם החולה להחלים, ירדה מהמיטה ומרוב שמחה התחילה להתפלל ולשיר.

משנודע לשכנים הדבר, הם החלו לנהור לבית כדי לאסוף את טיפות השמן הקדושות. כומר הכפר, איברהים ספית, ביקש להמתין כדי לקבוע אם התופעה היא נס משמיים. הוא אמר, כי אם יוסיף השמן ליטוף תוכל הכנסיה להתייחס אליו כאל נס.

הרמטכ"ל לשעבר, משה לוי, יוצא החודש ללימודים בבריטניה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הרמטכ"ל לשעבר רב אלוף (מיל.) משה לוי ייצא באוגוסט לשנת השתלמות בבריטניה במסגרת שנת הפרישה המגיעה לו מצה"ל. שר־הביטחון יצחק רבין אישר את שנת השתלמות של לוי.

רא"ל (מיל.) משה לוי נאלץ להסתפק בהשתלמות בבריטניה לאחר שהתובע האמריקני הודיע כי יזמן אותו לחקירה בפרשת פולארד באם יגיע לארצות־הברית.

מאמצים גדולים של הדרג המדיני לבטל את הודעת התובע האמריקני לא העלו דבר.

„על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מכונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

יחד עם אמא סוניה קוזלוביץ,
הוגו, אסתר וכל המשפחה

אנו אבלים על מותו של הבעל האב והסב

ישראל קוזלוביץ ז"ל

ההלוויה תתקיים היום יום שני 3.8.87, בשעה 15.30
בקיבוץ געש

קיבוץ געש

שיחת היום

בחזרה ל„ענישה סביבתית"?

סגירתה של רצועת עזה בעקבות רצח סרן רון טל, מהווה חריגה ממדיניות המוצהרת של שר־הבטחון יצחק רבין. בשנתיים האחרונות, כשנדרש [illegible] לגירושים ולמעצרים המנהליים הרבים, אותם אישר בשטחים וברצועה [illegible] הוא נימק זאת במדיניותו הגורסת כי על פיגוע חבלני יש להגיב ב„ענישה נקודתית". נגד מבצעי הפיגוע ומקורביהם, ולא „בענישה סביבתית" [illegible] נפגעים רבבות תושבים שאינם קשורים בהכרח לפיגוע.

כשביקר אתמול רבין בעזה הוא הצהיר כי בעקבות הפיגוע החריג [illegible] תגובה חריגה והורה על איסור היציאה מהרצועה אל שטח ישראל. [illegible] מידי יום את פרנסתם רבבות תושבי עזה. בצעדו זה מבקש השר רבין [illegible] ל־600 אלף תושבי עזה כי מדינת ישראל לא תשלים עם מעשי רצח [illegible] ומצד שני אולי גם לרצות את המתיישבים היהודים באזור, וגורמים [illegible] בישראל, שהיו ממהרים בוודאי לבצע שפטים בכל תושב עזה שהיה [illegible] הבוקר לעבודתו בישראל.

רצועת עזה משולה ל„חבית חומר נפץ" וכל טעות בקבלת ההחלטה עשויה להביא להתלקחות מהירה. סגר מוחלט על 600 אלף איש, לשם לכידת המרצחים. ניתן להבין כצורך מבצעי בלבד ולא כמדיניות חדשה.

אבי בניהו

טרם נמצאה דרך להחזיר את מנשה רז ל„מבט של חצות"

מאת אתי רונאל כתבת „על המשמר"

מנהל הטלוויזיה חיים יבין ייפגש היום עם שני מגישי מהדורות הלילה בטלוויזיה, אברהם ברזילי ועמוס ארבל ועם מנהל מחלקת החדשות יאיר שטרן, על מנת לגבש נוהלים ומניים להגשת המהדורה. בטלוויזיה אומרים כי פירוש הדבר, שהשעייתו של מנשה רז מהגשת המהדורה לא תבוטל על אף התנגדותם של יבין ושטרן. ההשעייה, שנעשתה על ידי מנכ"ל רשות השידור אורי פורת, מתפרשת כהתערבות בוטה בנוהל קבלת ההחלטות על־ידי מנהל הטלוויזיה ומנהל מחלקת החדשות. אלא שמרחב התמרון של ועד העובדים [illegible] שמחה על ההשעייה הוא צר למדי, מאחר שמסתבר שפורת, שפעל לא [illegible] הנהלים, נזף ברז בארבע הפעמים בהן „פישל", והזהירו מפני מקרים נוספים של חוסר איזון. על כל פנים בסוף השבוע יכנס ועד החדשות את מליאת החדשות לדיון בנושא ויחליט על צעדיו.

„הממשלה תהיה אנוסה להפסיק פרוייקט ה„לביא""

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

גורמים צבאיים בכירים מעריכים כי בסיכומו של דבר תמצא עצמה ממשלת ישראל נאלצת לבטל את פרוייקט להביא. נודע כי שמיר החליט לדחות את ההכרעה בממשלה עד לשישה באוגוסט. לאחר שיידע מה יהיה גורל הממשלה והאפשרות כי הכנסת תתפזר. ככל הנראה תחל הממשלה [illegible] ראשון הקרוב לסכם את הנושא ותקיים הצבעה בעניין. להערכת הגורמים הצבאיים הבכירים, לא תוכל הממשלה כיום לקבל החלטה הנוגדת לחלוטין את עמדתם של כל הגורמים המקצועיים הקשורים ב„לביא". „מבקר המדינה אמר את דברו, נגיד בנק ישראל קרא להפסקת הפרוייקט, צה"ל אומר [illegible] ברורים וחד־משמעיים בעניין סדרי העדיפויות לשדה הקרב העתידי [illegible] ועדה פרלמנטרית (ועדת מרידור) שהתעמקה בנושא גורסת את הפסקת הפרוייקט. אם כי לא המליצה דבר בנדון. נראה כי לממשלה אין כיום [illegible] אלא להחליט על ביטול הפרוייקט. החלטה זו עשויה היתה להתעכב אילו הוחלט על תקופת בחירות, אולם כעת נראה שהחלטה תיפול בקרוב", [illegible] הגורמים הבכירים.

המערך נטש המהלך

(סוף מעמוד ראשון)

ההסכם הקואליציוני. הם עשו הסכם עם התחייה, „שאיננו יודעים מה תוכנו וככל הנראה יש בו הבטחה להזרמת כספים להתנחלויות.

אנחנו גם לא יודעים איזה הסדר עשו עם ש"ס. פרס דיווח על פגישותיו עם נציגי המפלגות השונות ואמר כי מצא אצל אגודת־ישראל גישה חיובית בעד פיזור הכנסת והליכה לממשלה צרה. עוד גילה שר־החוץ כי פנה לשמיר והציע לו הסדר להקדמת הבחירות, אך שמיר לא התחייב לשום תאריך. הוא גם סיפר כי הציע לשמיר לבדוק את כל האופציות המדיניות, כולל ועידה בינלאומית, ללא זכות וטו, אך עמדתו היתה שלילית לגמרי בנושא זה.

אדרי: עמדת כוח

ח"כ אדרי טען כי נוצר מצב חדש בכנסת והמערך מדבר עכשיו מעמדת כוח. תפקידנו כמפלגה פוליטית היה לנצל את המהלך. אילו היה באפשרותנו לבצעו. השר וייצמן טען כי היה צריך לשתף יותר אנשים במהלכים האחרונים. [illegible] צריך לפרוש מהממשלה, או להקדים את הבחירות, זוהי [illegible] אנדרוגינוס היא לכודה, [illegible] הוו פג תקפה ועלינו להקדים [illegible] הבחירות, או לפרוש. השר שחל [illegible] כי אי־אפשר להגיש הצעת חוק [illegible] ו', אך יש להמשיך את [illegible] באוקטובר ואם לא ניתן יהיה [illegible] להסכם עם הליכוד, הוא כעד [illegible] מהממשלה.

לפרוש מהממשלה

ח"כ חיים רמון הוכיח כי [illegible] התיקו שהיה בקבינט, [illegible] הוועידה הבינלאומית הוא [illegible] שצריך לפרוש מהממשלה. [illegible] סרבן תשלום שמיר. לדבריו [illegible] ללכת למהלך של הקדמת [illegible] ביום ד', כי בכך תינתן [illegible] אופציה לגרש את שרי [illegible] ולהקים ממשלה צרה [illegible] קלריקלית.

מזכ"ל העבודה עוזי ברעם אמר כי יש להציג את הצעת החוק לפיזור הכנסת באוקטובר ואם לא [illegible] נצליח חייבים לפרוש — אמר.

למשפחות בן דוד
בכפר מסריק ובקיבוץ העוגן

אנו משתתפים בצערכם על מות

רחל (לוצי) ז"ל

קיבוץ כפר מסריק

מפ"ם תביע אי אמון בממשלה בשל מצבה החמור של ההתיישבות

האי אמון ביום רביעי הקרוב ■ באותו יום ייערך מצעד מחאה שבראשו יעמוד מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ■ המפגינים ימחו מול בנק־ישראל והאוצר על הריבית הרצחנית שאינה מאפשרת התאוששות החקלאים

סיעת מפ"ם תביע ביום רביעי השבוע אי אמון בממשלה בגין מצבה החמור של ההתיישבות.

לדעת מפ"ם המדיניות הכלכלית של הממשלה פגעה חמורות בייצור בכלל ובחקלאות בפרט.

בנימוקי ההסבר לאי אמון נאמר כי ההתיישבות העובדת, פאר היצירה הציונית, נמצאת זה כמה חודשים על סף התמוטטות בשל מדיניות כלכלית המעדיפה את הסקטור הפיננסי על הסקטור היצרני.

המדיניות הכלכלית של הממשלה מטילה ריבית רצחנית על ההתיישבות העובדת. ריבית הגוזלת בנשך. הממשלה מעלה על נס את היוזמה הפרטית על חשבון הצדק החברתי. בשל כך, ישובים מתפוררים ונעזבים ומפעל חלוצי לאומי־חברתי של כמה דורות עלול לרדת לטמיון לטובת התנחלויות ראווה.

ישראל קיסר, ראשי ההתיישבות העובדת על כל זרמיה וגווניה ונציגי הישובים, יעמדו בראש מפגן שייערך מול בנק ישראל ביום רביעי בירושלים, במחאה על „ריבית הנשך" המוטלת על החקלאים.

משם ימשיך המיפגן למשרד האוצר בתביעה להעניק ערבות מדינה להסדרים שהוחלט עליהם. על כך החליט מטה המאבק המשותף של ההתיישבות וההסתדרות אתמול בתל אביב.

שלמה לשם, דובר מטה המאבק המשותף, מסר לכתב עת"ם כי המיפגן יסתיים בעצרת מול הכנסת ביום האחרון לפני צאתה לפגרה. ובה ינאמו ישראל קיסר וראשי ההתיישבות. כן מסר, כי כהכנה למיפגן תקיים מזכירות התק"מ בתחילת השבוע שבעה כנסים איזוריים, בהשתתפות מזכירי כל קיבוצי התק"מ, ובהם יימסרו פרטים על המאבק, שיהיה ממושך ועקיב.

כדבר ריבית הנשך הסתמך שלמה לשם על דברי השר שחל, שהזהיר ב־1985 את מודעי, שר האוצר דאז, את נגיד בנק ישראל ואת מיכאל ברונו, אז יועץ התוכנית הכלכלית, שהריבית תגיע ל־35־45 אחוז ותפגע קשות בחקלאות.

בוש במכתב לחברת קיבוץ רמות מנשה: נפעל ליציאת המשפחה מבריה"מ שאימצתם

מימין: ולדימיר ליפשיץ ובנו בוריס ממתינים לאשרה

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

„לשואלים אותנו, אם יש לנו קרובים או חברים בישראל שיעזרו בקליטתנו בארץ, אנו משיבים כי יש לנו קיבוץ שלם" — כתב אסיר ציון לשעבר ולדימיר ליפשיץ, מלנינגרד, לשרה אוסצקי ולחברי קיבוצה רמות מנשה המאמצים את משפחתו.

במכתבו הוא מתאר את מצבו הקשה ומציין, כי הוא ובנו בוריס פוטרו מיד מעבודתם ולא הצליחו למצוא עבודה. הוא הביע תקווה כי סוף סוף יקבלו היתר יציאה ויוכלו לעלות לישראל. הוא הודה לחברי קיבוץ רמות מנשה על המכתבים, החבילות והעידוד המוסרי. כן הודה לשרה אוסצקי שקיימה עמו שיחה טלפונית ללנינגראד.

שרה אוסצקי מסרה לכתבנו, כי קיבלה גם מכתב אישי מסגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש המברך על שחרורם של ולדימיר ליפשיץ מן המעצר ושל בנם בוריס מן הצבא. הוא מבטיח לה להמשיך במאמצים ליציאתה של המשפחה מבריה"מ.

לליכוד וש"ס צפוי היום כישלון בנסיון להעביר תיקון ל„מי יהודי"

המערך הודיע שיטרפד הנסיון להעביר תיקון לחוק בוועדת החוקה לפיו תובא אסמכתא לגיור בחו"ל שתכלול את שם הרב שגייר

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הליכוד וש"ס לא יצליחו גם היום להכניס את „מי יהודי" לספר החוקים בישראל, בדלת האחורית. סיעת המערך בכנסת הודיעה כי תטרפד היום בוועדת החוקה חוק ומשפט, כל נסיון של שתי הסיעות לשנות תקנה בחוק מירשם התושבים. גם לשון המאזניים בוועדה, אבנר שאקי (מפד"ל), אמר כי יתנגד לשינוי.

לפי התקנה, אליבא הליכוד וש"ס, כל אדם שגוייר בחו"ל יצטרך להביא אסמכתא שתכלול גם את שם הרב שגייר אותו. קריאה באסמכתא תאפשר לחוגים החרדיים לדעת מי גויירו על ידי רבנים רשומים.

אתמול הודיע יו"ר הכנסת שלמה הלל, לבקשתו של יצחק ארצי (מערך־ל"ע) כי ישיבת ועדת החוקה תימשך היום לכל היותר שעה אחת. יו"ר הכנסת הסביר כי הוועדה יושבת ביום בו מליאת הכנסת שובתת מעבודתה, וכן כי בערב תשעה באב אין לאפשר ישיבה ממושכת. ארצי עצמו הודיע כי יבקש היום התייעצות סיעתית, דבר שיעתיק את ההכרעה בנושא זה ליום אחר. שולמית אלוני (ר"צ) הודיעה אמש, כי כל נסיון לשנות את התקנה מנוגד להחלטה הקודמת של בג"צ בעניין „מי יהודי". היא הזהירה את יו"ר ועדת החוקה קולס כי אם אכן יעלה את הנושא להצבעה, תפנה סיעת ר"צ לבג"צ.

ר"צ: נפנה לבג"צ

ראשי התנועה ליהדות מתקדמת בישראל קוראים לממשלת ישראל ולעם כולו למנוע פגיעה בחוק השבות ובמעמד הגרים העולים לישראל.

„נסיונותיהם של האורתודוכסים לשינוי בחוק השבות או העברת חוק מי יהודי, הפכו להיות מקח וממכר פוליטי ממוסד, ופגיעה מוסרית בחברה הישראלית.

„הכנסת הקימה ועדת שרים לבדיקת הנושא ושמעה את טיעוניהם של כל הגורמים. יש לתת לוועדה זו לסיים את עבודתה נאמנה ולא לאפשר לאורתודוכסים להשחיל בעורמה כ„גנבים בלילה" תקנות במסגרת ועדות בכנסת שיובילו לשינויים שניסו להשיג פעמים רבות במליאת הכנסת ונכשלו", אומר מאיר אזרי, מזכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת בישראל.

גרנות ידרוש מפרס לקיים הבטחתו להפוך „חוק השבות" לחוק־יסוד

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

מזכ"ל מפ"ם א. גרנות ידרוש היום מיו"ר העבודה שמעון פרס, כי יעמוד בהבטחתו וכי יורה לסיעת המערך לתמוך בנסיון להפוך את „חוק השבות" לחוק יסוד.

חוק יסוד ניתן לשנות בכנסת רק על ידי רוב מיוחד של 80 ח"כים. הפיכת „חוק השבות" לחוק כזה תמנע מהסיעות החרדיות והדתיות נסיונות „לגנוב הצבעה" על „מיהו יהודי", כדי לשנות את „חוק השבות" ברוב מזדמן.

היום צפויה פגישה של ראשי מפ"ם, ר"צ ושינוי, עם פרס פגישה זו נקבעה ביום חמישי האחרון, בתום רב־שיח דומה בין פרס, גרנות, אלוני ורובינשטיין על הקדמת הבחירות. בפגישה היום יסביר שר החוץ מדוע החליט שלא לנסות להפיל את הממשלה מחרתיים. גרנות יבהיר לפרס כי מפ"ם לא תוכל לתמוך במערך אם סיעה זו תבצע עיסקאות עם אגודת ישראל או ש"ס בנושאים דתיים.

הממשלה החליטה להקים ועדה בינמשרדית לתיאום המלחמה בסמים

מאת מוטי בסוק ו. שמי, כתבי „על המשמר"

בתום דיון מיוחד בנגע הסמים, החליטה אתמול הממשלה כי ועדה מיוחדת בראשות ראש הממשלה שמיר תקבע את דרכי המלחמה בנגע ממאיר זה.

בוועדה ישתתפו גם שרי החינוך, הבטחון, הבריאות, המשטרה, המשפטים, העבודה והרווחה וכן השר בלי תיק שפירא. הוועדה תקבע את דרכי התיאום בין המשרדים השונים במלחמה בסמים.

היא גם תנחה ועדה בין משרדית, בראשות מזכיר הממשלה רובינשטיין לגבי אופן הקמת הראשות הממשלתית למלחמה בנגע הסמים.

את הישיבה אתמול יום ראש הממשלה שמיר. נציגי חמישה משרדים — הבריאות, חינוך, עבודה, משטרה ומשפטים, מסרו סקירות ממצות על התפשטות מגיפת הסמים בארץ. ד"ר יואב סנטו ממשרד הבריאות מסר באמצעות שקפים, כי בארץ כמאה והמישים אלף איש התנסו פעם או יותר בסמים. 15,000 מתוכם מכורים לסמים. שלושים אלף משתמשים בסמים באופן קבוע. לפי הנתונים הידועים 30 איש נפטרו מסמים בשנת 1984. אשתקד גדל מספרם ל־52. ב־1984 צרכו מטרון, שהוא תחליף סם, 380 איש. ב־1986 קפץ מספרם לארבעת אלפים ומאתיים.

נציג המשטרה ציין כי עסקי הסמים בארץ מגלגלים סכום עתק של מיליארד דולר בשנה. ההשקעה הציבורית בטיפול הרפואי בנגע זה מגיע למיליון דולר בלבד. השימוש בסמים מגדיל את הפשיעה בארץ.

כנס פעילי תעשייה ומשק

ביום שלישי 4.8.87 בשעה 8.30 בבוקר
באולם הגדול בבית הקיבוץ הארצי

על סדר היום:

א. סכומי התעשיה תשמ"ז
ב. שינוי כוון באסטרטגית התעוש בקיבוצים

שעת סיום משוערת 12.30

מדור התעשיה
המחלקה לכלכלה

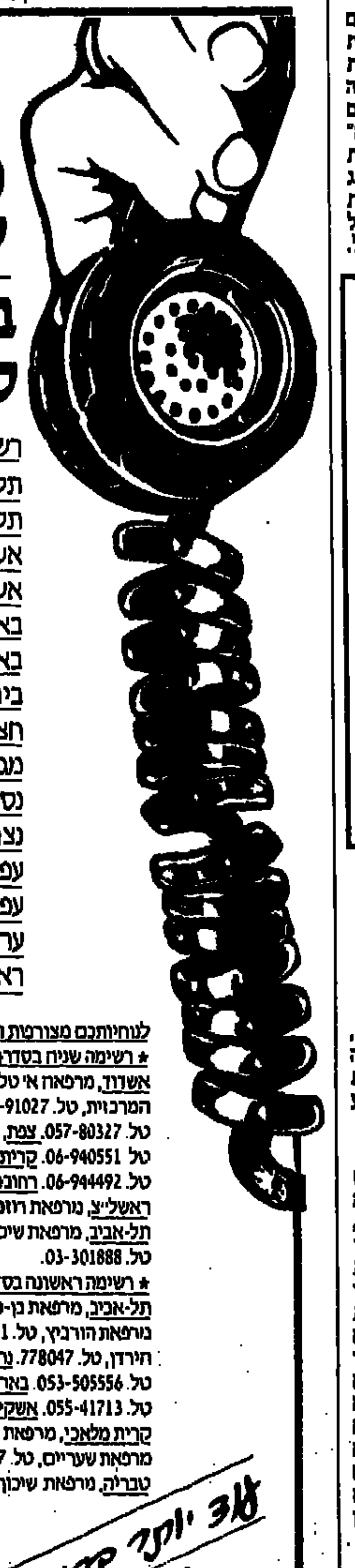

שרות עם חיוך

מרפאות קופת חולים הכללית

בהן ניתן להזמין תור לרופא טלפונית :

רשימה שלישית בסדרה.

תל־אביב, מרפאת קטוביץ,	03-440613
תל־אביב, מרפאת רמת החייל,	03-485111
אשדוד, מרפאת אשדוד י"א,	055-42515
אשקלון, מרפאת חובבי ציון ב',	051-34888
באר שבע, מרפאת ט'	057-412212
באר שבע, מרפאת נוה־נוי,	057-33779
בית שאן, מרפאת בית שאן ב',	065-588860
חצור, מרפאת חצור הגלילית,	069-89022
מגדל העמק, מרפאת מגדל העמק,	065-40072
נס ציונה, מרפאת נוה עובד,	08-471431
נצרת, מרפאת נצרת עילית,	065-570873
עפולה, מרפאת גבעת המורה,	065-92006
עפולה, מרפאת עומר,	065-25611
ערד, מרפאת ערד,	057-957363
ראשון לציון, מרפאת ירושלים,	03-9644094

לנוחיותכם מצורפות הרשימות הקודמות:

★ רשימה שניה בסדרה:
אשדוד, מרפאה א' טל. 055-21856. באר־שבע, מרפאת י"א, טל. 057-419787. גדרה, המרפאה המרכזית, טל. 055-91027. חיפה, מרפאת רוממה, טל. 04-244641. ירוחם, מרפאה מרכזית, טל. 057-80327. צפת, מרפאת כנען, טל. 06-930468. קרית שמונה, מרפאת צפון, טל. 06-940551. קרית שמונה, מרפאת דרום, טל. 06-941488. קרית שמונה, מרפאת מרכז, טל. 06-944492. רחובות, קרית משה, טל. 08-460598. רחובות, מרפאת הדר, טל. 08-468149. ראשל"צ, מרפאת רוזנברג, טל. 03-948369. רמת־גן, מרפאת רמת־עמידר, טל 03-743802. תל־אביב, מרפאת שיכון צבא־קבע, טל 03-812444. תל־אביב, מרפאת איילון, טל. 03-301888.

★ רשימה ראשונה בסדרה:
תל־אביב, מרפאת בן־נון, טל. 225142. תל־אביב, מרפאת תל־ברוך, טל. 482203. תל־אביב, מרפאת הורביץ, טל. 478111. רמת־גן, מרפאת שני, טל. 740353. רמת־גן, מרפאת משמר הירדן, טל. 778047. נתניה, מרפאת באר"י, טל. 053-332374. נתניה, מרפאת אזורים, טל. 053-505556. באר שבע, מרפאת ח', טל 057-424885-6. אשדוד, מרפאת ד', טל. 055-41713. אשקלון, חובבי ציון א', טל. 051-32811. אשקלון, ביאליק, טל. 051-29855. קרית מלאכי, מרפאה א', טל. 055-82255. נס ציונה, מרפאת ביאליק, טל. 08-475665. רחובות, מרפאת שעריים, טל. 08-454557. טבריה, מרפאת שיכון ג', טל. 06-794771. טבריה, מרפאת שיכון ד', טל. 06-795566.

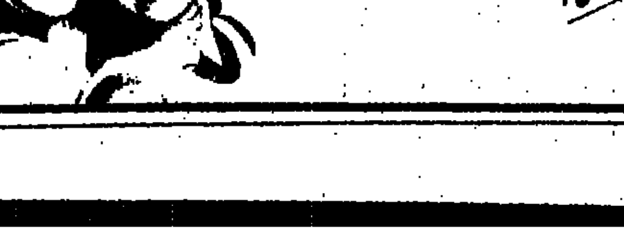

עוד יותר בריאות!

קופת חולים

לשכת הדובר

המשכים

מדינות ערב מתייצבות

(סוף מעמוד ראשון)

המודזמנות במכה בפעולה יזומה איראנית בהדרכת מנהיגי עולי הרגל.

בטרם יצאו למכה, קיבלו ראשי 150 אלף עולי הרגל האיראנים הנחיות מהאייטולות. חומייני עצמו נפרד מהם בנאום בו קרא להם להקריב עצמם עם פתיחת מלחמה במכה נגד הכפירה הבינלאומית.

דיפלומט צרפתי מסר לרדיו „אירופה אחת", כי 150 אלף האיראנים פתחו בהפגנה נגד ארצות־הברית במהלך הטקס הדתי, בתוך המון של שני מיליון עולי רגל מוסלמים. ההמון נתקף בפאניקה בשעה שהאיראנים החלו להעביר מיכלי דלק של מכוניות.

הפגנה מאורגנת

הדיפלומט סיפר, כי ההפגנה היתה מאורגנת. המוני האיראנים התקדמו בכיוון הפוך למסלול התקדמות עולי הרגל, מה שחולל תיגרות. הוא סיפר, כי השוטרים הסעודים נסו מפני איראנים חמושים באלות. המוני ישישים נמחצו ונדרסו למוות.

בפריס כבר מדברים על מלחמת אחים איסלאמית. נשיא הפרלמנט האיראני רפסנג'ני תובע להחרים את שדות הנפט הסעודיים ולהפכם לקניין האיסלאם, לעקור ולמגר את שורשי המשטר הסעודי. הוא הבטיח „נקמה איסלאמית".

„מבעירי להבות"

שיראק הציג את האיראנים כמבעירי אש ונושפים על הלהבות. הוא אמר, כי איראן אינה מדינה נורמלית ומפירה חוקים בינלאומיים.

טבח עולי הרגל במכה, דחק הצידה את הסחטנות האיראנית נגד צרפת. שיראק מאיים עתה בהתקפה צבאית נגד איראן. „לא ניכנע לשום סחטנות איראנית", הבריז. „אם האינטרסים שלנו יותקפו, אנו נתקוף בחזרה. יש לנו אמצעים לכך".

הטלוויזיה הסעודית הקרינה בשבת בלילה תמונות ראשונות של ההפגנה. בתמונות אלה נראו כמה רבבות איראנים שהפגינו בקרבת המסגד הגדול של מכה, כשהם מחזיקים בתמונות של חומייני ושל יורשו האיטולה מונתזרי.

ההתנגשויות הראשונות החלו כאשר עולי הרגל האיראנים תקפו באלות ובאבנים את שרשרות השוטרים הסעודיים. עם זאת, אי אפשר להבין מתוך הכתבה של הטלוויזיה הסעודית איך נהרגו עולי הרגל. שלטונות סעודיה הדגישו כי השוטרים לא ירו כלל וכי עולי רגל רבים נרמסו למוות.

הטלוויזיה ציינה, כי האיראנים הסתירו סכינים בבגדיהם ודקרו מספר אנשי ביטחון ואזרחים.

לאחר שהשוטרים הותקפו, ניתנו הוראות ל„שלטונות הביטחון המיוחדים" לפזר את המצעד, והמפגינים נסוגו בצורה בלתי מאורגנת, כשהם רומסים עשרות נשים וקשישים.

עוד נמסר, כי איראנים ניסו לסנוור באמצעות מראות את צלמי הטלוויזיה הסעודיים שהתמקמו בקומות הגבוהות של בניינים, כדי למנוע מהם מלסקר את האירועים.

שר הפנים האיראני, עלי אכבר מוטאשמי, שיגר שדר אל עמיתו הסעודי, בו הכריז כי סעודיה אחראית במישרין למאורעות העקובים מדם במכה, כי פעלה על פי הוראות של ארה"ב, וכי „הכוחות המוסלמים ואנשי חיזבאללה יתקפו את האינטרסים האמריקנים".

תגובות בעולם הערבי

התגובה בעולם המוסלמי על אירועי מכה, שיקפה את הקרע בין תומכי איראן ועיראק במלחמת המפרץ ואת הפילוג בין השיעים והסונים.

שליט לוב מועמר קדאפי אמר, כי יש למנות מינהל מוסלמי בינלאומי שיפקח על המקומות הקדושים המוסלמים בסעודיה, לנוכח „הפשע" שבוצע במכה.

תומכים של איראן האשימו את סעודיה הסונית באלימות, ואילו תומכי עיראק האשימו את איראן השיעית. המיליציה השיעית הלבנונית „אמל" קראה לקיים שביתה בדרום לבנון, כמחאה על „טבח" במכה. תנועת חיזבאללה הפרו־איראנית הבריזה, כי יש להעניש את סעודיה.

סוכנות הידיעות הסעודית מסרה, כי חוסיין מלך ירדן, חסן מלך מרוקו ונשיא צפון תימן עלי עבדאללה סאלח, הודיעו טלפונית למלך פאהד כי הם ניצבים לימין סעודיה. גם מובארק, נשיא מצרים, הביע תמיכה בסעודיה.

יורשו המיועד של חומייני, האייטולה עלי מונתאזרי, הכריז בשבת כי מנהיגים דתיים מוסלמים צריכים ליטול מידי שליטי סעודיה את הפיקוח על המקומות הקדושים בסעודיה.

עיתונים ירדניים הוקיעו פה אחד את האלימות, והרגישו כי האחריות רובצת על עולי הרגל האיראניים.

מועצת הפיקוד המהפכנית של עיראק הבריזה אתמול, כי יש לאסור את בואם של איראנים למקומות הקדושים של האיסלאם.

סוכנות הידיעות הסובייטית טאס מיהרה להטיל על ארה"ב את האחריות ל„הסלמת המתיחות" במפרץ.

נשיא סוריה, חאפז אל אסאד, ניהל אמש שיחה טלפונית עם פאהד, מלך סעודיה, והביע בפניו את „צערו על המאורעות שקרו במכה" — על כך מוסרת סוכנות הידיעות הסורית הרשמית מבלי לפרסם פרטים נוספים.

הארגון החשאי הפרו־איראני „הג'יהאד האיסלמי" שבלבנון איים בצעדי גמול נגד משפחת המלוכה בסעודיה. „אנו סבורים כי משפחת סעוד נכנסה לעימות ישיר עם המוסלמים, והיא לא תתחמק מטבח זה ללא עונש", נאמר בהודעה כתובה במכונת כתיבה, שנמסרה לסוכנות ידיעות בינלאומית בביירות.

„מוות לשושלת הסעודית"

„מיליונים" הפגינו אתמול בבוקר בחוצות טהרן בקריאות „נקמה, נקמה", במחאה על „טבח עולי הרגל האיראניים". כמעט כל מנהיגי המדינה השתתפו במצעד. הפגנות גדולות נערכו גם בערי המחוז.

ההמונים השמיעו במקהלה את הסיסמאות „מוות לשושלת הסעודית", „מוות לאמריקה ולמשטרה הסעודית הפאשיסטית", „מכה מלאה דם, פאהד יופל", „אם האימאם חומייני ירשה לנו, לא יישאר פאהד בחיים".

יו"ר הפרלמנט האיראני, האשמי ראפסאנג'אני, נאם ארוכות והבטיח להמונים המשולהבים לנקום את דמם של האיראנים.

מאות הרוגים לא־איראנים

שלטונות סעודיה המתינו 24 שעות בטרם מסרו על קציר הדמים כתוצאה מההתנגשויות בין כוחות הבטחון לבין עולי הרגל האיראנים: 402 הרוגים, מהם 275 איראנים, ו־649 פצועים. על־פי האיראנים, יש 650 הרוגים ונעדרים.

במכה שרר ביום ראשון לפני הצהריים שקט מוחלט, מסר מקור דיפלומטי בריאד. הקונסול האיראני בג'דה מסר, כי מתנהל עתה מו"מ עם שלטונות סעודיה כדי לארגן את החזרתן לאיראן של גופות ההרוגים. הוא מסר, כי המשטרה עצרה עולי רגל איראנים, אך לא ידע למסור את מספרם.

העתונות הסעודית נקטה נימה זהירה מאוד בתגובותיה הראשונות. „אנו דוחים פוליטיזציה של פולחני העלייה לרגל", אומר העתון הסעודי „אלעוקאז". השואל איך יכולה איראן להפסיק התנהגות כזו בשם הדת המוסלמית.

החזירו ועדת חקירה

ממשלת סעודיה נוקטת מדיניות תקיפה. היא הודיעה, כי החזירה לטהרן ועדת חקירה איראנית שבאה בשבת, מכיוון שוועדה זו „לא באה להגיש התנצלות" אלא כדי לחקור. דבר המהווה „פגיעה בריבונות הממלכה ובבטחון המדינה ועולי הרגל". אי־אפשר היה להשלים עם ביקור המשלחת, ציינה הממשלה.

עתוני כווית תקיפים הרבה יותר בתגובותיהם, לאחר ששגרירותם בטהראן נהרסה בשבת. העתון „אל־אנבא" כתב, כי עמדתה של טהראן מוכתבת על ידי „קנאה מופרזת כלפי האומה הערבית ובמיוחד הערבים של המפרץ". הוא שואל „עד מתי ימשיכו האיראנים לשפוך ים של דם".

לשגר ועדת חקירה

שר החוץ האיראני, עלי אכבר ולאייתי, קרא אתמול למזכ"ל האו"ם „לגנות את טבח עולי הרגל האיראניים במכה, ולשגר לשם ועדת חקירה המורכבת ממומחים של מדינות מוסלמיות" — על כך מסר רדיו טהרן ששידוריו נקלטו בפאריס.

האלוף מיצנע לרבני ההתנחלויות: קבוצות של יהודים מפריעות לצה"ל לממש סמכותו

אסור להתייחס לכל ערביי יהודה ושומרון כמי שצריך להעניש אותם, להחזיק אותם קצר ולהבהיל אותם. אסור לנהוג כך — אמר אתמול אלוף פיקוד המרכז, אלוף עמרם מיצנע, במיפגש עם רבני הישובים וראשי ישיבות ביהודה ושומרון שנערך בירושלים.

כשם שאנו נוקטים יד קשה נגד הפוגעים בנו, אנו חייבים לנהוג ביד אנושית בתושבים האחרים, כדי שיביאו אוכל הביתה. יש לתת להם לחיות את חייהם בכבוד, לבל יהיו מוטרדים ומפוחדים כל העת, אמר האלוף.

הוא ציין כי קבוצות יהודים קטנות מפריעות לכוחות הביטחון לממש את סמכותם בשטח. כל אימת שקבוצת יהודים לוקחת החוק לידיים, אמר האלוף, קשה יותר להרגיע את הרוחות. הדובר קרא להקפיד על שמירת כבוד חיילי צה"ל. אני, כמפקד של החיילים הללו, שולח אותם לבצע משימות קשות יותר מהסתערות על גבעה בלבנון, אני חייב לתת להם גיבוי מלא שאיש לא יפגע בהם מיזות, או בכבודם. אני חייב לוודא שלא יצטרכו לעסוק בדברים לא עניניים ולא נחוצים, ושלא יאמינו כי אין להם גיבוי של הציבור.

האלוף סקר בפני הרבנים וראשי הישיבות את היערכות צה"ל ביהודה ושומרון. 70 אחוזים מכוח האדם הבטחוני ביהודה ושומרון עוסקים בפעולות אבטחה סטאטיות הכוללות אבטחת ישובים וליווי כלי רכב, ואילו 30 אחוזים עוסקים בפעילות רחבה יותר.

האלוף מיצנע אמר, כי יש לשנות היערכות זו ועתה נערך ביהודה ושומרון נסיון של פיקוח בצירי תנועה ביהודה ושומרון, שבהם מתרחשים מרבית הפיגועים.

שבחים לשב"כ

הדובר שיבח את פעולות שרות הבטחון הכללי ביהודה ושומרון. פעולות השב"כ מתבססת על מערך מודיעין רחב ועמוק ועל מגע יומיומי קבוע עם השטח. מערך מודיעין כזה הוא הערובה הכמעט־יחידה שנוכל לעסוק יותר במניעה, בסיכול ובחשיפה. קודם התרחשות הארוע החבלני, אמר אלוף פיקוד המרכז. והוסיף: עם יציאת השב"כ מלבנון הוא הגדיל והרחיב את פעולותיו בשטח, בכח־אדם ובאמצעים. הוא מנסה להגדיל את כוחו, אך יש בעיה בגיוס אנשים לשרות קשה, שאינו זוכה להערכת הציבור. חרף כל הבעיות שיש לגוף זה באחרונה, הוא פועל ללא ליאות ויש לו הצלחות רבות. בחודשים האחרונים היו חשיפות רבות של תאים חבלניים שרק ל־10 אחוזים מהם ניתנה חשיפה.

הרבנים, שהציגו שאלות רבות לאלוף פיקוד המרכז, טענו כולם שחסרה לתושבי יהודה ושומרון תחושת הבטחון. הם טענו עוד, כי הם חשים בהתנהגות נוקשה כלפי יהודים והתנהגות רכה כלפי התושבים הערבים.

הגדה אינה בוערת

האלוף השיב: יש בטחון ביהודה ושומרון. הגדה אינה בוערת, ניתן לחיות בה ולנסוע בכבישים. אין אפלייה ביחס לערבים ויהודים הוא הוסיף, כי התקיפו אותו על התנהגותו כלפי היהודים ביהודה ושומרון. זו לא איפה ואיפה, זה מתן ביטוי חד־משמעי כי מטרת הצבא לעסוק בביטחון ואיננו יכולים להרשות לעצמנו שקבוצות מסוימות יקחו את החוק לידיהם.

„אין ספק שהסיטואציה הקיימת ביו"ש אינה מצב בריא. צריך שבעתיד יהיה טוב יותר לכולם. יש כאן חביות נפץ רבות שעלולות להתלקח. פעילות לא נכונה שלנו עלולה לגלגל אותנו לסיטואציה של התפוצצות ואנו אחראים לכך שזה לא יקרה", אמר האלוף. (עתים)

רבין „רשם הערה" לקצין חינוך ראשי בנושא בני הישיבות

מאת אבי בניהו

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון העיר בסוף השבוע לקצין חינוך ראשי תא"ל נחמיה דגן על התבטאותו בעניין הסדר הפטור לבני ישיבות. צעדו זה של הרמטכ"ל בא בעקבות הנחיה שקיבל משר הביטחון.

כזכור, קרא תא"ל דגן בראיון ל„במחנה" לבטל את הסדר הפטור הניתן לבני הישיבות.

שר הבטחון יצחק רבין בפנותו לרמטכ"ל טען, כי חל איסור על קצין צבא לצאת בדברים הנוגדים את החלטות הממשלה.

ואנונו הבריח מכתב לפעילה מאירגון לפירוק הנשק הגרעיני

מגלה ה„ניוז אוף דה וורלד" □ במכתב כותב ואנונו כי הוא מאמין שיוכל לשכנע את השופטים שעשה את מעשהו „למען השלום והמין האנושי"

מאת דפנה ורדי,
כתבת „על המשמר" בלונדון

מרדכי ואנונו, הבריח השבוע מכלאו מכתב אל איליאן סטיימן מפעילות המערכת לפירוק הנשק האטומי — כך מוסר העתון הלונדוני „ניוז אוף דה וורלד".

העתון טוען כי המכתב, שהוברח באמצעות פרקליטו של ואנונו, נכתב באנגלית „מגומגמת". בתשובה למכתביה של סטיימן, כותב ואנונו כי הוא פוחד, אך הוא „מאמין כי יוכל לשכנע את השופטים שעשה מעשה טוב למען השלום והמין האנושי." ואנונו מוסיף ומודה לסטיימן על תמיכתה, ומציין את ההבנה שלה זכה מצידה ומצד חבריה אשר הבינו את מעשהו.

אנשי הקבוצה מסרו על תוכן המכתב לחברתו של ואנונו, ג'ודי אימט, ולאחיו מאיר. אחת מפעילות הארגון, אן אדמס, אמרה בתגובה כי „ואנונו הוא מאוד אופטימי באמונתו כי יוכל לצאת מהענין לחופשי".

באחרונה, הצטרפו מספר חברים בריטיים מהפרלמנט האירופי אל הקבוצה המנסה לסייע לואנונו, וכמה מהם אף חתמו על הצעה להעניק לו את פרס נובל לשלום.

מאוכזבי הליכוד, ונידחי המערך יש כתובת: מפלגת המרכז החדשה

מאת דורית גפן,
כתבתנו לענייני מפלגות

ראשי שינוי, ליע, והמרכז הליברלי חתמו אתמול ב־ת"א על הסכם האיחוד הפרלמנטרי אשר יביא להקמת מפלגת מרכז חדשה.

ח"כ אמנון רובינשטיין אמר כי מפלגת המרכז תהיה מפלגה שתחתור על ויגלה את שלטון החוק, את חופש הפרט, את חופש היוזמה והתחרות והשגשוג ואת השלום והבטחון. לדבריו יש צורך כפול במפלגת מרכז שמשלבת רעיונות אמיתיים של חופש כמו חופש הפרט והאזרח, החופש מפני שרירות ומפני כפיה דתית ואנטי דתית. הוא ציין, כי במצב הפוליטי הנוכחי, ישראל היא המדינה היחידה כמעט בעולם המערבי המתנגדת להלך רוח של ליברליזציה והקטנת מעורבות המדינה בכלכלה.

עוד אמר כי ישנו עם שלם שלא רוצה בשלטון ישראל ואין לו חופש ואין לו חרות ומצב זה למעשה משעבד אותנו ואת הציונות ואת מדינת ישראל כמדינה יהודית־דמוקרטית. רובינשטיין שניסה להציב את התנועה החדשה במפה הפוליטית הישראלית טען כי אין בישראל בחירה בין אנשי הטרנספר והכפיה הדתית כלומר לליכוד לבין המערך שדוגל בתפיסה מיושנת ריכוזית. מי שמתנגד לליכוד שחציו תומך בתפיסות של כהנא ואשר לא נותן שום פתרון לבעית ישראל כמדינה דו־לאומית, אומרים לו ללכת למערך שדוגל במונופולים ובמדינה שמנהלת את המשק. בין זה לזה קמה עכשיו מפלגת המרכז.

הוא הוסיף ואמר כי המפלגה החדשה נועדה לרבבות אזרחים שלא רוצים להצביע ליכוד ולא יכולים להצביע מערך, ועתה יש להם סוף סוף אלטרנטיבה אמיתית.

ללא וירשובסקי

יהושע פורת משינוי טען, כי מרדכי וירשובסקי אימץ בשנים האחרונות תפיסות שמאלניות. השר לשעבר יצחק ברמן אמר כי חוגים רחבים בליכוד ומצביעי הורביץ לשעבר יוכלו בקלות רבה יותר להזדהות היום עם תנועת המרכז ללא וירשובסקי.

יצחק ארדצי מלי"ע הדגיש כי הוא לא עובר עם המנדט שלו לתנועה החדשה משום שהוא מחוייב על פי הסכם עם המערך. אך הוא יעשה זאת לאחר פיזור הכנסת והבחירות. השר לשעבר משה קול אמר, כי זהו יום גדול למדינה, משום שקם „מרכז" שייאבק על מה שכתוב במגילת העצמאות. הוא הזכיר כי הוא עצמו היה בין חותמי המגילה. והוא מדוכא לראות שכל מה שכתוב שם לא מקוים. עוד אמר כי יש לשחרר את המדינה מהמפלגות החרדיות וזוהי בושה וחרפה שתלמידי ז'בוטינסקי רצים אחרי אנשי ש"ס האנטי ציוניים. „קשה להאמין שזו ההתפתחות במדינת ישראל" אמר. הח"כ לשעבר יהודה שערי מלי"ע הדגיש כי למרות המצע של חופש היוזמה והתחרות, הדגש יהיה על חופש עם אחריות סוציאלית ועם מגמה למדיניות של מדינת רווחה.

ח"כ אמנון רובינשטיין אמר, כי תנועת המרכז תהיה שותפה פוטנציאלית לכל שתומך בעמדותיה בנושא המדיני. אני מוציא מכלל אפשרות והשבון את הליכוד, עם עמדותיו היום. אנחנו נהיה שותפים פוטנציאליים עם המערך, אך לא בכל מחיר — אמר.

ראשי המפלגה החדשה בלחיצת יד ליבראלית ורעננה. וירשובסקי השמאלן לא היה שם כדי להעכיר את האווירה והם אמרו זאת בפה מלא (תצלום: ישראל־סאן)

אנשים ואירועים

נודיסטים מוסלמים באינדונזיה נמלטו ערומים מהמשטרה

ג'אקרטה. — חמישה אנשים נעצרו ו־20 נמלטו עירומים בחשכת הלילה, כאשר המשטרה פשטה על בית במהלך פולחן של כת נודיסטית איסלאמית.

הקבוצה של 25 גברים ונשים עסקה בתפילות ביום שישי בלילה, כאשר המשטרה פשטה על הבית בקרבת טורבזורו'ז במרכז ג'אווה, לאחר שקיבלה מידע על פולחן.

מנהיג הכת היה בין הנמלטים, וגם הוא לא הספיק להתלבש. לפני שנתיים אסרו השלטונות את הכת „ילדי האל" וגירשה מספר אזרחים זרים, משום שהקבוצה הואשמה בפולחן של אהבה חופשית. גם הכת „הארי קרישנה" נאסרה על־ידי השלטונות.

(רויטר־עתים)

חמש „כלות למכירה" שרפו עצמן בבריה"מ

מוסקווה. — חמש נשים שרפו את עצמן למוות ברפובליקה הסובייטית טורקמניה שבאסיה התיכונה, משום שמשפחותיהן רצו למכור אותן כתור כלות — מסר אתמול עיתון האיגודים המקצועיים „טרוד".

הנשים שפכו על עצמן דלק והציתו עצמן באזור צ'אררז'ה, 130 ק"מ מגבול אפגניסטן.

העיתון מציין, כי הנוהג של מכירת כלות בטורקמניה המוסלמית עדיין נמשך. ארבע נשים נידונו לתקופות מאסר ארוכות בעוון מכירת בנותיהן בצ'אררז'ה.

אחר מתושבי החבל מסר לעיתון, כי מכר בת אחת תמורת 11,000 רובל (17,000 דולר) כדי לפצות את עצמו על הוצאות גירולה. הוא גם הודיע, כי הוא מתכוון למכור את בתו השניה.

(רויטר־עתים)

מייק טייסון חוגג את נצחונו על טוני טאקר כמלך עולם האיגרוף במשקל כבד.

(צילום: אי.פי.)

הרב פרץ: קחו „שכטה" מדברי אלוהים חיים — כיף לנשמה

השר הרב יצחק פרץ אמר אתמול בישיבת הממשלה אני לא נגד סמים — המירו את סם המות בסם החיים שהיא תורתנו הקדושה. הוא קרא להשקיע על הנוער תנועה הבורח אל הסמים להשקיע את כוחו ומרצו בלימוד תורת ישראל ומסורת ישראל שהם תחליף לכל התעתועים. רק ערכי היהדות הם התרופה לתחלואי הדור", אומר השר. הנתונים הסטטיסטיים של המכורים לסמים, המשתמשים בסמים והמשתמשים המזדמנים הם מדהימים. שלא לדבר על עקומת הפטירות העולה מדי שנה. רק תורת ישראל הינה התשובה המתאימה. בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין לו.

דוברו של השר אומר לנו שהשרים ישבו „רתוקים ונרגשים" מנאומו של פרץ.

שוודיה לא תסגיר את החשוד ברצח ר"מ לבנון

החייל טוראי אלי לואיס חשוד בהפעלת הפצצה שהרגה את כראמה □ „שוודיה מכבדת את קדושת החיים" אומר השר השוודי לעניני הגירה — והחייל עלול להיות מוצא להורג אם נסגיר אותו...

שטוקהולם. — אין להניח ששוודיה תגרש את הלבנוני בן ה־25 שנעצר כחשוד ברציחת ראש הממשלה הסוני של לבנון ראשיד כראמה, מסרו אתמול שלטונות ההגירה שם.

החשוד, שנעצר בשבת לפנות בוקר במרכז לקליטת פליטים במרכז שוודיה, הוא טוראי אלי לואיס סלייבי, חייל נוצרי בצבא לבנון.

שלטונות לבנון חושדים כי סלייבי, שעבר בבסיס חיל האוויר „אדמה" מצפון־מזרח לביירות, הפעיל את הפצצה שהתפוצצה במסוק הצבאי שבו טס כראמה ב־1 ביוני. ראש הממשלה נפצע קשה ומת לאחר מכן מפצעיו.

„שוודיה מכבדת את קדושת החיים. החוק השוודי אומר כי אדם העלול להיות מוצא להורג במדינה אחרת הוא לא יגורש למדינה זו", אמר המומחה לעניני הגירה ביורן וייכור.

וייכור מסר לסוכנות הידיעות השוודית, כי אפשרות לצאת מהמבוי הסתום היא לגרש את העצור למדינה שלישית, או אפילו להעמידו למשפט בשוודיה על סמך ראיות שיספקו הלבנונים.

אולם מומחה של משרד המשפטים אמר, כי משפט כזה ייתקל בקשיים מעשיים אין־ספור כשל התוהו ובוהו השורר כלבנון. „יהיה זה קשה מאוד להשיג את הראיות הדרושות בבית משפט בשוודיה, נוכח הנסיבות בלבנון", אמר גוראן רגנר כרדיו שטוקהולם.

דוברת של משרד החוץ אמרה, כי לא נתקבלה משלטונות לבנון בקשה להסגיר את החשוד.

(ע"ר)

מסע ציבורי באוסטריה להתפטרות סגן ראש עיר אנטישמי

וינה. — מאות אישים אוסטריים ידועי שם, ובכללם שרי ממשלה, חתמו על כרוזה, הקוראת להתפטרותו של פוליטיקאי מקומי, אשר ערך השוואה בין התקפות על הנשיא קורט ואלדהיים, לבין רדיפת ישו בידי היהודים.

העתונאי ריינהארד אנגל, המנה עם מארגני המבצע סיפר לסוכנות רויטר, כי אלפי עותקים של הכרוזה, הקוראת לקרל הודל להתפטר מתפקידו כסגן ראש העיר לינץ — מופצים עתה ברחבי אוסטריה. (ע"ר)

שר לשעבר קרא קטעים מ„הספר האסור" בהייד פארק

מאת דפנה ורדי,
כתבתנו בבריטניה

לונדון. — המאבק על חופש הביטוי בבריטניה הגיע אתמול לפינת הנואמים בהייד פארק. איש מפלגת העבודה, השר לשעבר טוני בן, התייצב בלווית מספר חברי פרלמנט בפינה המפורסמת ההומה אנשים בימי ראשון, וקרא קטעים מספרו של פיטר רייט. מי שהיה איש שרותי הבטחון הבריטיים. בן בחר במקום, שכן שם החל המאבק על חופש הביטוי בבריטניה בשנת 1855.

הספר כולל האשמות חמורות על דרכי פעולתם של שרותי הבטחון הבריטיים. ורייט טוען בו כי מספר סוכנים בדרג בכיר היו בעלי נאמנות כפולה — הן למזרח והן למערב.

במאבק משפטי המתנהל באוסטרליה מזה קרוב לשנה, מנסה ממשלת בריטניה למנוע את פרסומו של הספר. בפסק דין שניתן בחודש מרץ, החליט בית המשפט האוסטרלי לאפשר את פרסום הספר. בימים אלה נשמעת עתירתה האחרונה של ממשלת בריטניה בפני בית הדין הגבוה בקנברה.

בינתיים פורסם הספר בארה"ב, אך עתונים בריטיים אשר פרסמו קטעים ממנו מצאו את עצמם מול תביעה משפטית של הממשלה. ביום חמישי שעבר, פסק בית הדין הגבוה בלונדון כי אמצעי התקשורת בבריטניה מנועים מלפרסם לא רק קטעים מן הספר, אלא אף את טיעוניו של רייט הנשמעים במסגרת המשפט באוסטרליה. משפט המתקיים בדלתיים פתוחות.

אמצעי התקשורת ואנשי ציבור בבריטניה רואים בהחלטת בית הדין מיום חמישי, צעד מסוכן להגבלת חופש הביטוי. אך, באותה מידה גם מגוחך, שכן ניתן להשיג את הספר בארה"ב, ולמעוניינים, מציע העתון „אובזרבר" להזמין את הספר באמצעות הדואר תמורת 20 דולר.

חלק מהעתונים הבריטיים, כמו ה„גארדיין" וה„דיילי מירור" החליטו להתעלם מצו בית הדין ולהמשיך לפרסם. רוברט מקסוול, בעליו של ה„דיילי מירור", הצהיר בראיון טלויזיה שיהיה מוכן אפילו ללכת לכלא על הפרת צו בית הדין, אך לא יתן לצו כזה „להשתיק את עתונו". לעומתם, עתונים אחרים כמו ה„אובזרבר" וה„אינדיפנדנט" פרסמו כתבות בנושא, כאשר קטעים האסורים לפרסום מחוקים בדיו שחורה, המושכת יותר תשומת לב מכל מילה שהיו כותבים בנושא.

רשת הטלוויזיה בי.בי.סי., אשר העבירה במהדורות החדשות שלה את הופעתו של טוני בן בפינת הנואמים, הראתה את בן וקהל שומעיו, אך מבלי להשמיע את קולו.

טוני בן מקריא קטעים אסורים בהייד פארק.
(צילום: אי.פי.)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 31.7.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6662	1.6870	1.6781
דולר אמריקאי	1	1.57	1.64	1.6040	1.6240	1.6153
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8662	0.8770	0.8719
לירה סטרלינג	1	2.51	2.63	2.5512	2.5830	2.5740
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2605	0.2637	0.2621
יין יפאני	100	1.05	1.10	1.0729	1.0863	1.0836
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7676	0.7772	0.7742
פרנק שוויצרי	1	1.03	1.08	1.0465	1.0596	1.0518
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2482	0.2513	0.2499
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2366	0.2396	0.2383
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2281	0.2310	0.2298
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3570	0.3615	0.3595
דולר קנדי	1	1.18	1.24	1.2053	1.2203	1.2149
דולר אוסטרלי	1	1.08	1.16	1.1200	1.1340	1.1280
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.79	0.7763	0.7859	0.7817
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4178	0.4230	0.4205
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2310	1.2464	1.2396
לירה איטלקית	1,000	1.17	1.24	1.1936	1.2084	1.2039

בנייני ציבור בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי ביום 12.8.87 בשעה 9.00 תתקיים

האסיפה הכללית השנתית הרגילה של בעלי המניות של החברה

במשרדה ברח' יהודה הלוי 147 ת"א

על סדר היום:

1. דו"ח מנהלים
2. אישור המאזן וחשבון רווח והפסד ליום 31.12.85 וליום 31.12.86.
3. מינוי רואה חשבון.
4. שונות.

בעלי המניות אשר ברצונם להשתתף ולהצביע באסיפה מתבקשים להפקיד את המניות שברשותם במשרדה של החברה לא יאוחר מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

ההנהלה

על היום

3.8.87

תותחים ונביחות

„מה באמת אוכל אתכם, הקיבוצניקים, למה אתם רגישים כל־כך, מסכנים כל־כך" ■ פגישה במלון הצפון

מאת עמירם כהן

בלובי הממוזג של מלון הצפון בקריית־שמונה פגשתי בהן במקרה. שתי נשים בבנות 35, נשואות, אמהות, מעורות ומעורבות בחיי הקריה, שתיהן ממלאות תפקידים בענף התיירות.

רותי היא בת הקריה, התחנכה כחמש שנים באחד מקיבוצי האיזור ולאחר השירות הצבאי חזרה לחיות בקריה. שרה הגיעה לכאן עם גרעין נח"ל, מאלה שלקחו על עצמם, בעבר, תפקידים בתחום החינוכי והחברתי בערי הפיתוח. הכירה כאן צעיר מבני הקריה, נישאה לו ונשארה.

רותי: אני לא מתכוונת לתת לך את הקטע על „הקיבוצים הנוראיים החונקים את הקריה". אני כבר מכירה אתכם. כל פעם שמישהו נובח פה, מייד אתם, העיתונאים הקיבוצניקים, באים בהמוניכם לחפש אישורים וחיזוקים. מה שאני כן רוצה להגיד לך, שכל פעם מחדש אני פחות ופחות מבינה את הקיבוצים. אני אחת־עשרה שנה בקריה ולא שמעתי את השם הזה, שמעון עשור. בקושי הצצתי למקומון העלוב הזה „מבט לקריה", שבזכות הרעש שהקמתם אין כאן כבר איש שלא חוטף אותו עכשיו. גם לא תמצא עכשיו מישהו בקריה, שלא שמע את השם שמעון עשור. אתם בניתם אותו. ולא רק גיבור מקומי עשיתם ממנו — לגיבור לאומי

ילדים במקלט בקריית־שמונה. „כמו בגן של הבן שלי"

נהפך בזכותכם מופיע בערב חרש: והוא כן מתנצל ולא מתנצל וכן חוזר בו מחצי משפט כזה, לא חוזר בו מחצי משפט אחר. תאמין לי, שהפסיכופט הזה עוד יגיע רחוק בגלל הקיבוצים ומקומון־הזבל שלו. בזכותכם יקבל את הרשיון... בחייך: מי יעז עכשיו לא לתת לו רשיון? הרי זה כבר עיתון לאומי...

נופלים לפח

שרה: זו לא הפעם הראשונה שאתם נופלים למין פח כזה. איזה עסקנון לא חשוב כותב עליכם משהו, ואתם קופצים עם כל התותחים שלכם. לפני הבחירות ב־84 זה קרה עם איזו קריקטורה, ואחר־כך עוד פעם באיזו הזמנות, והנה עכשיו.

רותי: תגיד לי, באמת, מה אוכל אתכם, הקיבוצניקים? למה אתם רגישים כל־כך, מסכנים כל־כך, חסרי בטחון כל־כך. הייתי אומרת עלובי נפש כל־כך, כמו ילדים בגן של הבן שלי? בכל פעם שהילד המופרע של הגן אומר לכם משהו, אתם רצים לבכות לגננת! „הוא אמר עלי..."

בחייכם, למה הסופר־רגישות הזו, למה אתם מחפשים כל הזמן אישורים שאתם בסדר, שאתם יפים, שאתם ציוניים? באמת אולי אתה תספר לי מדוע הקיבוצים, שבזכותם, בזכות כפר־גלעדי, שמיר, להבות־הבשן, אצבע־הגליל היא חלק ממדינת ישראל, וקריית־שמונה קיימת בכלל — למה הם כל־כך רגישים לכל מילה של איזה פסיכופט חסר כל חשיבות?

כבר זורקים הכל

רותי: וכבר אתם זורקים הכל. אני קוראת בעיתונים שלכם שאין תקווה ליחסים עם הקריה וכל מה שחשבתם עלינו תמיד שוב

סוף בעמוד 11

מכתבים לידיד

משחקי אחדות־הפירוק

נפתלי היקר,

חבר־הכנסת יעקב יוסף מש"ס הניע בשבוע שעבר מחדש את המשחק הפרלמנטארי סביב הקדמת הבחירות. סופו של המשחק לא היה מוטל בספק בעיניי גם הפעם: הכנסת הזאת תמלא את כהונתה עד יומה האחרון. אני חוזר על הנחתי זו עד כדי שיעמום, בניגוד לאחרים שעוסקים בחישובים וסופרים אחד לאחר כל אלה מחברי־הכנסת, שבעקבות עיסקה כזאת או אחרת עשויים לתמוך או להתנגד לקיצור חייה של הכנסת הזאת. זה משחק מכוער, המעורר בציבור סלידה מן המשטר הפרלמנטרי, תופעה מסוכנת וחמורה, אשר אחראים לה לא רק אותם חברי־כנסת המתנדנדים. אלא גם שתי המפלגות הגדולות המנסות לצוד אותם תמורת הבטחון שאין להן הגדרה אחרת מאשר שוחד, הגם שלא מדובר בכסף אלא בהבטחת מקום בכנסת הבאה, או בוויתורים פוליטיים (בעיקר כאשר הדבר נוגע לסוגיות הדתיות).

אך נחזור לאיש ש"ס, חבר־הכנסת יעקב יוסף. תוך שהוא מכריז על תמיכתו בחוק פיזור הכנסת, הסביר הח"כ, כי צעדו בא לגמול לסיעת הליכוד על שהפירה את התחייבויותיה כלפי היהדות החרדית ובמיוחד כלפי ש"ס. וכאן שמענו גילוי ממש סנסציוני: „בהסכם איתנו התחייב הליכוד לקיים 185 (!) סעיפים ואף מעטים מהם הגיעו לידי ביצוע."

ובכן, היה מעניין לפרסם ברבים אותם 185 סעיפים כדי לדעת את המחיר שהליכוד התחייב לשלם לש"ס תמורת תמיכתה בו. כידוע, הליכוד נלחם כעת נגד שתי סכנות חמורות — נגד הוועידה הבינלאומית ונגד הקדמת הבחירות. במידה שאפשר לנחש את עמדותיה של ש"ס בשני נושאים אלה, הרי אלה אינן זהות בדיוק עם עמדתו של הליכוד. „הוועידה הבינלאומית" היא, למעשה, קוד לנכונות ללכת לפשרה, כולל החזרת שטחים תמורת שלום. אני עוקב אחרי העיתונות החרדית, במיוחד „יתד נאמן", ויכולתי להתרשם כי גדולי התורה הפוסקים בעמדותיה של ש"ס, אינם דבקים במדיניות הסיפוח של הליכוד. אשר לבחירות מוקדמות, גם כאן אין לש"ס שום סיבה להתנגד להן, כי בכל הסקרים היא מקבלת את ארבעת המנדטים שלה.

אבל חבר־הכנסת יעקב יוסי יכול לטעון — בצדק מבחינתו — כי הליכוד אינו משלם את מחיר התמיכה של ש"ס. הליכוד אינו מעביר את תיקון חוק „מיהו יהודי" כאף לא אחת מן הגירסות שהועלו בכנסת. הליכוד מסתתר מאחורי הטענה, כי הוא עושה על־פי מיטב יכולתו להעביר את החוק בכנסת. אבל עתה מתברר, כי לא מדובר בסעיף זה בלבד, אלא בעוד 185 סעיפים. אם נכונה הטענה של ח"כ יעקב יוסף, הרי שזכותו של הציבור לדעת את תוכנו המלא והמדויק של ההסכם. שהרי לא מדובר בעסקים פרטיים בין שמיר לפרץ, אלא בעיסקה ענקית הנוגעת לציבור בכללותו. כאחד מאזרחי המדינה זכותי לדעת מה הובטח לש"ס בתחום השלטת הדת על כלל אזרחי ישראל, כמה כספים מקופת המדינה יועברו בדרכים שונות להקמת מקוואות, מוסדות דתיים למיניהם, והאם לא הובטח להם במקרה, שליתר בטחון, נצטרך כולנו לעבור גיור כהלכה — ומי יודע מה עוד כוללים 185 הסעיפים.

אבל מוטב שהמשחקים בהקדמת הבחירות לא יסמכו על ח"כ יוסף. אני בטוח, כי הליכוד יצליח ברגע האחרון לתת לש"ס איזו מקדמה נוספת על חשבון החוזה המסחרי בין שתי המפלגות הללו. נכון שמפלגת העבודה יכולה להוסיף כעת לחישובים שלה את חבר־הכנסת הדרוזי מ„שינוי" (נכון להיום) זיידן עטשי, אשר מסיבות השמורות עימו כמעט עזב את מפלגתו והיה על סף הסתפחות לליכוד. אך משהוברר לו כי מקומו בכנסת הבאה, לכאורה, מובטח במסגרת החדשה של „שינוי" (תנועת המרכז) הוא מקבל בהכנעה גם את ההצעה לפיזור הכנסת. אבל זיידן עטשי חזר, ואילו ח"כ וירשובסקי יצא החוצה מ„שינוי". אני מכבד מאוד את טענתו של וירשובסקי נגד תזוזה ימינה במפלגתו בעקבות החיבור עם ל"ע ועם גוף בלתי־מזוהה ששמו „המרכז הליברלי". התמיכה בהתנחלויות, כפי שהיא מופיעה במצע של הגוף הפוליטי החדש, שכבר זכה להגדרה של מיני־ד"ש, מצדיקה בהחלט את פרישתו של וירשובסקי והצטרפותו לר"צ. הוא ממש ר"ץ לר"צ, שם יקבלו אותו בזרועות פתוחות, אך לא כל־כך בטוח שיבטיחו לו מקום ריאלי ברשימת המועמדים לכנסת הבאה. ובכן, וירשובסקי הוא ללא ספק איש עקרונות, אך עקרונית הוא גם משתוקק להמשיך להיות חבר־כנסת. הוא לא העלים את תשוקתו זו בראיונות הרבים שהעניק לאחר הפרישה מ„שינוי". הוא ממש מאוהב בכנסת, ואם יתברר לו כי מקומו בר"צ אינו מבטיח לו בחירה מחודשת — למה לתמוך בהקדמת הבחירות? הרי במצב הנתון יש לו הזכות והתענוג להיות חבר־כנסת לפחות עוד שנה וכמה חודשים.

איני מאמין שיושג רוב של 61 חברי־כנסת לפיזור בית־הנבחרים שלנו. במפלגת העבודה נשמעו קולות ל„הסדר מכובד" עם הליכוד, שלפיו שתי המפלגות יגיעו לידי הסכמה לקביעת מועד מוקדם לקיום הבחירות. מדובר על חודשי אביב 1988. השר משה שחל הוא זה המקיים מגעים עם אנשי הליכוד ל„גירושין בכבוד". אשר לכבוד מוטב שלא לדבר עליו בהקשר ליחסים בין שני השותפים של ממשלת האחדות. אנשי הליכוד מנפנפים בימים אלה בשוט הפיטורין נגד פרס, המוגדר על־ידם כ„נטל לממשלה וגם למפלגת העבודה". שמיר מוגדר כאיש של שלושת ה„לאווים" — ואיני מזכיר עלבונות ספציפיים יותר ששני הצדדים מטיחים זה כלפי זה. או תניחו לכבוד ותדברו באופן תכליתי!

ובכן, לליכוד — כך הם אומרים — אין שום סיבה לקצר את חייה של הממשלה הנוכחית. אך גם מבחינת מפלגת העבודה איני מבין מה בצע בהקדמת הבחירות בכמה חודשים? אני אמנם חושב, כי כל יום של כהונת הממשלה הזאת הוא מיותר ומביא נזק למדינה. אבל מי שהלך במודע לשותפות כזאת — והמערך לא יכול לטעון כי לא ידע שהליכוד מתנגד לכל פשרה טריטוריאלית — אין לו ברירה, אלא לגמור את הכהונה הזאת. אילו דובר בבחירות עכשיו, לא הייתי מהסס בשימוש בכל אמצעי לגיטימי כדי לפזר את הכנסת ולפרק את הממשלה. אבל אם מדובר באביב 1988 איני רואה בכך מטרה המצדיקה מאמצים מיוחדים בכיוון זה.

אותי מדאיג העתיד הרחוק יותר. פעמיים שמעתי את השר חיים קורפו מנמק את

הכנסת הזאת תסיים את הקדנציה. היא תמלא את כהונתה עד יומה האחרון ● את הדאגה יש להפנות לעתיד הרחוק יותר — לאפשרות של „קבלת דין הבוחר" והליכה לשותפות נוספת

יעקב יוסף. 185 סעיפים

התנגדותו לפירוק הממשלה הנוכחית, לא רק משום שלליכוד וליצחק שמיר „מגיעה" קדנציה שלמה, אלא גם „בראיית העתיד". קורפו אומר, שייתכן כי גם אחרי הבחירות ניזקק ל„מודל הזה של ממשלת האחדות הלאומית", על־פי הנמקתו, עדיין יהיו „סיבות לאומיות" כמו הבראת המשק, אך מאחורי ההסבר מסתתר הניחוש, כי הבחירות הבאות שוב יביאו לאותו תיקו שלא יאפשר לאף לא אחת משתי המפלגות הגדולות להקים ממשלה בראשותה וללא שותפות עם זולתה. הליכוד, על אף הגידופים, כבר מוכן לחזור לשותפות הזאת, וכל חיזוריו אחרי המפלגות הדתיות מיועדים יותר לעתיד מאשר לצרכים של ימים אלה. מה שמדאיג אותי הוא מה תעשה מפלגת העבודה במצב כזה. האומנם תחזור על הטענה של „רצון הבוחר"? האם לא תלמד מן הניסיון, כי ממשלת האחדות היא ממשלה בלתי־אפשרית?

שלך בידידות,

מארק גפן

כותרות משנה

לא רק ברק

האם אין דבר שקוראים לו הסכנה המצטברת של הפאשיזם? האם אין משקל סגולי לדוגמאות היסטוריות?

מאת אריה פלגי

הכל נכתב כבר סביב פסק־[...] בתיק כהנא נגד רשות השידור. [...] כמו כולם, גאה שיש לנו שו[...] נאורים כאלה ואני, כמו רובנו [...] שמרוב אור בו אנו משת[...] נימצא יום אחד במדינה חשו[...]

רק שאלה אחת לא נותנת לי [...] ודווקא התשובה עליה עשויה [...] אצלי, האם הגאווה או החרדה [...] השאלה היא, איך היינו מגיבים אילו [...] משפט גבוה לצדק בארץ מן הארצות [...] מחייב שידורים אנטי־יהודיים [...] כלשהו, בנימוקים כמו „בלא חופש [...] הדמוקרטיה מאבדת את נשמתה [...] „השקפות ודעות (כאלה) נוסכות [...] חלחלה, אך עומד אני על זכותו [...] העותרים להשמיען", או „[...] הדמוקראטי נבחן על־פי חופש הביטוי [...] הדובר ולא על־פי ערכם של דבריו [...] אלה הן מובאות מפסק הדין של [...] אהרון ברק בעתירת כהנא.

כולנו היינו מרעישים עולמות [...] העוול שנעשה לעניין. גם לא [...] מסתפקים בהערכת השופט, שקיימת [...] קרובה של סכנה ממשית לשלום [...] יש בה כדי להצדיק הגבלה [...] חופש הביטוי". היינו שואלים: האין [...] דבר, שקוראים לו הסכנה המצטברת [...] הפאשיזם? האם אין היא מבוא [...] הממשית? האם אין משקל [...] לדוגמאות היסטוריות?

דקל נושא דגל

כאשר גאנדי נטל את דגל [...] מידי כהנא, היו שדרשו את [...] מראשות מוזיאון הארץ. רבים [...] ויפים התעוררו: מה בין הבעת [...] מקום עבודה? נניח שצרקו. נניח [...] לעמוד בראש מוסד עירוני [...] אהבת הארץ כפרנסה, ולהציע [...] ערכים (מרצון, מרצון) כתחביב [...] כידוע, מעוגנות בחרויות היסוד [...] הפרט: גם הזכות לעבוד. גם הזכות [...]

אבל התורן החדש בנשיאת [...] מיכאל דקל, הוא סגן שר בטחון [...] במשרה ממלכתית בכירה. משרת [...] קשר הדוק עם חבלי ארץ, שאת [...] הערכיים מציע דקל להעביר [...] במשרד, שיעסוק בביצוע הטראנספר [...] חלום דקל יתגשם. האם גם [...] להביע דעות כאוות נפשו מכל [...] במשרתו? אין לו אחריות [...] מיניסטריאלית? ומה אומר יצחק [...] מדוע לא הפעיל את [...] המיניסטריאליות כדי לפטר את [...] חובב הטראנספורטיזם בממשלת [...] זה מסובך. אפילו חסר סיכוי. אבל [...] זו חובתו החינוכית כאיש ציבור [...]

המתקפלים בעם

לעזרא סדן (מנכ"ל לשעבר של [...] האוצר) חוש הומור רק. כל מי [...] דברים, שאמר בעניין הלביא [...] לביקורת המדינה של הכנסת. [...] הוא סיפר שם על רבקותו של [...] בלובשי מדים. בשל כך הגיע [...] המנכ"ל לשעבר „להכין מדים [...] משרד האוצר". הוא סיפר גם [...] של בגין היא אחת הסיבות [...] הנחרצת בפרויקט הלביא.

לעזרא סדן גם עין חדה. הוא [...] שהחלטת שרון ואריהר [...] המשך הלביא נבעה מן הכפייה [...]

סוף בעמ[...]

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב [...]
עורכת אחראית של [...]

ביטחון בלי מדיניות

למי צלצלו הסיסמאות

„צבא קטן וחכם"? „שדה קרב עתידי"? — הכל ססמאות שנשמעות יפה, אומר תא"ל מיל. גיורא רם, הדוגל בתפיסת בטחון מאוזנת

מאת חיים מרגלית

ועדת המשנה של ועדת החוץ והביטחון ראויה לצל"ש. 13 חודשים היא עבודה. קיימה 46 ישיבות, נפגשה עם כל הגורמים הקשורים בבטחון ושום דבר, שום דבר לא דלף. הישג בלתי־רגיל במערכת הפוליטית.

גיורא רם, חבר קיבוץ מעברות, תת־אלוף (מיל.) מהמפקדים הבכירים של חיל האוויר, הוא איש רגיל ובקי בשמיים, אך כעוזר ראש אגם במטכ"ל יודע ומתמצא גם בנעשה בחילות אחרים. כל המהלכים הקשורים בצה"ל ובמדינה, טוען רם, קשורים לתפיסת הבטחון. תפיסת הבטחון היא הנותנת. לכן הדיבורים על צבא גדול או צבא קטן נראים כחסרי ביסוס, אם אין כוונה להזיז דברים. רם תופס את הבטחון כאופטימיזציה של מספר מרכיבים, שהוא מכנה אותם „סלים". לפי שכל מרכיב כולל גורמים שונים. אותם „סלים" הם: 1. כוח־אדם; 2. ההון שנוכנים להקציב, היינו „המקורות", כפי שהם נכונים הדיון כלכלי. 3. שטח: ומבחינה זאת הדיון בעומק אסטרטגי. הקשור ב־ 4. טכנולוגיה, כלומר הכלים שאתה נותן לצבא ו־5. סיטואציה פוליטית, נכונות גורמים שלום, הסוריים וכנגדם מלחמה.

כל אחד מה„סלים" האלה צריך לאופטימיזציה משלו. ארבעת הסלים הראשונים מרכיבים את הבטחון, ואל מול כל אלה עומד ה„סל" של הסיטואציה הפוליטית. את ארבעת הראשונים, אומר גיורא רם, אפשר לחזות מראש ולהעריך את כמותם. את הסיטואציה הפוליטית אי־אפשר לחזות. לכל ארבעת „הסלים" הראשונים יש שוליים תחליפיים, כלומר: את כוח־אדם אפשר להקטין ולהחליף בכלים, או להיפך. הנה, הנשיא סאדת הראה זאת במלחמת יום־כיפור, כאשר הכניס רבבות חיילים מצריים במקום טילים אנטי־טנקיים. לכן, לא תמיד נכונה הסיסמה, ש„קטן" עם שכל הוא ערובה לכוח. לדעת גיורא רם, בעקבות מלחמת יום־כיפור הוציאה מערכת הבטחון לקחים לא כמו שהיה צריך. הלקחים, הוא מזכיר, היו בשני תחומים. האחד כוננות מודיעינית והשני הכמויות. במשך יותר מעשר שנים הוציאו, בגלל אותן „כמויות", כספים אדירים על מערכות נשק, שהתיישנו במהירות גדולה, כפי שרק מערכות נשק יכולות להתיישן וכדי לשמור על „צעירותן" וכושרן הושקעו כספים בכמויות לשיפורן. מחשבה חד־ממדית כזאת, השמה הכל על „כלים", מביאה לקיפאון מחשבתי, שכן במקום לחשוב על תימרון ולמידה, חושבים שהכלים יביאו גאולה.

התחלף דור במטכ"ל והחלו לדבר ב„נשק שפוגע במדויק מעבר לאופק." את התפיסה הזאת אימצו בשימחה בזרועות האוויר והים. גם זאת תפיסה שקשורה במלחמת יום־כיפור, כאשר הבעיה של כוחות האוויר היו טילי נ"מ שפגעו במטוסים. החלו הדיבורים על נשק שאינו צריך להיכנס ממש אל מערכי הטילים, ויכול לפגוע בהם. גיורא רם מרגיש כי מערכות כאלה, שפוגעות מעבר לאופק, זקוקות למערך מודיעיני משוכלל, שבלעדיו הכנסתו ופרישתו של נשק כזה מביאה גם היא לקפאון במחשבה ולהימנעות מאילתור. בחיל־האוויר ובחיל־הים שימשו בנשק כזה הוא חלק ממערכות אחרות; בחיל היבשה המצב שונה והתמכרות לנשק כזה ממש מסוכנת, שכן הנשק שפוגע מדויק מעבר לאופק עושה אותו תלוי במירוץ חימוש בדומה למירוץ הגרעיני. בו כל אחד מצהיר שאינו רוצה להיות ראשון, אך מסרב להיות שני.

אשר לוועדת המישנה של ועדת חוץ ובטחון שהופיעה בפני עיתונאים בשבוע שעבר — לגיורא רם נראה שהיא רוכבת על הגל של המטכ"ל החדש ויש בה אלמנטים שאינם תואמים את המציאות. תפיסת הבטחון צריכה להיות מאוזנת. כסיסמה — ורק כסיסמה — יפה לדבר על צבא קטן וחכם. כשם שיפה לדבר על שדה הקרב העתידי, כשאף אחד אינו יודע מה זה ואיך זה. „אבל", אומר גיורא, „זה יפה לדבר כך, זה גם אופנתי. מטכ"ל חדש, אלופים צעירים, סיסמאות חדשניות מצלצלות בצליל נעים לאוזן. אך מעבר לצלצול הנעים, מהו צבא קטן וחכם? מהו שדה הקרב העתידי? מי יודע? האם זה תלוי רק בנו? „נכון שבקישקושים האלה יכולים להשתמש קציני צבא שבאים לפגישה עם אורחים כשהם מצוידים במטול שקפים, בשקפים צבעוניים, במחשבוני כיס, מדברים בראשי־תיבות, בדיבור חריש. לכאורה הכל משכנע, אך ורק לכאורה שכן צריך לבחון דברים ולא קישקושים, צריך לדעת מהו תקציב הבטחון ועל־פיו מה המעשים שאפשר יהיה לעשות".

חשוב, לדברי גיורא רם, לזכור כי מערכות נשק הן יקרות מאד. בעשרים השנים האחרונות עלו מחיריהן כל שנה בשיעורים מדהימים. ולא רק שהן יקרות, אלא שהן מפגרות תמיד אחרי הצרכים ואתה לוחם במלחמה של מחר עם כלי נשק מאתמול. „אלה מול אלה". הוא מרגיש „במצב שהמדינה נמצאת בו צריך לשאול שאלות קשות, שאין מפלט מהן." והשאלות הן:

מה הם הצרכים האמיתיים ומה כלכלת ישראל יכולה לספק, ואיך מוצאים את הדרך לאזן ביניהם. כל מסלול צריך להיבחן, והבחינה חייבת להיות ארוכת־מועד. אלה הם נושאים שאסור לעסוק בהם מתוך קאפריזות רגעיות. יש לזכור כי תקציב הבטחון היום הוא בחלקו הגדול תקציב אמריקני. „אילו האמריקנים היו יותר חכמים". קובע גיורא רם „הם היו יודעים כי עליהם להקפיד שהתקציבים שהם מעניקים יוצאו לבניין תעשייה חזקה כאן. ואז, מתוך מחשבה ארוכת־טווח, הם היו מבינים כי גם טובתם היא, שתלותנו בהם תלך ותקטן. זה אינו קורה.

גיורא פורמן. אין מפלט

קורצת להם ההזרקות לתעשיה שלהם. גם אם כל העניין הזה מגדיל בסך הכל את הגרעון המסחרי בארה"ב.

„תקציב הבטחון השני", הוא מזכיר, „היותר קטן, בא מהמקורות העצמיים. פעם הוא היה גדול מאד, כ־26 אחוז מהתוצר הלאומי. היום רק 12־13 אחוז. וגם זה גדול בהשוואה לתקציבי מדינות אחרות. אך כמותית בשקלים, הוא קטן לעומת הצרכים."

צריך לדעת, פוסק רם, שאת תקציב הבטחון כמעט ואי־אפשר להקטין. יש מי שמשלה את עצמו שאפשר להקטין את תקציב הבטחון ולהעביר כספים ממנו לבריאות, חינוך ורווחה. אי־אפשר. גם אלה שמדברים על צבא קטן יודעים זאת. צבא קטן צריך כלים יקרים.

עוד צריך לדעת, שהביטחון מכביד על הכלכלה. וכדי להקל עליה צריך לחזור לשאלת התפיסה הבטחונית ומה מניע אותה — שלום, הסדרים או מתיחות.

כמו בכל שיחה בנושאי בטחון, מגיעים ל„לביא": מה יוצא לנו מכך שבמקום לקנות בחוץ מנסים לייצר בארץ?

מדוע רוצים לעשות זאת עכשיו ומה היה עד עכשיו?

מנוע של מטוס מודרני, מסביר רם, עולה שניים עד שלושה מיליון דולר. המנוע הוא לב המטוס. יש פחות מפעלים שמייצרים מנועים מאלה המייצרים מטוסים. מדוע? כי מטוס „ערום" עולה 20 מיליון דולר ועם כל המערכות, כולל פיתוח, הוא עולה 40 מיליון. כך צריך לחשב מטוס. איך עושים אופטימום בטחוני — ולאו דווקא כלכלי — אם לקנות או לייצר כאן? למה שלא תקנה אם מוכנים למכור לך?

זה לא פשוט. יש לנו נסיון מן העבר עם האמברגו הצרפתי. לשם מה דרושים המטוסים? ליום סגריר. כמה מטוסים? לפחות 100. כלומר, עלות פרויקט כזה היא פלוס מינוס 4 מילארד דולר. ואז אומרים: סכום אדיר כזה, 4 מיליארד, בואו נייצר את המטוס והמערכות כאן, ואת המנוע נרכוש בחו"ל, כלומר, מהסכום האדיר של 4 מיליארד נוריד 100 כפול 3 מיליון — היינו 300 מיליון

סוף בעמוד 11

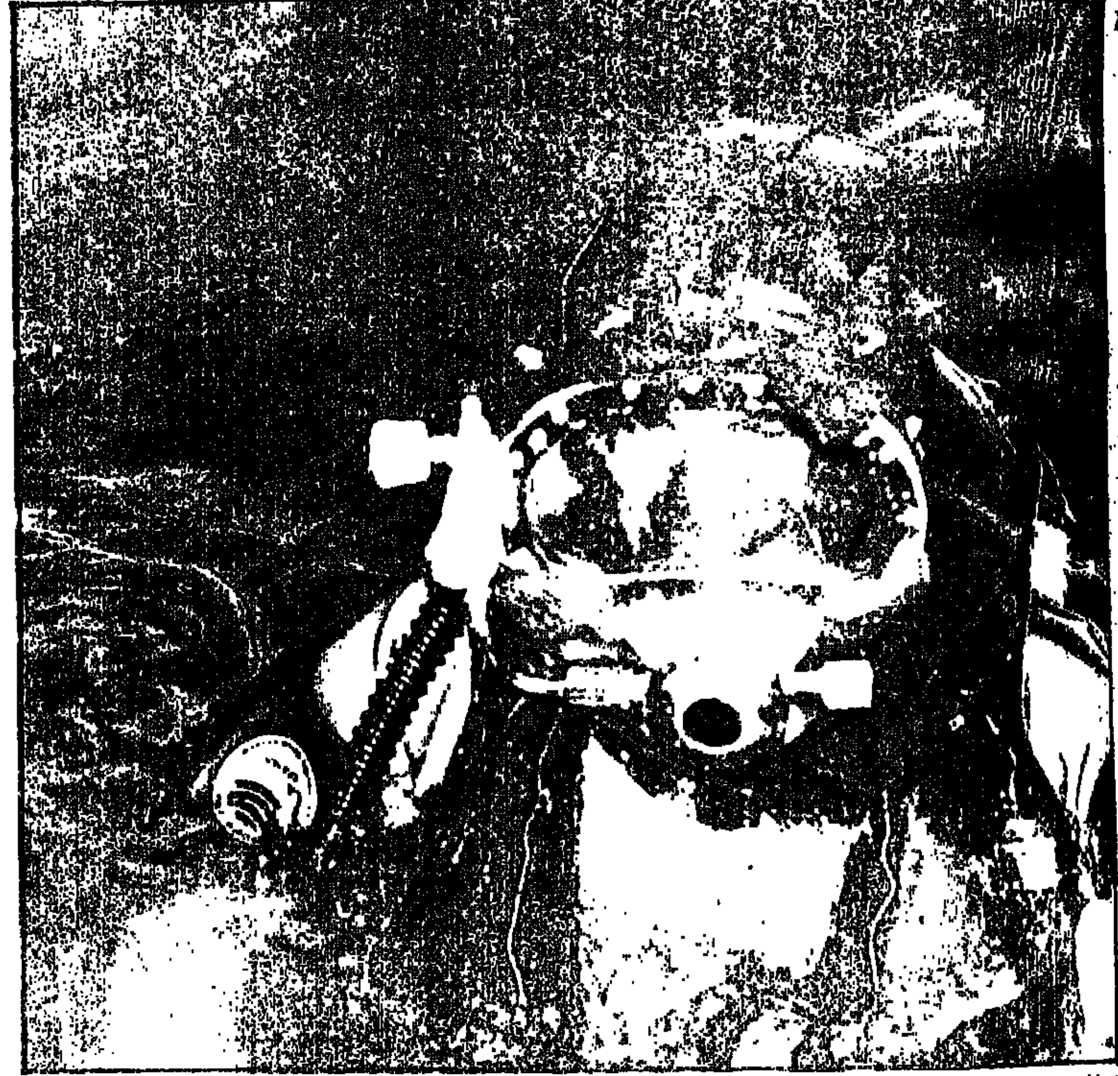

צולל בפעולה. „קטן־איכותי־מובחר"

אתגר בשלושה כרכים

ביקורת קשה על היעדר סמכות של הדרג המדיני כלפי הצבא — בדו"ח ועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון ■ ח"כ גרנות: ניסינו ליצור תפיסה שתבטיח כי צה"ל יהיה מוכן למלחמה הבאה

מאת יצחק שור

ועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון בראשותו של ח"כ דן מרידור, הגישה בשבוע שעבר לצמרת הממשלה, לכנסת ולצה"ל דו"ח ראשון מאז הקמת המדינה, המגבש את תפיסת הבטחון של ישראל. מתוך ראייה כוללת. שמונת חברי הוועדה תמכו עליו ללא הבדל בין קואליציה לאופוזיציה.

חבר ועדת המשנה וחבר ועדת החוץ והבטחון, אלעזר גרנות, מדוע לא היתה הוועדה מאושרת מן היחסים בין הדרג המדיני לדרג הצבאי?

— הוועדה מתחה ביקורת קשה על היעדר סמכות מצד הדרג המדיני כלפי הצבא. בכל הנוגע לאחריות הממשלה ולסמכותה בדבר עיצוב מדיניות הבטחון. במשטר דמוקרטי, לא נקלה מדיניות להיקבע בידי הצבא. עם כל הכבוד לצה"ל, הרי שהממשלה ושר הבטחון הם האחראים למדיניות. אך ממשלות ישראל לא מימשו את סמכותן כלפי צה"ל.

— זו תופעה חדשה? מה נזעקתם?

— זה לא דבר חדש. כאשר הוועדה מותחת ביקורת על הדרג המדיני, היא מותחת ביקורת גם על הכנסת. עובדה: מאז הקמת המדינה לא דנה ועדת החוץ והבטחון או תת־ועדה מקרב חבריה, בתפיסת הבטחון הכוללת של ישראל. ועדת החוץ והבטחון לא מימשה את סמכותה לעסוק באורח עקרוני בתפיסת הבטחון הלאומית, ובכלל זה ביחסי הממשלה וצה"ל. במקום זה עסקה בעניינים עסקה גם ועדת אגרנט. אך זו לא היתה ועדה פרלמנטארית.

— אולי אתה מוכן להיות יותר ספציפי: במה הזניחה הממשלה כאשר ויתרה על סמכותה?

— הדו"ח חסוי, אך אוכל להדגים בסוגיה חשובה מן התחום התקציבי. לוועדה התברר, כי צה"ל איננו עובד לפי תוכנית רב־שנתית, [...] שהתקציב העומד לרשותו איננו רב־שנתי. זה מחדל שהאחריות לו נופלת על הדרג המדיני. אגב, ועדת אגרנט מתחה ביקורת על ועדת החוץ והבטחון, משום שאין היא ממששת את סמכותה לפקח על מערכת הבטחון ולדאוג לסדרים נאותים. הנה, עשינו

— ותורתכם היא בתורה למשה מסיני?

— בשום פנים ואופן לא. אבל יש בה מה שלא היה בעבודה של ועדות אחרות. היא בעלת תפיסה פנימית, והצליחה לגשר על פני תפיסות פוליטיות שונות. חברי־הכנסת מכל גוני הקשת נטרלו את הוויכוח ביניהם והתרכזו בעיקר ובמוסכם. כולנו רוצים שלישראל יהיה כוח אתרעה של מודיעין טוב, כוח הרתעה שימנע מלחמה, ומערכת מאוזנת מבחינת הסינכרוניזציה האמיתית של מבנה הכוח והתאמתו לצרכי המלחמה הבאה. ניסינו ליצור תפיסה שתבטיח כי צה"ל יהיה מוכן למלחמה הבאה, כדי שאם חס וחלילה תפרוץ, הוא לא יילחם בה כאילו היתה זו המלחמה שעברה. דרושה תוכנית רב־שנתית, שתתבסס על קונצפציה מתערכנת, מתחדשת בהתמדה, ומביאה בחשבון את העובדות שבשטח האויב, את המגבלות שלנו, ואת פניו של שדה הקרב העתידי. הממשלה וצה"ל לא הציגו תפיסת

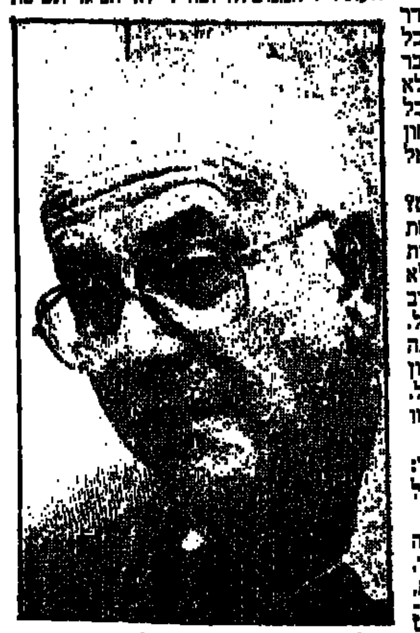

אלעזר גרנות. הסמכות לא מומשה

בטחון כוללת כפי שעשתה זאת עתה ועדת המשנה. המסמך שהשגנו הוא אתגר.

— צה"ל והממשלה „מדו בו?

— אין זה מקרה שעבר 1. הוועדה תואמת בצורה מרחיקת־לכת עם הקונצפציה של הרמטכ"ל הנוכחי רב־אלוף דן שומרון, ועם הקונצפציה של שר הבטחון יצחק רבין. לצה"ל יש מטכ"ל שחבריו עובדים ב„ראש אחר". המסמך שהכינה הוועדה הוא ברכת הדרך לרמטכ"ל החדש ולחבריו במטכ"ל. אשר לממשלה, הרי שהכדור נמצא בידיה. עכשיו היא צריכה לדון במסמך ולגבש את דעתה.

— רבין עצמו הביע אי־שביעות רצון מהיעדרה של תוכנית רב־שנתית ולפיכך יש סיכוי שהצעתכם תמומש.

שר הבטחון ציין בפומבי, כי תוכנית רב־שנתית אינה מתבצעת וזו התרעה על מה שמתרחש בממשלה עצמה.

— ועדות קודמות (ועדת ידין־שרף 1963, ועדת אגרנט (1974) המליצו להקים גוף שיציג לפני הממשלה חלופות שונות, כדי שזו לא תהיה תלויה במקור מידע מרכזי אחד — אגף המודיעין בצה"ל. מה חידשתם בנושא זה?

הצענו להקים ועדת מומחים שתעמוד לימין הממשל ותזין אותה באלטרנטיבות. ועדת המשנה לא הציעה למסור למישהו, זולת הממשלה, את הזכות, החובה והסמכות לקבל החלטות. בידי הממשלה ורק בידיה מצויה סמכות ההכרעה.

— שיחתנו נגעה עד כה בכרך הראשון שהכינה הוועדה — כרך ההמלצות ובו 32 עמודים. היו עוד שני כרכים.

העברנו לראש הממשלה, ממלא־מקומו, שר הבטחון, הרמטכ"ל, יו"ר הכנסת ויו"ר ועדת החוץ והבטחון גם את כרך ג', הכולל את כל הפרוטוקולים של דיוני הוועדה, אשר כוללת 53 עדויות, שנמסרו ב־46 ישיבות הוועדה לאורך 13 חודשים. זה ניסיון מעניין לכנס את כל האישים והנושאים שיש להביא בחשבון כאשר דנים בתפיסת בטחון כוללת. החל מחברה וכלכלה וכלה בטכנולוגיות מתקדמות. הכרך השני של דו"ח העבודה עובד באמצעות מחשב והוא מחלק את הדיונים לנושאים צבאיים כלכליים חברתיים וכיוצא באלה. לשון אחר — נעשתה כאן עבודת שתי־וערב, המאפשרת לקורא לראות את עבודת הוועדה לאורך (לפי סדר הופעת העדים) ולרוחב (לפי עניינים).

— אתה ויוסי שריד ביקשתם לצרף לדו"ח דף הכולל הסתייגויות מן ה„לביא". אף כי הוועדה לא דנה בפרויקט.

רק אנחנו הגשנו הסתייגות מן ה„לביא". אך לא רק אנחנו הסתייגנו. היו ח"כים נוספים

סוף בעמוד 11

„לוחמים" עם ציפרונות ולב

35 ועדות מזורזות לקידום החינוך לערכי תנועת העבודה — לא הצליחו כבית־ספר התיכון ע"ש מטרני, בחולון

מאת אשר שילוני

„אלוהים! לעזאזל, נמאסו המלחמות. נמאס לראות משפחות אבלות. אנחנו, הנוער רוצים, שהמבוגרים יפסיקו עם העקשנות ויתחילו לוותר! רוצים לחיות בדור של אהבה ושלום".

כתבה יעל ספיר מכיתה י', מתיכון ע"ש מטרני בחולון, בעת סדנה משותפת עם תלמידים מכפר קאסם. השיר תורגם מיד, באותה סדנה משותפת, לערבית.

ההקצנה הימנית בקרב האוכלוסיה היהודית הבוגרת, המהלכים לרעותיו הפשיסטיות של הרב כהנא בקרב תיכוניסטים ובני נוער חייבים להוציא אותנו משלוותנו ולהרתם למאמץ הסברתי־חינוכי אינטנסיבי ונמרץ כל עוד לא אחרנו את המועד. ההסתדרות מנסה לעשות משהו בשטח זה — אולם נראה, שלכל היותר מדובר בצעדים ראשוניים בלבד, צעדים הססניים, שאינם מבטיחים המשכיות לוחמת.

בחודש מאי השנה התקיימה במלון „השלום" בירושלים, הוועידה הראשונה לקידום החינוך לערכי תנועת העבודה. לא הייתי נוכח באותה ועידה, שאורגנה על־ידי המחלקה לחינוך במרכז לתרבות ולחינוך. אולם, כן השתתפתי בוועידה מקומית־אחת, מתוך 35 ועידות, שהתקיימו במועצות הפועלים בארץ — ועידות מקדימות את הוועידה הארצית, שקיימו דיונים בקבוצות עבודה, הסיקו מסקנות והחליטו החלטות, שהוגשו לוועידה הארצית. יצאתי בתחושה קשה, מאותה ועידה מקומית — תחושה שזה לא זה. ברכה לא תצא מצורת הכנת הוועידה ולא מתוכנה.

אם הגישה רצינית, על פי דרגת חשיבות הנושא הרציני — לא יתכן לזמן עשרות מורים, מחנכים ופעילים, ללא כל הכנה מוקדמת, ובמשך כ־3 שעות בסך־הכל לדון ב־5 קבוצות עבודה בנפרד, בנושאים כה רציניים כגון: חינוך פוליטי בביה"ס; חינוך יהודי־ציוני וערכי תנועת העבודה; מעורבות הקהילה בחיי ביה"ס. בזיקה לערכי תנועת העבודה ולחיים, החברה הישראלית ועוד.

משתתפי הדיונים הקבוצתיים לא ידעו בדיוק „מה רוצים מהחיים שלהם," והם לא באו מוכנים לדיון — דבר שלא מנע להחליט החלטות ולהגישן לוועידה הארצית. אם כל 35 הוועידות המקומיות עבדו באותה שיטה — עלי לציין, שאין בזה ממש. באחת מקבוצות הדיון, (אשר בהן נטלתי חלק) ואשר דנה בנושא: „חינוך פוליט בביה"ס" — קם אחד המשתתפים, כמדומני סגן מנהל תיכון ע"ש מטרני בחולון, וסיפר על עבודה חינוכית־פוליטית קהילתית, המתנהלת בביה"ס מטרני זה שנים — פעילות שיש לה תוצאה בשטח.

בסיום שנת הלימודים הזדמנתי לראות תערוכה מעבודות תלמידים במטרני — תערוכת סיכום של עבודה קהילתית־רעיונית שהתפרסה על מהלך כל שנות הלימודים האחרונה. ואשר חולקה למדורים שונים ורבים עלי לציין בחיוב, שאם יש בכלל סיכוי לתזוזה חיובית לשינויי־ערכים בקרב תלמידים — הרי בעבודה, נוסח תיכון מטרני בחולון, טמון סיכוי רב. בניגוד להכנת מחנכים חפוזה נוסח הוועידה המקומית — עושים במטרני משהו בכובד ראש.

דעות מתונות

תיכון מטרני עוסק הרבה למשל, בנושא יחסי יהודים־ערבים ובנושא: „דעות קדומות", המשתלב בו אורגנית. זה חמש שנים, שבית־הספר מקיים יחסים הדוקים עם כפר קאסם ולראשונה התייחסו הכיתות לארועים הטרגיים החמורים, שקרו בכפר קאסם, בהם נורו למוות בדם קר עשרות כפריים על־ידי חיילי צה"ל ב־1957. ההתייחסות לנושא היתה מגוונת ורבת משתתפים.

צוות תלמידים עשה סקר בקרב לתלמידי כיתות א'־ד' בבתי ספר שונים, כדי לדעת — מה היא דמותו של הערבי בעיני הילדים, אומרת המחנכת רבקה שפריצקי: עורכי הסקר (תלמידי כיתות י') יצאו מתוך הנחה שהדעות, כולל דעות קדומות, אצל ילדים מעוצבות על־ידי הבית והרחוב כלומר, מה נראה מה דעתם של תלמידי א'־ד' ומצאת, כערך, מה דעת הוריהם.

כך הגיעו עורכי הסקר למסקנה, שפורסמה על־ידם, שבבית־ספר סלקטיבי, בו מתרכזים תלמידים בעלי כשרים, הדעות כלפי דמותו של הערבי — מתונות. כלומר: בכל שרמת ההשכלה בבית גדולה יותר — הסובלנות גדולה יותר. קבוצת תלמידים אחרת עסקה בנושא — כיצד משתקף הערבי בספרות־ילדים. קבוצה זו ניתחה את ספרי ה„חסמבות" של יגאל מוסינזון וערכה השוואות עם ספרות

הסקר גילה, כי דמות הערבי בספרות החדשה השתנתה לטובה

ילדים שיצאה בשנתיים האחרונות, ומצאה שחל שינוי לטובה בספרות הילדים לדמותו הקולקטיבית של הערבי. בעוד שבציורים ואיורים, שבספרות הילדים הישנה, מופיע הערבי בדרך כלל כדמות אכזרית, שואפת להרוג, בעלת פרצוף מפחיד וראש קירח, היהודי הישראלי, באותה ספרות ישנה, הוא דמות חיובית, מחייכת ואנושית. מאז־1973, שנת מלחמת יום הכיפורים, גם הדמות הערבית אנושית יותר.

הצוות שעשה עבודה תיכונית רצינית ובוגרת, מסביר את מהותו של השינוי בכך שחל בעקבות מלחמת יום כיפורים אשר שברה את המיתוס על הישראלי הכל יכול ופקחה את עינינו לראות באופן לא מעוות גם את שכנינו. בספרות הילדים החדשה — אומר הצוות, הערבי הוא אדם ואינו עוד אותו סטראוטיפ שלילי מוחלט, ויש אפילו שמנסים, לעתים, לשוות לו דמות חיובית בכל מחיר. הצרה היא — אומר הצוות — שדווקא מה שהוא מכנה, „הספרות הישנה" מסוכנת, משום שספרות זו, שעיקרה ספרי הרפתקאות (החסמבות ועוד), משכה תמיד את עיני הילדים ותמשיך לעניין ילדים גם בעתיד.

נערות ידעו יותר

נושא אירועי כפר קאסם תופס מקום מרכזי למדי באותה תערוכה חינוכית ממדרגה ראשונה, שמן הראוי היה להפכה לתערוכה ניידת בערי ישראל. תלמידים אחרים בבית הספר ע"ש מטרני בחולון, למשל הלכו גם לכפר קאסם וראיינו אנשים, שהיו עדי ראייה לטבח. יעל גרינברג ודנה כרנע ערכו סקר על מידת מעורבותם של בני נוער בנושא כפר קאסם. התברר להם, שנערות ידעו יותר על אותם אירועים טראגיים מנערים — (47% לעומת 44.4% נערים) בני נוער, שנוטים למערך, כ־60.62% ידעו על אותם אירועים, בשעה שמאלה הנוטים לליכוד רק 37.5% ידעו.

דניאלה בינו ודנה שניידר התעמקו בנושא: „הטבח. הנאשמים, המשפט: מה היא פקודה בלתי חוקית." מיכל עמוס ומתי שגיא עשו עבודה על התמורות שחלו בכפר הערבי, ובסה"כ היתה זו עבודה נפלאה של כל הצוותים, פרי מאמץ חינוכי של שנה שלמה.

בשעה שתלמידי י' עסקו בשאלה הערבית, על כל הבטיה, עסקו כיתות י"א בהשפעת המפלגות הקטנות בדמוקרטיה.

העירנות הפוליטית־דמוקרטית של תלמידי מטרני וסגל מוריו (אם לתלמידים שיש עירנות פוליטית מובן מאליו, ש„אשמים" בכך המורים). גם התייחסה לבעיית האשה בישראל.

לקוראים זכורה בוודאי הסערה, שקמה בציבור, ביחוד בציבור הנשים, מקטע שהופיע באחד העתונים, המצטט את המפקח המרכז להוראת ספרות ד"ר אברהם גרין: „השורות המדוללות של מערכת החינוך מתמלאות הרבה נשים ולא כולן חכמות"... בתגובה לאותה קביעה אומללה — אם אמנם נאמרו הדברים על־ידי אותו מפקח — הלכה בת־יעקב רינה, מחנכת ומורה בתיכון מטרני, וכתבה למפקח א. גרין והעתק ממנו למשרד החינוך, ובמכתב היא כותבת: „האם זה המסר שמשרד החינוך מנסה להעביר לתלמידים בנושא הדמוקרטיה? מהן הרגלי הקריאה שלך? אני כמורה, מוכנה להתמודד פומבית עמך, הגבר, על מטען הקריאה שלי ולהראות לך מה טיבן של הכללות מסוג זה" (ד"ר גרין השמיע מה שהשמיע בכנס לטיפוח הקריאה).

המעניין הוא, שעל מכתבה, הייחודי בתוכנו, חתומים כל המורים במטרני. גם בנושא זה כמו בשאר הנושאים משקפת בבואת מורי תיכון מטרני; מה הוא החינוך שהם מנסים להקנות לתלמידיהם וכן דמות בית־הספר ככזה שאיכפת לו מה קורה לנו, כחברה.

סולל־בונה תממש נכסים נוספים בשווי 100 מיליון דולר

● איחוד סו"ב ושיכון עובדים — לאישור חברת העובדים היום

בסוף השבוע גובש הסדר למימוש נכסים בבעלות „סולל בונה" בשווי של כ־100 מיליון דולר. נוסף על נכסים בשווי של למעלה מ־120 מיליון דולר שמומשו עד סוף 1986.

במסגרת ההסדר הוסכם עם שני הבנקים הנושים, הפועלים ולאומי, כי יועברו לשליטתם נכסים ומבנים בשווי של 100 מיליון דולר. מקור ב„סולל בונה" מסר אתמול, כי מדובר בנכסים ומבנים שאינם פוגעים במהלך הייצור, וכי מרביתם התפנו כתוצאה מאיחוד מרחבים ואזורים במהלך תוכנית ההבראה בחברה. להסדר שותפה גם חברת העובדים, והוא נועד לאפשר ל„סולל בונה" להקטין את מצבת התחייבויותיה ועלויות המימון עליהן.

כאמור, ההסדר הזה נוסף על מימוש נכסים בשווי 120 מיליון דולר עד סוף 86. במרכז עמדה העברת חברת „דיור" לבנק הפועלים, ב־11 בדצמבר 86, תמורת מחיקת חובות בהיקף 109 מיליון דולר. לאחר שהושג ההסכם עם בנק הפועלים, הוצע לבנק לאומי להצטרף אליו, בשיעור של 20 אחוז מהשליטה בחברה, ובסוף השבוע הוסכם מחדש כי תהיה לבל"ל אופציה להצטרף לעיסקת „דיור".

דובר „סולל בונה" מסר, כי חברת „אבן וסיד" תמשיך להיות חלק אינטגרלי מ„סולל בונה" ונבחנת האפשרות של צירוף שותף פיננסי ל„אבן וסיד", אם באמצעות הנפקה ואם על־ידי מימוש חלקי של החברה. אולם הוא הבהיר, כי בכל מקרה תישאר השליטה בידי „סולל בונה".

בעקבות החלטת הוועדה המנהלת של חברת העובדים, להעמיד 25 מיליון דולר למימון המשך הצמצום במצבת כוח האדם של החברה, צפויה פרישתם של למעלה מ־1,000 עובדים קבועים (בעיקר אנשי מינהל ושירותים), נוסף על 4,000 עובדים קבועים שכבר פרשו מהחברה מאז תחילת ... הסכם ההבראה.

אתמול נמסר עוד מהנהלת „סולל ..." כי במחצית הראשונה של 87 קיבלו ... הקבלניות של „סולל בונה" פרוי... לביצוע בערך כספי של 100 מיליון ... גידול של 15 אחוז לעומת 86. ... מעריכים, כי מגמת הגידול ... פרוייקטים תימשך גם בחודשים הבאים ... סוף השנה יהיו בידי החברה עבודות ... שיאפשר לה לצמוח בשיעור של 10 ... ברמת הפעילות בשנה הבאה.

ההסדר להבראת מבנה ההון של „... בונה" יונח היום על שולחנה של ... המנהלת של חברת העובדים, האמורה ... את התוכנית להקמת חברת־גג ... ל„סולל בונה" ולשיכון עובדים.

אורי נח...

קו מנחה על מניות

לאחר גל הירידות בשבוע שעבר צופים מומחי „קו מנחה", כי השבוע נחיה עדים לגלי עליות חזקים, שיאפשרו למניות לחזור במהלך השבועות הקרובים לשיאים ההיסטוריים שלהן. אם הערכה זו תתבדה, והירידות יימשכו, מומלץ לדבריהם לנטוש את השוק במהירות. עם זאת, למהמרים מומלץ להמשיך להמר. מי שהסכן מטבעו, כדאי שימתין לפריצת המגמות היורדות, ולא ימהר לרכוש מניות.

ב„קו מנחה" אומרים, כי התיקון הטכני של השבוע שעבר, שאמור היה לאפשר לאחרוני המספקים להיפטר מאחזקותיהם, נתקל בחששות ממשבר ממשלתי ולכן נוצרה מיני־מפולת. „לכאורה אנו מקבלים אינדיקטורים ברורים להשתנות המגמה הראשית ולהשתלטות המגמה היורדת, והתורה הטכנית מחייבת אותנו, בשלב זה, לברוח מהשוק כל עוד נפשנו בנו. אולם להערכתנו יש לתת לשוק סיכוי אחרון להוכיח שיש בו עדיין החוסן הטכני לזנק לפסגות חדשות."

מה לקנות? מה למכור? מה להחזיק?

השבוע מעריכים ב„קו מנחה", כי ניתנה הזדמנות־פז נוספת לרכוש סחורה מגוונת במחירי סוף הפאניקה, אולם מומלץ לקנות בזהירות.

בין המניות המומלצות: פ.י.ב. לתעשייה, קריסטל 1, אלרוב, נכסי אזור, דובק, ורדינון, ת.א.ת. 5, אלון, ... לישראל 1, פועלים השקעות, מכונן, דלק, נכסים ובניין, קופסאות פח 1, ... מפעלי נייר, אי.די.בי. פיתוח.

מומלץ להמשיך להחזיק בכל ... שברשותכם. להוציא אינטרגאמא 5 ... למכור אותה ב־980) ואת בבלי ציון 5 ... בהפסד של כ־12 אחוז בשבועיים.

אזהרה:

המידע המתפרסם במדור זה מב... על ניתוחי חברת „קו מנחה", הנ... ליום פרסומו על־ידי החברה ... העלון „מעקב מנחה". אין החברה, ... הפועלים מטעמה, וכן מערכת ... המשמר", אחראים על טיב ההמל... מהימנות המקורות, שלימות ה... דיוק, שגיאה השמטה או כל ליקוי ... כל הפועל על סמך ההמלצות ... במדור זה עושה זאת על אחריותו בלבד.

מגמת עלייה במחירי הנפט

מדינות אופ"ק העלו בשבוע האחרון את מחירי הנפט מעל 20 דולר לחבית. לכך יש סיבות טובות: התחממות המצב במפרץ הפרסי; כוחות צי אמריקניים כבר נכנסו למפרץ, הספינות הסובייטיות מתכוונות להיכנס, ומספר ספינות מלחמה צרפתיות עברו בתעלת סואץ בשטניהן אל המפרץ.

נשיא אופ"ק, שר הנפט הניגרי לוקמן, הכריז בעת פתיחת הוועידה הראשונה של מפיקות הנפט האפריקניות באלג'יריה ביום ראשון, כי לא מן הנמנע שמחירי הנפט יוסיפו ויעלו מעבר ל־20 דולר. הן בגלל ההתחממות במפרץ הפרסי, והן בגלל הסכמת מדינות שאינן־חברות באופ"ק, כמו בריה"מ, בריטניה, נורווגיה, מקסיקו ומצרים, לשמור על תפוקת נפט מבוקרת ולהתאים מחירים עם ראשי אופ"ק. נשיא אופ"ק הזמין את מפיקות אפריקה שאינן חברות אופ"ק להשתתף באספה הכללית של הארגון שתתכנס בווינה בחודש דצמבר הקרוב.

דעה שונה ביחס למחירי הנפט הביע שר הנפט האינדונסי, ד"ר סוברוטו, אחרון קבוצת המייסדים באופ"ק, שנוסע ב־1964. הוא טען באחרונה, בפגישה עם עיתונאים בג'אקרטה, כי יש לשמור על החלטות הארגון מחודש יוני. לפיהן המחיר הוא 18 דולר לחבית, ותפוקת הגג של כל 13 חברות אופ"ק — 16.5 מיליון חביות ליום. לדבריו, עליית המחירים האחרונה מעל ל־18 דולר החבית הניעה מפיקה חדשה של נפט, מלזיה, „להגדיל את תפוקתה מ־200 אלף ל־400 אלף חביות ביום. להערכתו, ידה של מלזיה נטויה להפיק עוד ועוד. מלזיה אינה חברה בשום ארגון. את הנפט שהיא מפיקה היא מוכרת באמצעות חברת־הענק הבריטית „של רויאל דאץ'", שהפכה בשנת 1986 למס. 1 בעש... העולמי.

ארטורו הרננדס, שר הנפט של ונ... התייחס לנושא מחירי הנפט העולמי ... שעברה. לדבריו, לא המתיחות במפרץ ... לעליית המחירים, צריכה מוגברת ... בשנת 1987. ב־1986 עמדה הצריכה ... על 46 מיליון חביות ליום. ב... הראשונה של 1987 עלתה הצריכה ... מיליון, ועד סוף השנה היא תגיע ל... מיליון חביות ליום. הוא ציין את ירידת ... באספקת נפט. בשנת 1986 סיפק ... הארגון כ־18 מיליון חביות ליום לעומת ... מיליון חביות כיום. כשרי נפט אחרים ... צופה עליית מחירים שתחזק את ה... בשנת 1986 עמד המחיר הממוצע ... מוונצואלה על כ־14 דולר החבית. ... הממוצע של 1987 יעמוד לדבריו על ... לחבית.

חיים מ...

קונסולידציה במהירות מופרזת

משבר חדש בחקלאות בעוד שנתיים

ראשי הבנקים וראשי האוצר אינם מודעים לכך ששום משק יצרני אינו יכול לעבוד בריבית ריאלית בשיעור 40 אחוז לשנה — אומר מקור בכיר במשרד החקלאות, ומזהיר כי הריבית החקלאית, שמשלמים החקלאים כיום תגרום לכך שבעוד שנתיים יעמוד המגזר החקלאי לפני אותו מצב בו הוא נתון כיום.

חוגים במשרד חקלאות טוענים כי הנתונים שמסרו הבנקים, לפיהם הריבית הבנקאית לא היוותה גורם בהתהוות המושבים, ושיעורה הגיע לפחות מאחוז אחד לחודש, ריאלית — אינם נכונים. מנתוני הרשות לתכנון כלכלי במשרד החקלאות עולה, כי 10 אחוזים מחובות המגזר החקלאי (קיבוצים ומושבים) היו במסגרת חח"ר ועוד 10 אחוזים במסגרת חח"ר חריג. מנתוני הריבית השנתית הריאלית לחח"ר בתשמ"ה ובתשמ"ו (83 אחוז ו־53 אחוז, בהתאמה), עולה כי המגזר החקלאי שילם בשנתיים האלה ריבית של כ־450 מיליון דולר רק על 20 אחוז מחובו שלו.

נתוני משרד החקלאות סותרים נתונים שמסרו הבנקים הגדולים. בנק הפועלים, למשל, מסר לוועדת הכספים את פירוט חובות המושבים לשנים 86 — 84, ולפיהם החח"ר היווה 2.3 אחוזים בלבד מהאשראי שנתן הבנק למושבים בשנת 84, והמחיר הריאלי שלו היה כ־56 אחוז. ב־86 היווה החח"ר 3.5 אחוזים מהאשראי ומחירו הריאלי היה 34 אחוז בלבד. מחישובים משוקללים שנעשו בבנק הפועלים עולה, כי המחיר הריאלי המשוקלל של האשראי היה — 1.2 אחוזים לשנה.

במשרד החקלאות מגדירים את ... הבנקים כמגוחכים. תקציב ... משרד החקלאות העבר לחקלאים ... כלל בפיגור של ארבעה חודשים ... מימון ביניים זה שילמו החקלאים ... מיליון דולר ריבית. ... כחודשים אוגוסט — דצמבר ... האינפלציה הממוצעת היתה בשיעור ... אחוזים לחודש. החח"ר הממוצע ... בתקופה זו היה 11.6 אחוז ... הריאלית, במונחים שנתיים, ... בתקופה זו למעלה מ־230 אחוז ... חודשים הם פרק זמן מספיק כדי ... חקלאי — אומר אותו מקור.

לדבריו, בישראל מחיר ההון ... משלם גבוה כפליים מהתמורה ... שהוא מקבל, ולכן תגרום ... המשולמת כיום משבר נוסף ... שנתיים.

אורי נחושתן

מגבלות הפיקוח ומגבלות המפקח

השינוי במערכת הפיקוח על הבנקים, ופרישתה של גליה מאור, היו צפויים. מאור רק חיפשה עיתוי מתאים למועד פרישתה בתום חמש שנות כהונה בתפקידה זה. בתקופת כהונתה התרחש מספר רב של אירועים חריגים, שנגיד בנק ישראל והפיקוח על הבנקים לא מנעו אותם. דברים המצביעים על מגבלות הפיקוח. אם לא על מגבלות המפקחת.

הדבר הטראומטי ביותר שהתרחש בתקופת כהונתה הוא התמוטטות מניות הבנקים, שהיתה מוקד לחקירת ועדת בייסקי. המלצות היטיבו עם גליה מאור. אומנם הן קבעו את אחריותה האישית, אך בהתחשב בכל הנסיבות, כולל תקופת כהונה קצרה יחסית ערב ההתמוטטות, לא המליצה הוועדה על הסקת מסקנות אישיות לגביה. לפיכך נשארה גליה מאור בתפקידה וניסתה לתקן אחדות מהבעיות שהביאו להתמוטטות הבנקים, כגון הפרדת ניהול הבנק מהיו"ר, קביעת הרכבי הדירקטוריון הגבלת לווה בודד, הפרדת הייעוץ וצעדים נוספים.

אולם מאז ועדת בייסקי נתגלו עוד מספר אירועים „בלתי נעימים" במערכת הבנקאות. הראשון שבהם היה התמוטטות בנק צפון אמריקה. בעליהם של בנק זה גנבו את הבנק ולא הותירו אפילו את המרצפות. וכל זאת תחת עיניהם הפקוחות של המפקחים על הבנקאות. למרות שאותות וסימנים לפעילות בלתי כשרה היו כבר שנה לפני תפיסת הבנק, לא הזדרזה מערכת הפיקוח לנקוט את האמצעים המתבקשים, או לפחות לזרז את הליכי הפיקוח.

אשראי למקורבים אישיים

אין ספק כי הפיקוח על הבנקים היה במקרה זה גם קורבן לרמאות ולדיווחי הונאה, אך תפקידו המדוייק של הפיקוח הוא לגלות מעשי הונאה. ניתן לרשום לזכות מערכת הפיקוח, כי לאחר שהעובדות נתגלו לאשורן היא פעלה לתפיסת הבנק, אולם צעד זה נעשה מאוחר מדי ודלתות האורווה נסגרו רק לאחר שכל הסוסים כבר ברחו.

פרשיה נוספת שנתגלתה בשנה זו היתה פרשת יפת. לפרשת יפת היו מספר הסתעפויות. ראשית, נתגלה כי למרות מערכת הפיקוח הצליח קומץ של מנהלים להעניק לעצמם משכורות שמנות, ללא הליכים מסודרים של קבלת החלטות בגופים המוסמכים לכך. המפקחת על הבנקים לא דרשה מיוזמתה את פירסום משכורות הבכירים, אף כי היתה מודעת לכך בשלב זה או אחר. כן לא השמיעה את קולה נגד תשלום הפיצויים המופרזים, שבעקבותיהם נאלץ להתפטר גם היו"ר החדש שמונה במקום יפת, אלי הורוביץ.

אולם לתופעה שנחשפה בבל"ל נלוו עוד מספר פרשיות מישנה, המעידות על מחדלי פיקוח. הדבר נוגע, מצד אחד, לקשרים עם בעלי־עניין בפרשת פקר פלדה. פרשייה זו טרם התבררה עד תומה והמפקחת על הבנקים היתה צריכה להקדיש לכך מספר מלים בדיווח השנתי שלה לציבור.

פרשייה נוספת קשורה ביחסים המיוחדים שהיו בין יו"ר הבנק ומנכ"ל הבנק, ארנסט יפת, לבין אחד „המקורבים האישיים". והכוונה לרשת מלונות שיף. גם כאן זכה כנראה לווה בודד באשראי נדיב, כמעט ללא פרופורציה. לווים בסדר גודל כזה נתונים לפיקוח מיוחד ואין כל הסבר כיצד זה נתאפשר והאם מערכת הפיקוח דרשה או לא דרשה הסברים וביאורים למעשים נמשכים אלה.

שטר של שר ללא כיסוי

פרשה חמורה נוספת היא התמוטטות המפעלים העסקיים של האחים הורביץ. שוב הצליחה קבוצת אנשים, ללא בטחונות וללא בסיס כספי איתן, להשיג כ־50 מיליון דולר מכל הבנקים לשם עסקות ספקולטיביות ברחבי תבל. קבוצה זו גילגלה צ'קים עצמיים ועשרות מיליוני שקלים בכל מערכת הבנקאות, הפיקוח לא השגיח בכך. הפיקוח לא בדק מה שווי הבטחונות, והאם יש או אין כיסוי לשטר של 1.9 מיליון דולר עליו חתום שר בממשלה שאין לו רכוש.

המפקח על הבנקים חייב לפקח על טיב הבטחונות של לווים גדולים ולבדוק האם הבנק אינו לוקח על עצמו סיכונים בלתי סבירים, המסכנים את הבנק, משיקולים שאינם עסקיים טהורים. הסתעפות פרשה זו אינה נוגעת למפקח על הבנקים אלא למחלקה אחרת של בנק ישראל, מחלקת האשראי. עו"ד קנטור, מפרק עסקי האחים הורביץ טען במסמך שהוגש לבית המשפט, כי האחים הורביץ השתמשו בניפוח חשבונות על מנת לקבל אשראי מוגדל מקרנות היצוא של בנק ישראל. טרם נודע אם בנק ישראל בדק את העובדות, והאם נגיד הבנק הורה להגיש תלונה על כך במשטרה. אין ספק כי על בנק ישראל להתריע ולנקוט את כל האמצעים כנגד אלה המנצלים את האשראי המסובסד בניגוד ליעדים שלהם נועד.

פרשה אחרת שנתגלתה, בדיסקונט, היא פרשת בלאס, ובהקשר זה חשוב רק ההיבט הבנקאי שלו, כאשר בנק או עובד מתוכו ביצע קנוניה עם לקוח. ערבויות פיקטיביות איפיינו גם בנקים אחרים. אולם אף בנק לא נתבע לדין.

בהקשר זה יש לציין, כי אין לראות שום טעם סביר לתבוע לדין דווקא את אהרון מאיר מנהל בנק המזרחי על שיקול עסקי בלתי נכון, כל עוד לא היתה טובת הנאה אישית בצידו, כל עוד בנקים ובנקאים אחרים, שזכו בטובות הנאה, כמו יפת, לא נתבעו. יש בכך משום אפליה בלתי סבירה ובלתי מוצדקת. קשה לקבוע מה מידת אחריותה של גליה מאור על מחדלים אלה ומה מידת אחריותו של ד"ר אמנון גולדשמידט, שהיה עד כה סגן בכיר ואחראי על המחדלים שנתגלו בתקופתם. באחריות העיקרית נושא ונושאו נגיד בנק ישראל, שלו סמכויות ניהול בלבדיות בבנק המרכזי. הקמת הנהלה מצומצמת אינה פוטרת את נגידי הבנק מאחריותו. אין מדובר כאן במועצת נגידים, כדוגמת הפדראל ריזרב בארה"ב שהוא גוף סמכותי הקובע מדיניות. בבנק ישראל הוקם רק צוות ניהולי בכיר מעובדי הבנק הכפופים לנגיד הבנק. יש בכך אולי משום שיפור ניכר בכלי הניהול, אך לא ברור אם יש בכך גם שיפור בקביעת המדיניות והתכנון לטווח ארוך. ניתן לחזור כאן רק על הצעה שהעלינו בעבר, כי מן הראוי להעתיק את מבנה הפדראל ריזרב, ולהקים מועצת נגידים המורכבת מכ־7 אנשים במגוון הקשת הכלכלית לעיצוב המדיניות המוניטארית והבנקאית לטווח הארוך.

צבי טימור

מערב גרמניה

ביקורת על בון בגלל אי־חידוש הצמיחה

המשק הגרמני מתנהל באיטיות ורחוק מלשמש „קטר" להאצת הצמיחה העולמית. על כך זכה לנזיפה צורבת מארגונים בינלאומיים. המשק הגרמני נתבע לעשות יותר למען חידוש הצמיחה העולמית. קברניטי הכלכלה בגרמניה אינם עושים די ו־או.אי.סי.די. בגרמניה (ארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי) סבור כי הצמיחה הכלכלית בגרמניה השנה תסתכם באחוז בלבד, לעומת תחזית של 3 אחוזים.

הארגון הבינ"ל מאשים את בון באי־קיום הבטחותיה לקצץ בסובסידיות ולבטל מגבלות המונעות יצירת מקומות תעסוקה חדשים ל־2.1 מיליון מערב־גרמנים מובטלים.

כלכלנים מערב־גרמניים בכירים מודים, כי הממשלה עשתה עד כה מעט מאד להאצת הצמיחה, וסבורים כי יש לבצע את קיצוץ המיסים המתוכנן ל־1990 מוקדם יותר, או אף כבר השנה. דרישה זו הועלתה על־ידי שותפי מערב־גרמניה. וארה"ב בראשם, כבר לפני שנה, שכן הורדת מסים, לפי השקפתם, עשויה להמריץ את הביקוש למוצרי יבוא ולהקטין את העודפים שצוברת גרמניה בסחר הבינלאומי שלה. העודף במאזן המסחרי של מערב־גרמניה מסתכם ב־60 מיליארד דולר לשנה, לעומת הגרעון הכבד של ארה"ב, שהגיע אשתקד ל־170 מיליארד דולר.

במערב גרמניה מתחולל מאבק גלוי סביב הרפורמה במיסים, אולם מנהיגי המפלגה השלטת טוענים כי הרפורמה יקרה מדי ויש לדחותה. הממשלה חוששת שקיצוץ של 21 מיליארד דולר במיסים יגרום הגברת האינפלציה, ע"י הגדלה בלתי סבירה של הגרעון התקציבי.

על־פי התחזיות, הצמיחה הכלכלית ב־1987 תסתכם באחוז אחד בלבד ותהיה נמוכה מזו של השנה הקודמת, בה הושגה צמיחה של 2.4 אחוזים. הירידה בקצב הצמיחה בגרמניה נובעת מהתעשיות ה„מזדקנות", כגון פחם ופלדה. בענפים אלה צפויים גם פיטורים המוניים.

לדברי כלכלנים, המימשל המרכזי מנוע מלבצע רפורמה מהירה בגלל האינטרסים האזוריים הסותרים. בבאוואריה תובע ראש הממשלה הימני, פראנק יוזף שטראוס, המשך סיבסוד הקונסורציום המייצר את מטוס ה„איירבוס" ומקפיד גם שלא להרגיז את השדולה החקלאית, שכן החקלאים מצביעים באורח מסורתי למען מפלגתו. לא מן הנמנע, לכן, כי ממשלת בון תממן את הורדת מיסי ההכנסה במקום קיצוץ מקביל בתקציב הסובסידיות לענפי משק. בהעלאת מיסים עקיפים כגון היטלים על אלכוהול, סיגריות ובנזין, או העלאת שיעורי המע"מ.

אנתוני ויליאמס, רויטר

מחסור בעובדים בפלסטיקה

כ־900 עובדים חסרים כיום בענף הפלסטיקה, המהווים כ־10 אחוזים מכלל העובדים בענף. המחסור ניכר ביותר בקרב המהנדסים (75), הנדסאים (כ־140) וטכנאים (220) — כך עולה מסקר שנערך על־ידי איגוד יצרני הפלסטיקה שליד התאחדות התעשיינים.

עוד מתברר מהסקר, כי לפי ציפיות המפעלים יגדל הצורך בכוח אדם בפלסטיקה בכ־20 אחוז בשנתיים־שלוש הקרובות, בעיקר לכוח אדם מקצועי. לדברי בני ניצן, יו"ר איגוד הפלסטיקה, אם לא יימצאו די טכנאים ומהנדסים תיפגע התפתחות הענף, במיוחד היצוא, המגיע כיום ל־170 מיליון דולר.

א.נ.

■ אפי ארזי, נשיא „פאוטקס", הודיע על שינויים באגף המו"פ של החברה, שחולק לשניים. חלק אחד יעסוק בפיתוח מוצרים הנמצאים בייצור או הקרובים לייצור ושיווק שוטף, והשני יתרכז במחקר וקידום טכנולוגי. גדעון רוזנפלד יהיה אחראי למחקר ולפיתוח הטכנולוגי, פעילות המרכזת בין השאר חדשנות בנושא עיבוד תמונות וגרפיקה.

חדשות המשק

הדרים זה לא רולטה

המגדלים תובעים מחיר מינימום

בתביעה נמרצת להבטחת מחיר מינימום עבור פרי ההדר יצאה ועידת ארגון מגדלי ההדרים של ההתיישבות העובדת לדבריהם, במצב הקיים כיום, דומה התשלום להימור מקרי.

הוועידה, שהתכנסה בסוף חודש יוני, קיבלה שורה של החלטות ופנתה בתביעה להנהיג מחיר מובטח לפרי ההדר לזניו השונים כבר בעונה הקרובה.

הוועידה פנתה אל משרד החקלאות כדי שיזום הקמת קרן משותפת לממשלה ולמגדלים, שתבטיח מחיר מינימום שיאפשר למגדל לתכנן את הנטיעות והשיווק. המצב כיום, בו המחיר שמקבל החקלאי הוא בבחינת נעלם אחד גדול, גורם חוסר ביטחון וחוסר אפשרות לתכנן נטיעות ושיווק לטווח הרחוק.

מבקרים חיצוניים מונו ב„דובק"

דירקטוריון חברת „דובק" מינה רואי־חשבון חיצוניים — משרד „רוזנבלום־הולצמן" — כמבקרים פנימיים של החברה. במסגרת הפעולות להידוק הביקורת בחברה. רואי החשבון יהיו כפופים לדירקטוריון „דובק" ויבקרו את כל פעילות החברה, מלבד תחום הביטוחים. משרד זה מתמחה בביקורת־פנים ועם לקוחותיו נמנות חברות מקבוצת דיסקונט ו„לוזי".

את המינוי יזם יו"ר דירקטוריון „דובק", יצחק ברמן. והוא יחזק שורה של מינויים אחרים שנועדו להגברת הביקורת. בין היתר נבחרה ועדת מאזן בראשות יצחק אלמן, כדי לבדוק נושאים כספיים; ועדת רכש בראשות עודד ארז, וועדה שתבדוק את פרוייקט הקמת המפעל החדש של „דובק". בהשקעה של 45 מיליון דולר. בראשה יעמוד עו"ד טוכמינץ.

א.נ.

קרנות נאמנות

צמודות מדד מובילות ביולי

כשני שלישים מקרנות הנאמנות השיגו ביולי תשואה ריאלית חיובית, כאשר המובילות הן הקרנות הסולידיות: אג"ח של המרינה — 5.8 אחוזים, צמודי מדד — 3.4 אחוזים ומתמחות במט"ח — 3.1 אחוזים. כך עולה מסיכומי חברת הייעוץ „מיטב".

תשואות אלה משקפות את המגמה החיובית שהסתמנה בשוק ההון בכל האפיקים פרט למניות. מניות הבנקים שבהסדר נהנו ביולי מהציפיות לפיחות ומהפחתת הריבית, ועלו בכ־4 אחוזים. צמודי המדד נהנו ממדד גבוה יחסית ליוני והניבו 4.3 אחוזים, וצמודי המט"ח הניבו 2.3 אחוזים. המניות הכזיבו ובשבוע האחרון של החודש נשחקה עלייה של 10 אחוזים שהן צברו במהלך החודש.

ובסיכומו של דבר ירד מדד המניות ללא בנקים שבהסדר בכ־2 אחוזים.

הקרנות הטובות ביולי: „לשם" (המזרחי) — 5.6 אחוזים, „תרשיש" (לאומי) — 5.1, „צוק" (המזרחי) — 4.8 אחוזים. הגרועות ביותר: „ענת" (רננית) — 3.9 — אחוזים, „שנהב" (איגוד) — 3.9 — אחוזים, „בדולח" (לאומי) — 2.3 — אחוזים.

רוב קרנות הנאמנות השיגו תשואה ריאלית חיובית מאז תחילת השנה ומדדן עלה ב־19 אחוז -- כפול מעליית המדד. הבכורה מינואר עדיין בידי קרנות המניות (27 אחוז) והגמישות (25 אחוז).

א.נ.

„תכלית" תנהל השקעות בדיסקונט

בנק דיסקונט הקים חברה חדשה לניהול תיקי השקעות, בשם „תכלית". בשלב הראשון יהיה לחברה סניף אחד, בתל־אביב, אולם פקדונות הלקוחות של החברה יישארו למשמרת בבנק וימשיכו להתנהל במסגרת הסניף בו מתנהל חשבון הלקוח. שווי התיק המינימלי שניתן לפתוח בחברה הוא 30 אלף דולר ומדיסקונט נמסר, כי שיעור עמלות הניהול יהיה תלוי בלקוח ובהיקף הפעילות שלו.

למועצת המנהלים של החברה הצטרפו שלושה נציגי ציבור: רו"ח יצחק רוטמן, נשיא לשכת רואי החשבון; פרופ' יהודה כהנא ובני אהרון, יו"ר איגוד יצרני הרהיטים. חברים בה גם שלושה נציגים של הבנק והמנכ"ל הוא דוד סער.

הבנק הפעיל בסוף 1986, 30 מוקדי השקעות הנותנים שירותי ייעוץ להשקעה בניירות־ערך. אם יתקבל החוק להפרדת הייעוץ מהבנקים, יוכל דיסקונט להעביר את כל מערך הייעוץ לחברת „תכלית" ולהופכה לחברה־אחות בקבוצת אי־די־בי.

א.נ.

מודל תלת־ממדי על מצג המחשב

דירקטוריון „כלל" אישר את שותפותה של „כלל תעשיות אלקטרוניקה" בהקמת חברה חדשה, ששמה יהיה ככל הנראה „קפיטול", שתפתח מיכשור לייצור גופים תלת־ממדיים מתוך אינפורמציה דיגיטלית.

בחברה יהיו שותפים שלושה גופים בחלקים שווים: „כלל תעשיות אלקטרוניקה", „מאיטקס" והתעשיין הגרמני הייגריך מנדלמן, מבעלי החברה „שנייודר אוטשיקה". כל אחד מהשותפים ישקיע 750 אלף דולר.

מנכ"ל „כלל אלקטרוניקה", עקיבא מאיר, מסר כי בתהליך הייצור של „קפיטול" תוצג תמונה עם אפקט תלת־ממדי על צג מחשב, ונתונים אלה יוזרמו למערכת אלקטרו־אופטית־כימיקלית. על־פי נתונים אלה ייצא מתוך מכונה הגוף התלת־ממדי שנתוניו הוכנסו למחשב. לדבריו, שימושי המוצרים האלה יהיו במודלים בתעשיות הרכב והמטוסים ולרפואה. לרשות החברה עומד מפעל בהרצליה, שיורחב עם מימוש ההשקעות.

א.נ.

מבזקים כלכליים

■ „ארקיע" החלה להנפיק כרטיסי נסיעה ברשת האוטובוסים „גרייהאונד", רשת האוטובוסים הפרושה ברחבי ארה"ב ובקנדה. כרטיס נסיעה ל־7 ימים עולה 99 דולר, ל־15 יום — 150 דולר ול־30 יום — 225 דולר.

■ הסדר חדש לרכישת „יורלפאס" מאפשר לישראלים לשלם 10% מהמחיר בארץ בעת ההזמנה ואת השאר בארץ היעד. הדבר יביא להוזלה של כ־15% בשל אפשרות לחסוך היטל על רכישת שירותי חוץ. יורלפאס לשבוע עולה 220 דולר, ל־15 יום — 280 דולר. מחיר כרטיס קבוצתי לשלושה ל־15 יום עולה 210 דולר לאיש.

■ מפעל לייצור מחשבים יוקם בעפולה. המפעל החדש, שתוצרתו מיועדת ליצוא, יפעל על־פי ידע גרמני ויעסיק בשלב ראשון כ־30 עובדים.

■ חברת „רשנים וחומרים כימיים" ייצאה בשנת 1986 לספרד רשנים בסכום כולל של 4 מיליון דולר. „רשנים" חדרה לשוק הספרדי רק אשתקד, בעקבות הצטרפותה של ספרד כחברה בשוק המשותף. היקף היצוא שהושג בשנה אחת מהווה פריצת־דרך משמעותית בשוק זה. עיקר המוצרים המיוצאים לספרד הינם רשנים מגורענים במגוון הרכבים. כולם מיועדים לחקלאות.

■ הרווח לפני מס של בנק לאומי לפיתוח החקלאות למחצית השנה שהסתיימה ב־30.6.87 הגיע ל־2.3 מיליון ש"ח לעומת 1.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 51%.

העורך הכלכלי: צבי טימור

קרנים מדור לדור

„בית־ספר לנשים" מאת מולייר בתיאטרון „הבימה"

מאת חנה רוזנטל

מחקר מעמיק בחיי הנשואים שסביבו, הביאו את מסייה ארנולף (ששון גבאי) למסקנה נחרצת: כל הנשים בוגדות, את ראשי הבעלים קרניים מעטרות!

מסייה ארנולף, רווק בן 42 מרשה לעצמו לגחך. הוא פתר את הבעייה, והכין לעצמו כלה מטומטמת ותמימה שאפילו לא יודעת לאיית את המילה זימה. את אנייס (ליאת גורן), בת חסותו העניייה, מסר בגיל 4 לנזירות לחנכה לארבע מצוות, ולהן בלבד: להתפלל, לתפור, לטוות ובלילה רק את בעלה, כמובן לאהוב. והיום כעבור 13 שנה, כשהיא מושלמת בבערותה, הוא עומד לשאתה לאשה. אך ליתר בטחון סגר אותה בביתו הכפרי, המרוחק מחברת ידידים ו/או אויבים וכדי לשמור עליה, שם שני משרתים שוטים ובורים את אלן (מיכאל כורש) ואת ז'ורז'ט (יעל אמיתי). שניים אלה בוודאי לא יפגמו בבורותה. אבל כשיצא מסייה ארנולף להכין את החתונה ערך לו הטבע הכנות משלו ברמות הוראס (שמואל וילוז'ני), עלם צעיר שהגיע לכפר...

„בית ספר לנשים" מאת מולייר, תרגום אהוד מנור, בימוי לסלו מרטין, המועלה ב„תיאטרון הלאומי הבימה", עוסק לכאורה במערך המוכר של זקן המתאהב בצעירה המתאהבת בצעיר, שגם הוא מתאהב בה. אלא שמחזה זה נכתב על ידי מולייר כשהיה בן 40 לאחר נשואים אומללים לארמנד בז'אר אחותה הצעירה של מדלן בז'אר, אישתו הראשונה: נשואים שהיו מלווים ברכילות, לא לגמרי מבוססת, שארמנד היתה בתו שלו ושל מדלן. מכאן, שהקירבה הגדולה שחש מולייר לארנולף: הסמיכות הגדולה בין שתי הדמויות הוסיפה למחזה רובד אנושי ופיוטי. אהבתו של ארנולף לאנייס. יסוריו האמיתיים נתנו לו גוון טראגי, והוציאו אותו מגלריית הזקנים המגוחכים, דוגמת פנטלונה מן הקומדיה דל־ארטה.

במחזה, שהוא סאטירה על חיי הנישואים, מעורר, לכאורה, מולייר התנהגות של פריצות אצל אנייס הצעירה המוכנה לברוח עם מאהבה בלילה. הסערה שקמה נגד מולייר. שיקפה יותר את השנאה שחשו כלפיו מאשר מרגשות פוריטניים ורצון לשמור על טהרת המשפחה דברים שלא אפיינו כלל את החברה הצרפתית במאה ה־17.

התפתחותה של אנייס במחזה, יש בה קריצת ניחומים לארנולף — מולייר: הנערה הבורה משתנה לאשה בשלה, הנותנת ביטוי לרגשותיה ולרצונותיה דבר שמעביר אותה, כמובן, למחנה הנשים החכמות ובבוא העת תצמיד אף היא לבעלה קרניים על הראש. ואם כי הדברים לא נאמרים בפירוש, הרי הם נרמזים בדבריו של כריזאלד (אברהם רונאי) שמלכתחילה רצה להביא את ידידו ארנולף מן הנישואים האלה.

שוחחתי עם הבמאי ההונגרי של ההצגה.

פרשנות לא מסורתית

— מה מיוחד במחזה הזה, מהו סוד הצלחתו?

„המחזה תיאטרלי מאוד. הוא נראה אמנם פשוט, אך יש בו הבנה עמוקה של יחסי אנוש. אינטרפרטציה החדשה שלנו הפכה אותו לקלאסיקה פופולארית ביותר בהונגריה. הוא הוצג מיספר פעמים זהה ל„טרטיף".

לכאורה, עוסק המחזה בזקן טיפש, שרוצה לשאת צעירה לאשה, ומפני שהוא זקן וטיפש בא הצעיר החכם וזוכה באהבתה לא כך בפרשנות שלנו. אנחנו השתחררנו מהדעות הקדומות הקשורות בקומדיה, ומצאנו שארנולף הוא בן 42 מולייר טורח להדגיש זאת הוא אינו זקן, להיפך, הוא בשיא הגבריות שלו. הוא גם לא טיפש. להיפך, הוא חכם, בעל מוח חריף. דומה מאוד למיזנטרופ דמות מרכזית בעבודת מולייר שונא המין האנושי, שיש לו השקפת עולם המסבירה את שנאתו, ויש לו תפיסה מעשית, איך אפשר להיות מאושר בעולם השנוא הזה.

גם לארנולף השקפת עולם על המין האנושי, אך תפיסתו מוזרה ושגוייה באופן בסיסי, ונוגדת את טבע האדם. הוא מאמין שניתן לסגור אדם מפני העולם החיצוני, למנוע ממנו מידע על הנעשה שם וכך יגדל להאמין שעולמו שלו הוא הטוב המוחלט. שלוש עשרה שנה עובדת תוכניתו של ארנולף עד שהחוק הטבעי של החיים מתחיל לפעול. כשבא הוראס, שהוא אמנם בחור בינוני לחלוטין, אך צעיר מתחילה תוכניתו של ארנולף להתמוטט. איך מתמוטטת התכנית על כך המחזה".

— כמה עמוקה השפעת קרבתו של מולייר לארנולף?

„ידוע שמולייר הכיר את ארמנד בז'אר, כאשר היתה בת 5 שנים. אח"כ נשא אותה לאשה. קשה לא להתייחס למקבילה. בתשוקתו של ארנולף לאנייס, באהבתו העמוקה והפיוטית, בפגיעותו אין ביחוד הוא מעורר חמלה. ישנה ראייה דו־ערכית של הדמות. מחד, צוחקים לתוכנית שלו מפני שיודעים שלא תצלח לא בחיים הפרטיים, לא בחיים התרבותיים ולא בחיים הפוליטיים. גם לא רוצים שתצליח. ומאידך, זו התחבולה

שמואל וילוז'ני וליאת גורן ב„בית־ספר לנשים"

במחזה, מרגישים גם בטראגיות שלו, לכן המחזה טראגי־קומי הרבה צחוק והנאה אך על בסיס אנושי".

— לא רק ארנולף שובר את סטריאוטיפ הזקן בקומדייה. גם אנייס וגם המשרתים שונים מה מאפיין אותם?

„לאנייס מוח ונפש של ילד חכם. יש בה תמימות מוחלטת. היא מעין מחשב, שמחכה שיזינו אותו באינפורמציה ובאמת, אפילו במעט המידע שהיא מקבלת, היא מצליחה להתפתח ולתת תשובות לאדם יותר מלומד. תגובותיה לעולם טובות מאלה של ארנולף ושל הוראס ביחד. זה הישג פנטסטי של מולייר. נשים מעריצות את המחזה הזה כי התפיסה על נישואים ועל נשים המובעת בו היא כל כך איומה, שוביניזם גברי ואולי אפילו שוביניזם כללי משתלט על חיי הנישואים, על חיי החברה, על חיי המדינה, ונפלא איך אשה צעירה מצליחה להיחלץ מן השוביניזם הזה. אנייס היא אחד התפקידים הנשיים היותר טובים שנכתבו.

גם במשרתים חלה התפתחות במחזה. הם נבחרו בשל בערותם, הפרימיטיביות שלהם היתה תעודת בטוח נגד התפתחותה של אנייס. אך במהלך המחזה, ככל שארנולף נחלש, הם מתחזקים ומנצלים את המצב לטובתם. אצל מולייר ההומור והרצינות שלובים, סלפסטיק ואמירה רצינית שזורים זה בזה. לכן „בית־ספר לנשים" הוא אחד מן הגדולים בקומדיות של הספרות האנושית".

ברוח המסורת

— מדוע הועדף התרגום הפשטני של אהוד מנור על התרגום של לאה גולדברג, שהוא הרבה יותר פיוטי, יותר עשיר מבחינת שפה ועולם הדמויים, ואולי אפילו יותר משעשע?

„אני לא לגמרי מתאים לחוות דעה, כי אינני יודע עברית, אבל השווינו את התרגום של מנור למקור הלא־מוכר של מולייר, לשני תרגומים טובים בגרמנית ולתרגום המבריק של וילבר לאנגלית, תרגום שזכה בפרס והוא התאים. המחזה המקורי הוא פשוט הדרך פשטותו הוא מצחיק, פואטי ומפנה. שמעתי שהתרגום של לאה גולדברג הוא יפה פיוטי מאוד אך סרמוניאלי (חגיגי), לכן אינו מתאים למקור של מולייר".

— מדוע שינית את סדר התמונות במערכה הראשונה?

„התחלתי בתמונה, בה חוזר ארנולף ממסע קניות לחתונה, ודופק על דלת ביתו הסגור והמסוגר. המסע הזה היה שגיאתו הפטאלית - כי בזמן היעדרו קרו הדברים. כשהוא דופק על הדלת ולא פותחים לו, בפתיחת הדלתות ובסגירתן מיד רואים את העולם המוזר שיצר ארנולף — זה משמש רקע קומי ותמהוני לשיחה היומרנית שלו עם כריזאלד על הנשואים, גם מבחינה דרמטית וגם מבחינה רעיונית טוב להתחיל בפעולה ולא במילים.

בצד שבירת המסורת מחד, החזיר מסורת אבודה מאידך, בתקופת מולייר לוותה ההצגה בבלט, שבדרך כלל חובר על ידי לולי, לואי ה־14 נהג ליטול בו לעתים חלק. אצלנו הריקודים אינם בדיוק בלט, אנחנו קוראים להם „הפנטזיות של ארנולף". קטע אחד של מחול יהיה לפני ההצגה, קטע שני לפני ההפסקה, והקטע השלישי בסוף ההצגה — כמו במאה ה־17".

— איך תיראה התפאורה?

„זו תפאורה, שאינה מוכרת בהצגות של מולייר. התפאורה של מקלוש פהר (ההונגרי) זכתה בפרס ראשון בתחרות בפראג. הוא בנה בית מוזר, חשוך, מסתורי, כאילו מתוך סט לסרט של היצ'קוק, קירות הבית אינם רגילים, הם מכוסים דלתות, שצריך לסגור אותן כל הזמן. הבית מוקף גדר חזקה הנותנת לו אווירת כלוב. לעתים: בעזרת הבמה המסתובבת, הגדר היא מול עיני הקהל, ובני הבית נראים כמאחורי סורגים. זה בית תיאטרלי שצריך להעביר את המסר של ההצגה. כמובן לא להגזים — אחרת מה טעם להמשיך במופע..."

שיבחו בפנים

הבמאי ההונגרי לסלו מרטין צעיר, נאה ובעל חוש הומור מנהל כבר 12 שנה רומן עם המחזה הזה. ב־1975 העלה אותו בבודפשט, ההצגה רצה שם 6 שנים רצופות. במקביל ביים אותה בהלסינקי שבפינלנד. הביקורות הנלהבות בעיתונות הפינית, השוודית והגרמנית הביאו הזמנה לביים בארצות הברית ובקנדה, ועכשיו בישראל.

לסלו מרטין מנהל ה„ויגסנהאז" — תיאטרון הקומדיה" בבודפשט (קומדיה — דרמה על משקל „הקומדי פרנסז") הוא במאי מעופף: ביים ברחבי אירופה בארצות הברית ובקנדה. עטור פרסים על הישגיו האמנותיים בבמוי בתיאטרון, במחזות זמר ובפסטיבלים של פופ ושל טלוויזיה. פרשנותו למחזות קלאסיים ולמחזות עכשוויים הביאה לו תהילה בינלאומית. לשבחים מיוחדים זכו: „בית־ספר לנשים" „יתוש בראשי" „בעלת הפונדק" „חלום ליל קיץ" „לפני השקיעה" „מידה כנגד מידה" „הפיזיקאים" ועוד ועוד...

עלינא תורי בחופשה
המדור נערך ע"י גיורא מנור

איש מצחיק היה

„סרטי שבוע מולייר" — תיאטרון הבימה — 19־22 לאוגוסט

מאת יעל ישראל

בחודש אוגוסט יקיים תיאטרון הבימה את „שבוע מולייר". במיסגרתו יוקרנו גם סרטים על חייו של המחזאי הצרפתי ואחדים ממחזותיו המוסרטים. השבוע יחל ביום ד', 19.8 בשעה 16.00 באולם מסקין עם סרט בן שעה על חייו של מולייר בביצוע להקתו של לואי בארו ובהשתתפותו בתפקיד הראשי. באותו יום יוקרן גם הסרט „רופא בעל כורחו" שהוא הצגה מצולמת של ה־T.N.P, בבימוי פרנסואה גיר.

ביום ה' החל משעה 11.00 תוקרן סידרת טלוויזיה „צחוק ודמע" על חיי מולייר שביים מרסל קרנה בשנת 77. הסדרה בת שש השעות תוקרן ביחידה אחת.

ביום ו' משעה 14.00 יוקרן הסרט „שווא באצילים" המבוסס על המחזה, ובו מככבים מישל גלברו ורוזי ורט. לפני הסרט יוקרן סרט קצר: „קרקס הקסמים הגדול".

האירוע המעניין ביותר יוקרן ביום ש' ה־22.8, החל משעה 11 בבוקר, המדובר בסירטה הנפלא של הבמאית הצרפתית, אריאן מנושקין, מייסדת תיאטרון השמש, על חייו של מולייר ולהקתו הנודדת דרך עשירה בידידים וקרנבלים צבעוניים. הסרט ארבע שעות ועשר דקות והוא מתורגם לאנגלית.

ביום א' החל משעה 16.00 תוקרן ההצגה המצולמת: „דון ז'ואן" בבימויו מרסל בלוואל ובהשתתפות מישל פיקולי וקלוד בראסר. חסרון התרגום האנגלי בכלל הסרטים יפריע בוודאי את „שבוע מולייר" לכל פרנקופילי מסווג.

ערב קריאה

„כרוח הנושבת"

מחזה מאת עידית שחורי בתיאטרון באר־שבע

מאת שלי יחימוביץ'

את ליל יום העצמאות חוגגת משפחת הראל, משפחה ישראלית עם עבר פלמחניקי — על דשא הווילה שלה. מאז קום המדינה מגיעים למסיבת יום־העצמאות אצל משפחת הראל אנשים, שהם מה שנקרא „מלח הארץ".

ביום העצמאות הזה, שסביבו סובב המחזה, מתנפצים המווה, הדימוי העצמי והחיצוני, והמיתוסים. שלאורם חיו בני המשפחה. במטבח הבית, כשבחוץ הזגיגה מתקבצים בני המשפחה ומטפלים במורסות שהוסתרו שנים.

זה שלד העלילה. בתיאטרון באר־שבע הוצג המחזה כ„ערב קריאה". באולם הקטן שבבניין התיאטרון („האולם הבא"), בחום כבד, ישבו חמישה שחקנים, ללא תלבושות ותפאורה, וקראו מן הטקסט. מרגלית סטנדר ביימה... בתפקיד אבא ואמא הראל: מרים גבריאלי ושמוליק שילה, בתפקיד האחות ושני האחים — מיכל ורד, יצחק אביטל ויצחק שדה.

השחקנים ישבו איש אל שולחנו, ובכל עת שהגיע תורו של אחד מהם לקרוא — הוא הדליק מנורת־קריאה. כשיצא מן המחזה — כיבה אותה. הקהל (גיל ממוצע: ארבעים) לא שילם עבור הכניסה, אבל ההרכב היה ההרכב הרגיל של אוהדי התיאטרון בבאר־שבע. אחר־כך התקיים דיון, והקהל הציג שאלות למחזאית עידית שחורי.

בתיאטרון רואים ב„ערב קריאה מחזה" אפשרות לבדוק מחזאות מקורית באופן שונה מעט מן הרגיל.

הקהל אהב מאוד את התוצאה. ההצגה נבנתה מראשי הצופים ללא עזרת תפאורה ובלי ריקטים. החוץ (החוגגים על הדשא) מורגש גם בלי קולות מסיבה ברקע, והוא — המטבח. גם הוא לא נזקק לכלים ולכיריים.

מה שמתרחש במחזה הוא סיגנון ישראלי מוכר: ניתוחים. הבת נשואה ומתגוררת מעבר לים. הירוק הכנים — תיכוניסט לפני גיוס. לשעבר, שירד לארה"ב ובא לביקור. התיכוניסט מפורר פרפורים מאה גיוס, ברור לכולנו, שלבסוף יתגייס. בינתיים הוא דוער שלא יתגייס, ולאמא אומר, שכאשר היא מביטה בו, הוא רואה עיניו אם מותו.

האחות רואה בו משהו אחר: הוא מזכיר לה את אחר, נחשון, שנהרג במלחמת הכיפורים. האח ההוא, מסתבר, התאבד כנראה בעת המלחמה. האח הפר את חוזהו עם חיל־האוויר. וכעת הוא מצליחן ישראלי באמריקה.

הרעיון הכללי: ההורים נטלו לעצמם עשרה קבין של אידיאלים ולדור הבנים הורישו ריקנות ותיסכולים.

זוכרים את „הידה נשבר לאבי הגעגע" של בני הדוקטור במילואים, מחזה עם פזמונים"? כתבו אותו ב. מיכאל, מרמרי, קובי ניב, אפריים סידון ב„זו ארץ זו". והוא יצא מצחיק באופן נסלח. שחורי לא התכוונה להצחיק וגם היה רציני, אבל איכשהו העלילות רומות.

מחול

בת־שבע — ליוון, סינים לירושלים

להקת „בת־שבע" ב„פויזפלקט" מאת דניאל עזרלו

שנים ארוכות היתה תנועת התרבות והאמנות בין יוון וישראל חד־סיטרית: מיוון אלינו בלבד. עכשיו הוזמנה להקת המחול בת־שבע למופע במסגרת פסטיבל אתונה, והיא תופיע באמפיתיאטרון הרודוס אטיקוס בסדרת מופעים, בהם לוקחות חלק להקות ידועות כגון תיאטרון התנועה של פינה באוש, סנקאי גזוקו, הבאלט של לאסקאלה ממילנו ובאלט מרסיי של רולן פטי ולהקתו של פול טיילור.

בת־שבע תרקוד באתונה ב־11—14 באוגוסט בתוכנית הכוללת יצירות מאת דניאל עזרלו, רוברט נורת, ג'ין היל־סאגאן ומרק מוריס.

יין מאי, רקדנית מסין העממית במוסיאון

לראשונה בישראל יתקיימו במוזיאון ישראל שני מופעים של מחול סיני בביצוע הרקדנית יין מאי, לרגל התערוכה: „3500 שנות אמנות סינית". התוכנית תכלול ריקודים קלאסיים מהאופרה של בייג'ינג, המספקות, ריקוד־חצר וריקודי פולקלור.

שתי ההופעות של יין מאי בישראל יתקיימו באודיטוריום שבמוזיאון ישראל בימים שני ושלישי, 10.8.87 ו־11.8.87 בשעה 8.30 בערב.

בהפסקות המופע יוכל הקהל להנות ממאכלים בסגנון סיני (בתשלום), לפני הופעה מוזמן הקהל לצפות בתערוכה: „3500 שנות אמנות סינית".

„מדריך לתזמורת לבני הנעורים" בלהקת המחול הקיבוצית

בסוף אוגוסט תופיע להקת המחול הקיבוצית ביצירתו החדשה של רמי באר, המוסיקה מאת בנג'מין בריטן „מדריך לתזמורת לבני הנעורים", את התלבושות עיצבה וביצעה יהודית גרינשפאן.

המופע — שנועד לכל המשפחה — יתקיים בבית־החייל בתל־אביב, ביום ה' 6 באוגוסט, בשעה 17.00 אחה"צ.

איש ישר לשלטון?

מעמדו של ראג'יב גאנדי בפרלמנט מתערער, לא עד כדי מרד, אך כבר מתעסקים בשאלה — מי יהיה היורש ● המועמד המתאים ביותר — ו. פ. סינג — נחשב להגון ומוכשר. יש רק בעיה אחת — „אין לו שושלת"...

מאת ד"ק. ג'ושי, הודו

ההודים כבר מתחילים לשאול את עצמם מי יבוא אחרי ראג'יב גאנדי. תפולה המוחלט כמעט של נציגות הקונגרס בפרלמנט של מדינת הארייאנה, כתוצאה מן הבחירות שנערכו שם לאחרונה, גרם בהלה בשורות המפלגה. עדיין אין בה סימנים למרד גלוי נגד גאנדי, אך סיעה קולנית קטנה התחילה לדבר בגלוי על שינוי. אנשי מפלגה ממורמרים ומנובריים טוענים, כי גאנדי קיפח את הכאריזמה האלקטוראלית שלו. בפרט לאחר התגובות על השערוריות מסביב לעסקות הגנה, נהפך למיטרד למפלגה.

אולם מנהיגי האופוזיציה מגבירים את הערכה להחתה. תבוסת הקונגרס בבחירות בהאריאנה (גאנדי זכה בחמישה בלבד מתוך 87 המושבים בפרלמנט שם), באיזור הדובר הינדי, המכריע מבחינה פוליטית, היא התחלת נפילה של המפלגה השלטת — אומרים באופן נוטה מנהיגי האופוזיציה. אך הדי האופוזיציה עצמה, המפוצלת מבחינה רעיונית ומשתרעת מן המפלגה הקומוניסטית המארקסיסטית השמאלית־קיצונית ועד למפלגת בהאראטייה ג'אנאטה ההינדית־לאומנית הימנית, שרויה במצב פוליטי מעורר רחמים. אין ביכולתה להציג עצמה כאלטרנאטיבה אמינה לקונגרס. נוכח הרוב הגדול של מפלגת הקונגרס, בלוק סאבהא, הבית התחתון של הפרלמנט הכל־הודי, רק פילוג חמור בשורותיה עלול ליצור איזורואות פוליטית. בחירת יורשו של גאנדי מוגבלת, איפוא לקונגרס בלבד.

האלטרנאטיבה הסבירה ביותר לגאנדי, שכמעט עולה מיידית היא שר ההגנה לשעבר וישוואנאת פראטאפ סינג בן ה־55. במקרה הוא גם יליד אלאהאבאד, השוכנת במקום איחודם של שני הנהרות הקדושים גאנגס וג'אמונה, והיא גם העניקה להודו כבר ארבעה ראשי ממשלה: ג'אוואהארלאל נהרו, לאל באהאדור שאסטרי, אינדירה גאנדי וראג'יב גאנדי. אך אולי כחוסם את האפשרויות המנוגות כו משתדלים גאנדי ואנשיו להשחיר את פניו ולהשליך עליו רפש מאז הסתבך ראש הממשלה במחלוקות בנוגע לשחיתות פוליטית, כאשר הוא מואשם בחיפוי על חברות גדולות ועל שוחד בעסקות בטחוניות.

עם זאת הם השיגו אך את ההיפך. למעשה הפופולאריות של סינג גברה, ביחס הפוך לזו של גאנדי. כיום הוא המנהיג היחיד במפלגת הקונגרס המסוגל לעורר התלהבות בקרב העם ולרכוש את תמיכתו. הוא קנה לו כאריזמה די הצורך בשביל רכישת קולות ובשביל העמדה הפוליטית הגבוהה ביותר בהודו. הופעתו כיוצא למסע צלב נגד השחיתות הפוליטית, המכלה כל חלקה טובה בדמוקרטיה ההודית, היא יותר מפיצוי על היעדר „שושלת", כפי שהיא מנת־חלקו של ראג'יב גאנדי.

איש ישר... ובלתי־מעשי

האמנם די בתדמית של אדם הגון בעיני העם, כדי להגיע לראש הצמרת? אף־כי אנשי השורה בקונגרס סבורים כי ו.פ. סינג עשוי

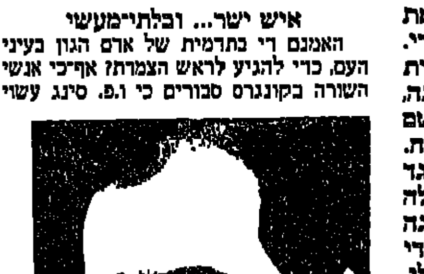

גאנדי. כל היותר חנפנים

להיות רוכש קולות מעולה ולהבטיח את המשך שלטון הקונגרס במרכז, הרי לאנשים שאפתנים רבים הוא אדם בלתי־מעשי ואידיאליסט. אין הוא מבין את המציאות הפוליטית שהיא קיימת היום בהודו. הוא מצפוני וישר, תופעה נדירה בתרבות פוליטית אי־מוסרית, ונרתע ממאניפולאציות פוליטיות, הנחשבות לחיוניות כל־כך, כדי לטפס לצמרת ולהישאר שם.

ו.פ.סינג רוצה, שהממשלה תשים קץ לבריחת ההון לבנקים שווייציים ואחרים, המשמשים נמל מבטחים לפעילות „הכלכלה המקבילה". על קו מחשבה זה אין חולקים.

כן הוא מבקש להעניש את החברות הגדולות. הוא נוקב בגלוי בשמות של אותם קברניטי התעשיה, שלדעתו יש לנהוג בהם בחומרה, משום שהם מחלישים את המדינה מבחינה כלכלית.

כאן טמון המכשול. במשך השנים כוננה התעשיה הגדולה ברית בלתי־קדושה עם פוליטיקאים וביורוקראטים. משקה של הודו הוא משק רכושני. תעשיינים גדולים יכלו לשגשג על־ידי שיחור פוליטיקאים ומפלגות פוליטיות. בכך אין הודו שונה מרוב המדינות של העולם השלישי.

שורש השחיתות

מימון הבחירות הוא כאב־הראש הגדול ביותר לפוליטיקאים ולמפלגות הפוליטיות. קיימת מגבלה חוקית להוצאותיו של מועמד בבחירות, אך זו גולשת יותר בהפרתה מאשר בקיומה. יתירה מזו: ידידיו של מועמד ומפלגתו רשאים להוציא למענו כסף ללא כל הגבלה. בחירות כלליות עולות כיום למפלגה השלטת סכום אסטרונומי. בהערכה זהירה — אולי 40 מיליוני דולרים.

לדבריו של ו.פ. סינג, מימון הבחירות הוא שורש בעיית השחיתות בהודו. הוא טוען, שעל הממשלה לממנן, ועל כן הוא מציע הטלת מס על החברות הגדולות למטרה הזאת. בהיותו שר־האוצר העלה את הרעיון בדבר מס של אחוז אחד על מכירת משקאות חריפים, ואולם אחרים במפלגה השלטת סבורים כי רעיונותיו הם פשטניים.

אומרי הן וחנפנים

פרט לו. פ.סינג איש מבין מנהיגי הקונגרס לא הוכיח עצמו כמסוגל להיכנס לנעליו של ראג'יב. דודנו מדרג שני של גאנדי, ארון נהרו, סבור, כי יש להביאו בחשבון, משום שהוא האדם היחיד בפרלמנט הנושא את השם נהרו. אך נהרו נחשב לא רק כיהיר אלא תדמיתו — בצדק או שלא בצדק — איננה נקיה. הוא שימש כמגייס כספים למען הקונגרס, וכמשכך סערות פוליטיות בשנה הראשונה לשלטונו של גאנדי. יתר עמיתיו של גאנדי בממשלה לא הוכיחו סגולות מנהיגות. הם אומרי הן וחנפנים וחסרים אישיות משלהם. הם חוסים בצילו ותרמו במידה רבה לירידתו. שר לפיתוח משאבים אנושיים, למשל — פ.ו. נאראסימהא ראו, שהוא פרלמנטארי מוכשר, תדמית של „מונשי" (פקיד) ללא תכונות מנהיגות.

העניין הוא, שאינדירה גאנדי סילקה באופן שיטתי אישים בעלי שעור קומה, וכאשר שבה לשלטון ב־1980 היו מסביבה רק אפסים פוליטיים. זה אולי סלל את הדרך לירושה שושלתית, אך רושש את אירגון מפלגת הקונגרס והותירו ללא אנשים בעלי כישרון ואופי, שיוכלו למלא את החלל בעת הצורך. אולי גרסה אינדירה: „אחרי השושלת שלי — המבול".

רק ו.פ. סינג מתבלט כאישיות שונה מיתר הפוליטיקאים וכמי שמסוגל לשים קץ להידרדרותה של הודו לניוון פוליטי ותרבותי. ייתכן שקיימת אלטרנאטיבה בקרב האופוזיציה בדמות אישים שיש להם התכונות הדרושות לראשות הממשלה. אך אלה אינם באים בחשבון עד לבחירות הכלליות הקרובות ב־1989. אם גאנדי ייאלץ להתפטר, תהיה הברירה בין ו.פ.סינג ובין סוס שחור, שיבקש את שיתוף הפעולה של סינג למען הישרדות הקונגרס.

אך מי רוצה באיש כזה, שהפילוסופיה שלו פוגעת בעצם השורשים של השחיתות הפוליטית, אשר נהפכה לחלק בלתי־נפרד מכל המפלגות הפוליטיות הבורגניות ומנהיגיהן. רק הקומוניסטים חסונים בפני המחלה הזאת.

קרנו הפוליטית של ראג'יב גאנדי ירדה פלאים, ואם לא ייאלץ לפרוש לפני הבחירות הכלליות ב־1989, כי־אז ימשיך לפעול כראש ממשלה ללא תנופה וללא יוזמה, שמפעילים עליו לחץ בכל צעד ושעל.

מאבק שלושת הסמוראים

שלושה אישים עם תפיסות מדיניות שונות מתחרים על מקומו של ראש הממשלה נאקאסונה, העומד לפרוש באוקטובר הקרוב ● בעצם מדיניותם זהה — טוען פרופ' למדעי המדינה

המאבק על מי יירש את מקומו של ראש ממשלת יפאן יאסוהירו נאקאסונה, העומד לפרוש מתפקידו בחודש אוקטובר הקרוב, כבר החל, אך שלושת המתחרים טרם אמרו איזו פוליטיקה ינקטו אם וכאשר הגה השלטון יימסר לידיהם.

בעולם הפוליטיקה היפאנית, שבו תוצאות סיעות לרוב ומספרים חשובים יותר מקווים פוליטיים, מתרכזים שלושת האישים, המתמודדים בשדולה מאחורי הקלעים, במקום בוויכוח על בעיות. הסיעה הגדולה ביותר במפלגה הליבראלית־דמוקראטית השלטת היא זו של שר־האוצר לשעבר נובורו טאקשיטה, בן ה־63, ולדעת משקיפים פוליטיים רבים הוא המועמד הסביר ביותר לראשות הממשלה אחרי פרישת נאקאסונה. שני המתחרים החשובים האחרים הם שר־האוצר הנוכחי, קיצ'י מיאזאווה, העומד בראש סיעה של 89 צירי פרלמנט, ושר החוץ לשעבר שינטארו אבה, החולש על סיעה של 86 איש.

113 צירים נמנים עם סיעתו של טאקשיטה, אשר הוקמה בראשית יולי, כאשר התפלגה מן הקבוצה בראשות ראש־הממשלה לשעבר קאקואיי טאנאקה. אך עם זאת דרושה לטאקשיטה תמיכת הסיעות האחרות למען יזכה לרוב מבין 446 הצירים של הליבראלים־דמוקראטים, הבוחרים את נשיא המפלגה, אשר בשל הרוב שיש למפלגה בפרלמנט, הינו גם ראש הממשלה.

„בעיצומם של מאמציהם לגייס יתר תמיכה בין הסיעות מן התבונה, לדעתם, להימנע מהתחייבות למדיניות מסויימת", אמר לכתב 'רויטר' ריי שיראטורי, פרופסור למדעי המדינה באוניברסיטת טוקאי, סיבה נוספת להימנעות זו — אמר הפרופסור — היא שלשלושתם נחשבים כמצדדים במדיניות כלכלית, מזרימת כספים יותר מצד הממשלה, יותר מזו של ראש הממשלה הנוכחי.

„כל שלושת המתחרים דוחים הודעה רשמית על מדיניותם, משום שהמיפנה הבלתי־נמנע בכיוון למדיניות כלכלית מזרימה כזו נוגד את מדיניות הידוק החגורה של נאקאסונה. התמיכה של נאקאסונה ושל סיעתו בת 87 החברים דרושה להם", אמר שיראטורי.

בסיבובי התעמולה האחרונים שלהם ברחבי יפאן השמיעו שלושת המתמודדים רק הודעות כלליות על נושאים חביבים עליהם. טאקשיטה, פוליטיקאי בנוסח מסורתי, דורש לנהוג ביפאן כאילו היתה עיר־מולדת אחת, בעזרת דגש על פיתוח מאוזן של איזוריה השונים. אבה, שהיה שר־החוץ היפאני, שהרבה ביותר במסעות לחו"ל, דורש „תורה בדבר יצירת יפאן חדשה", באמצעות שיתוף־פעולה בינלאומי וצמיחה כלכלית מחודשת. ומיאזאווה, כלכלן הדובר אנגלית כמעט מושלמת, נלחם עדיין למען תוכנית, שגילה לפני שלוש שנים, ושיש בה כדי להכפיל את נכסי העם היפאני תוך עשר שנים.

לפי התוכנית המקורית, שמיאזאווה עוסק עתה, לדבריו, בתיקונה, הוא הציע שיפור דראסטי של התשתית, לרבות דיור ומערכות ביוב, תחום אשר בו מפגרת יפאן הרחק מאחורי מדינות תעשיה אחרות. חבר בכיר בסיעתו של טאקשיטה, קווו ואטאנאבה, אמר שטאקשיטה יבצע רפורמות מרחיקות לכת במסים, כדי לטפל בבעיות החקלאות והקרקע המחריפות והולכות וכדי להתכונן להזדקנות האוכלוסיה היפאנית במאה ה־21.

הסגנונות הפוליטיים של השלושה שונים מאוד מזה של נאקאסונה, הידוע בגילויי לבו ובדרך שקידם במודע את תדמיתו בקרב הציבור, בנוסח הפוליטיקאים האמריקנים, באמצעות כלי התקשורת.

מיטסורו אוצ'ידה, פרופסור למדעי המדינה באוניברסיטת ואסדה אמר, כי למעשה מדיניותם של כל השלושה תהיה, ככל הנראה, זהה. אך הוא הוסיף: „יש לצפות, כי לגבי מימשל של מיאזאווה יהיה המשק בעדיפות ראשונה, לגבי זה של אבה — הדיפלומטיה, ולגבי טאקשיטה — התפתחות פנים".

המשכים

אתגר בשלושה כרכים

המשך מעמוד 7

ועדה, שתבעו להפסיק את פרוייקט ה„לביא". אנו סבורים, כי עבודת הוועדה לא יכלה להיות שלימה ללא התייחסות לפרוייקט. אילו היתה מתקבלת בממשלה (ב־1980) החלטה לייצר את ה„לביא" במסגרת רב־שנתית, היו נמנעים בזבוזים וטעויות. נכון הדבר, שממשלה צריכה לבחור בין חלופות, אך בחירה מן הדין שתיעשה לפני שמתחילים להיכנס לפרוייקט כלשהו. היקפו וחלקו של פרוייקט ה„לביא" בתקציב הבטחון כה גדול, עד שלמעשה, המשך ייצורו מונע כל דיון בחלופות. דווקא מתוך הראייה הכוללת של נושא הבטחון, חשבנו שאי־אפשר להתעלם ממה שיקרה אם יופסק, ומה תהיה משמעות הפסקת הייצור ביחס למילוי אחר דרישות אחרות של צה"ל.

— לא הצעתם להגדיל את תקציב מערכת הבטחון לצה"ל בשנים הבאות.

הממשלה היא הנותנת. הממשלה צריכה לקבוע מסגרת, שאליה תסתגל מערכת הבטחון. אם אין מסגרת רב־שנתית, אי־אפשר לתכנן לטווח ארוך. אין הדעת סובלת שבכל שנה יתחיל כל הוויכוח על תקציב הבטחון ועל פרטיו מחדש. והרי מטבע העניין, יש נושאים רב־שנתיים.

— וצה"ל מסכים איתכם?

פגשנו בצה"ל אנשים פתוחים. הם ציפו להמלצות הוועדה. יש לחברי הכנסת סיפוק רב מכך שצה"ל מוכן לקלוט את הצעות הוועדה. ההמלצות והחומר הנוסף יהיה חומר־עזר חשוב מן הבחינה התוכנית והמוסרית.

למי צלצלו

המשך מעמוד 7

דולר. יש לך השקעה שאינך יכול לעצור, משום שאתה חושש שמא יעצרו את הספקה. והמדובר אינו בסיסמאות. המדובר במהות.

גיורא רם סבור שבנושא הלביא עברו את הנקודה שאין חזרה ממנה. הוא טען שכל מי שתמך בלביא עד לפני שנה. היה חסר אחריות לאומית. הרפתקן כלכלי וכיו"ב. היום המצב שונה. הכסף הוצא, ובמצב הנוכחי, כאשר מערכות הלביא מוכנות, לא יהיה אפשר להרכיב אותן ב־F—16. ורם יודע על מה הוא מדבר. הוא היה בתוך העניינים והוא טוען כי התנגד בשעה שאחרים תמכו. אך עכשיו כבר הכל שונה. היום הכין חיל־האוויר את עצמו למצב בו יהיו לו מטוסי F—16 ולביא וכבר אין מקום לכל ההשמצות. חבל לו לרם שמתערבים היום בוויכוח אנשים היו צריכים להיות מעורבים בו בעבר ולא עשו זאת. חבל לו שהרמטכ"לים, שתמיד היו נגד „הלביא", נזכרים עכשיו לדבר ברמה. נראה לו שפוליטיקאים, רציניים פחות ורציניים יותר, עוסקים בלביא כמו היה צעצוע. זה יותר מדי רציני. ולכן יש צורך להמשיך בפרוייקט.

תותחים

המשך מעמוד 6

הוכיח את עצמו ואנחנו בכלל לא ראויים להתייחסות אנושית. ומייד אני שומעת את הדרישות ההיסטוריות להחזיר את כל מי שיש לו יד ורגל בקריה. משחקני הכדורגל שמשחקים בהפועל ועד הנערים שעורשים כאן חונכות לילדים שמתקשים בשיעורים. להחזירו! לזרוק! לנתק! בחייכם, יצאתם מדעתכם??

שרה: אחד נכה וכל הקריה אשמה. האיש הזה מייצג את קריית־שמונה? תסתובב פה, תראה את הקריה האמיתית. את האנשים. את המפעלים, את התרבות, את הנוער. אתה יודע כמה מבני הקריה לומדים במכללה בתל־חי? איזה מפעל השכלה אדיר קם כאן: קריית־שמונה זה כל מיני אנשים. בדיוק כמו הקיבוץ. יש מפ"ם ויש ר"ץ ויש מערך ויש מפד"ל ויש ליכוד. עיר נורמאלית עם נוער מצוין. ותאמין לי, אני גדלתי בתל־אביב, וכשאני רואה היום את הנוער בתל־אביב דוהר בלילות מהדיסקוטקים לפאבים. אני רק רוצה מהר לחזור לכאן.

אני אומרת לקיבוצניקים, לכל עם ישראל: קריית־שמונה זו היום עיר יפה עם אנשים יפים, אופטימיים. וכל בוקר כשאני פותחת את החלון ורואה את הנוף המקסים של הרי נפתלי בחלון שלי, אני חושבת לעצמי, איפה יש עוד מקום כזה?

לא רק

המשך מעמוד 6

„אני אומר זאת גם אם שרון וארידור לא יורו בכך."

עזרא סדן ניחן גם במידה רבה של צניעות. אחרת היה מספר משהו גם על עצמו. למשל: כיצד קרה שבתור מנהלו הכללי של משרד האוצר, שהבין את הנזק אשר יצמח מהמשך הפרוייקט, לא נקט צעד הפגנתי של התפטרות. מנומקת היטב באמצעי התקשורת, בהם לא התנזר להופיע? מדוע עברו חמש שנים ומדוע חיכה לגיבויו של כל מטכ"ל צה"ל כדי לגלות מה שגילה?

יחסל את הכיבוש

יועצי התקשורת הבכירים אבי פזנר, אורי סביר ואיתן הבר הניעו את רשת הטלוויזיה האמריקנית אן.בי.סי לחזור בה בעמבי משתי שגיאות עובדתיות שנפלו בשידורה הבלתי־אוהד לישראל, „מותו של חלום". הישג חשוב.

אבל מי יתקן את השגיאות העובדתיות שלנו בשטחים?

כבוד לאזרחים

זה היה מוכרח לקרות מתישהו. אחד החיילים של משמר הכבוד מצבא סרי לנקה התנפל על ראש ממשלת הודו, ראג'יב גנדי, לכבודו נערך טקס בנמל התעופה. למלח ההוא היה חם, או שהוא שונא הודים או אלרגי לגנדי, או מכל סיבה אחרת היכה בו בקת רובהו.

הזדמנות נוכה להעלות מחשבה. המנקרת במוחי תמיד כאשר אני רואה טקסי קבלות פנים כאלה לראשי מדינות. מדוע הם מתקבלים על־ידי מסדר של חיילים דווקא? מדוע חיילים הם הביטוי ההולם ביותר לאירוח ממלכתי? הרי הם, בסופו של חשבון, מייצגים כוח אלים. מדוע לא משגרים לטקסים כאלה קבוצות פועלים או אמנים או סטודנטים או ספורטאים או ענפי ייצור או הרכב מעורב מכל אלה? במה הם מייצגים פחות את האומה או מביעים פחות את הערכתה לאורח רם המעלה?

על הפרץ

שבתאי לוי לרשימת ההעברות
הצעה להחליפו במשה סלקטר

● כדורגל

שבתאי לוי, כדורגלן הפועל ת"א, הוצב אתמול ברשימת העברות בהתאחדות לכדורגל.

הנהלת הפועל תל־אביב, בתיאום עם המאמן יצחק שניאור, החליטה כי אין עוד מקום להופעתו של לוי בקבוצה ולפיכך הוא יימכר לכל המרבה במחיר.

שבתאי לוי קיווה כבר אשתקד לעזוב את הפועל ת"א אולם התרצה ונשאר עונה נוספת.

הפעם, עם עזיבתו של חברו סיני, ביקש לעזוב ומבוקשו יינתן לו.

קבוצת הפועל ת"א בודקת אפשרות להחליף את הכדורגלן לוי עם שחקנים אחרים כמו משה סלקטר ממכבי חיפה, אולם אפשרות של מכירה נלקחה בחשבון.

קבוצת הפועל ת"א תתבסס על סגל צעיר, שיכלול בין השאר את רמי שרם, מאיר בלושטיין תמיר לינהרט ואחרים.

קבוצת הפועל ת"א תצא מחר בבוקר למערב־גרמניה. ייצאו 20 שחקנים, במקום 18. זאת ביוזמת אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במ.פ. תל־אביב.

הנהלת הפועל ת"א הבהירה אתמול כי טרם נחתמו החוזים עם השחקנים.

סלקטר התאמן בבית"ר ירושלים

כדורגלן משה סלקטר

משה סלקטר, כדורגלן מכבי חיפה, ערך אתמול אימון בשורות האלופה, בית"ר ירושלים.

סלקטר, הנמצא בעימות חריף עם מכבי חיפה, ניצל את פסיקת בית־המשפט בחיפה שיכול לשחק בכל קבוצה. ההחלטה ניתנה במעמד צד אחד.

לאבי כהן וסיני אין עדיין שחרור בין־לאומי
ההתאחדות מצפה להתחייבות מגלאזגו־ריינג'רס ובוורן

מאת אשר גולדשלגר

מזכירות ההתאחדות לכדורגל לא תדון היום בשחרור בין־לאומי לכדורגלנים אבי כהן ומשה סיני.

ההתאחדות ממתינה להתחייבות של שתי הקבוצות, גלאזגו ריינג'רס (אבי כהן) ובוורן (משה סיני), לפיהן ישוחררו שני השחקנים למחנות־אימון והמשחקים של הנבחרת הלאומית, בהתאם לצרכים.

לגבי משה סיני קיימת בעיה כפולה. זאת משום שאגודתו, הפועל תל־אביב, טרם הגישה בקשה לשחרור בין־לאומי.

מכל מקום, ללא קשר לבקשת הפועל תל־אביב חייבת בוורן לשחרר את סיני בהתאם לצורך.

לגבי אבי כהן, ממתינה ההתאחדות להתחייבות של הקבוצה הסקוטית שכן מכבי תל־אביב כבר סגתה להעניק לכהן שחרור בין־לאומי.

הכדורגלנים הישראלים מנסים להתאקלם בקבוצותיהם

מה עשו כדורגלני ישראל בקבוצותיהם ביבשת אירופה בסוף השבוע?

* אבי כהן שיחק במשך 90 דקות במדי קבוצת גלאזגו ריינג'רס, שניצחה את ריאל סוסיאדאד הספרדית — 0:1. כהן שיחק בתפקיד מגן ימני. הוא סיכם את משחקו: "ברור לי שזו לא היתה הופעה מבריקה מבחינתי, אבל בסך־הכל אני מרוצה מהפרמיירה שלי כמגן".

* ב"דרבי" בין מוטי איוניר (רודה) ורוני רוזנטל (פ.צ. בריז') היתה ידו של איוניר על העליונה. רודה ניצחה ללא־תנאי את בריז' — 0:4. איוניר שיחק 70 דקות, "בישל" את השער הראשון, ויצא לאחר פגיעה קלה בברכו. רוזנטל נכנס בדקה ה־46 כשקבוצתו פיגרה 4:0.

* אלי אוחנה כבש שלושה שערים לזכות קבוצתו, ראסינג מאלין, במשחק מול קבוצה הולנדית מליגה נמוכה (1:8). אוחנה נפצע ברצועות הברך ונטש. גם משה סיני הופיע בקבוצתו, בוורן, נגד קבוצה מליגה נמוכה.

* אייל בגלייבטר הגיע לבלגיה, שם יצר קשר עם קבוצת האסטל מהליגה השנייה.

* בוני גינצבורג ניצב בסוף השבוע בשער קבוצת המילואים של ארסנל, שנוצחה 1:0. השבוע אמור בוני להצטרף לאימוני הקבוצה הבכירה של המועדון הלונדוני.

רק שישה שחקנים באימון הבכורה אתמול
שלושה שחקנים לא התאמנו מאחר שחייבים לעבור בדיקות גופניות ורפואיות

מאת יצחק ויסהוף

"מטרת הנבחרת הלאומית היא להעפיל חזרה למשחקי דרג א' של אירופה. 13 השחקנים שהוזמנו לאימונים הם הכמים הטוב ביותר שיש לנו. יש אמנם עוד שחקנים היכולים לשחק בנבחרת, אך מאחר שרק עשרה יוכלו להשתתף באליפות אירופה, הריצה בבולגריה, לא היה טעם לזמן שחקנים נוספים". — דברים אלו אמר אתמול מאמן הנבחרת הלאומית בכדורסל משה וינקרינץ, בתום אימון הבכורה של הסגל הלאומי.

באימון הראשון השתתפו רק שישה שחקנים (דורון ג'מצ'י, חן ליפין, נדב הנפלד, ארי רוזנברג, ישראל אלימלך ואבי מאור).

למאור היתה ההופעה אתמול בנבחרת הראשונה אחרי תקופה ממושכת. הכדורסלן החולוני נשמע נרגש לאחר האימון, ואמר כי לדעתו זומן מאחר שביכולתו להלהיב את שחקני הנבחרת במשחק ההגנה, שבו הוא מצטיין.

כל שחקני הנבחרת, לבד מהוואורד לאסוף, שיחזור ארצה רק היום, ישתתפו מחר באימון הבוקר הצפוי בהיכל־הספורט ביד־אליהו. באימון אמור להשתתף גם לאוואן מרסר. גם המוזמן החדש־ישן, מיקי ברקוביץ, יטול חלק באימון לאחר ששוחרר מאימון הבכורה אתמול בגלל בעיות אישיות, כמו גם עופר פליישר. איציק כהן, עדי גורדון ותומר שטיינהאואר חייבים לעבור בדיקות גופניות לפני שיחלו באימונים. זאת לפי החלטת רופא הנבחרת שאינו מאשר אימונים ללא בדיקות.

חוק הספורט אושר בקריאה ראשונה

מליאת הכנסת אישרה פה אחד את הצעת חוק הספורט, שהביא בפניה סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, והעבירה את החוק לוועדת החינוך והתרבות, להכנה לקריאה שנייה ושלישית.

שר החינוך הדגיש בדבריו כי החוק איננו בא לפתור את כל הנושאים שיש בתחום הספורט, אך הוא מהווה צעד ראשון, ותוך כדי הדיונים בכנסת יתווספו בוודאי פרטים ותחומים נוספים.

ח"כ אורה נמיר אמרה בדיון כי "סוף־סוף החוק הזה בא לאוויר העולם". אך מתחה ביקורת על כמה מסעיפיו והציעה לחזקם.

ח"כ יצחק ארצי ציין, כי חוק הספורט מגיע לכנסת שעה שבציבור דנים בהנהגת שבוע עבודה של חמישה ימים: "החוק יצטרך לתת תשובה לניצול הזמן הפנוי של הישראלים בתחום הספורט" אמר ארצי.

יו"ר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, ח"כ נחמן רז, אמר: "החוק לא מתיימר להסדיר את כל הנושא הרחב והמורכב של הספורט, וגם לאחר שנקבלו עדיין יהיה צורך בשיפורים. צריך לראות את החוק כדבר חלקי וכהתחלה חשובה".

● כדוריד

● ארז מלניק, בן ה־19, שוערה השלישי של קבוצת הכדוריד של מכבי ראשון־לציון ונבחרת הנוער של ישראל, ישחק בעונה בקבוצת מכבי הארזים רמת־גן — מוסר יוסף חכם. מלניק הושאל להארזים לעונה אחת, במקומו של השוער ניצן גביש, שישחק במדי סגנית האלופה, הפועל ראשל"צ.

● מאמני הכדוריד של קבוצות הליגה הלאומית, יצחק ליסמן (מכבי הארזים רמת־גן) וישראל כרנר (הפועל פ"ת), יוזמים בימים אלו הקמת ארגון מאמני כדוריד.

טאונס הגיע לפנות־בוקר וכבר התאמן אחר־הצהריים

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

"איני מציב מטרות, כמו אליפות או גביע. רצוני לגלות את משחקי הטוב ביותר. אני שחקן קבוצתי ואנסה להשיג כמה שיותר נצחונות, ובעיקר לספק את אלו שהביאו אותי לישראל" — כך אמר אמש שחקן־התגבור לינטון טאונס, לאחר אימון־הבכורה שלו במדי הפועל ת"א.

טאונס נחת אתמול לפנות־בוקר בישראל ובשעות אחר־הצהריים הצטרף לאימון הבכורה של הפועל ת"א העונה, שבו השתתפו רק שישה שחקנים, מתוכם שלושה שנכללו בעונה שעברה בסגל הקבוצה הבוגרת — חיים זלוטיקמן, שמעון אמסלם ואמיר גרוזיים. על הספסל ישבו עמוס פרישמן, שטל רק אתמול מקייטנה, אותה ניהל בצפון הארץ, ויונתן דלול, שהגיע מחיפה, ונמצא בעיצומו של מסע לחיפוש דירה בת"א.

לקראת סוף האימון הגיע החייל הטרי רותם ארליך, שהתגייס בסוף השבוע שעבר.

באימון צפתה חברתו הבלונדינית של לינטון טאונס, שהגיעה עמו לישראל.

קארל איימוס, השחקן הזר השני של הפועל ת"א, שהיה אמור לנחות אתמול בישראל, לא מצא מקום בטיסה ארצה, ויגיע רק היום, יחד עם לאוואן מרסר והאוורד לאסוף.

טאונס התאכזב שלא ראה את איימוס ואמר: "אני לא מכיר אותו, אבל שמעתי עליו שהוא שחקן מצויין".

קובה פורש

אלוף העולם והאלוף האולימפי בריצת 10.000 מטר, האיטלקי אלברטו קובה, בן ה־29, הודיע במילאנו כי לא יגן על תוארו העולמי ברומא, בסוף החודש אוגוסט, בגלל הישגיו החלשים השנה.

"כושרי לא השתפר כפי שצפיתי, וכל המבחנים שלי אישרו זאת. לכן אין לי ברירה אלא להחמיץ את אליפות העולם".

מכל מקום, החליט קובה, לנוח עד התורה, כאשר יחל להתאמן לקראת המשחקים האולימפיים בסיאול בשנה הבאה.

את מקומו של קובה יתפוס, כנראה, האלוף פרנצ'סקו פאנאטה, המומחה יותר בריצת 3000 מטר מכשולים, והוא התקווה הגדולה של איטליה גם ב־10.000 מטר.

המתאגרף האמריקני מייק טייסון, ששמר אור לאתמול בלאס־וגאס, על תואר אלוף העולם במשקל כבד, עם כל סמלי התוארים האפשריים באיגרוף העולמי. טייסון ניצח את טוני טוקר (תצלום: איי.פי.)

טייסון שלט בזירה אבל ניצח רק בנקודות

● איגרוף

אלוף העולם באיגרוף במשקל כבד, מייק טייסון, בן ה־21 מארה"ב, הזכה על־ידי שתי ההתאחדויות הגדולות — המועצה העולמית — הוסיף לאמתחתו גם את התואר של ההתאחדות הבין־לאומית שבשבר בנקודות על בן־ארצו, טוני טאקר, בקרב בן 12 סיבובים בלאס־וגאס.

טייסון גילה עדיפות רבה אבל ניצח רק בנקודות.

מייקל ספינקס, שהפסיד את תוארו הבין־לאומי מאחר שסירב להגן עליו מול טוני טאקר, אמר, כי הוא מוכן להיפגש עם טייסון הבלתי־מנוצח. מעניין לציין שגם ספינקס לא נוצח עד כה.

היה זה נצחונו ה־31 הרצוף של טייסון, בעוד שלטאקר היה זה הפסד ראשון לאחר 34 נצחונות רצופים.

משקולאי־עולה מקנדה מעורר־מחלוקות

משקולאי יהודי מקנדה, יואל שטראוס, שעלה בשבוע שעבר ארצה ומבקש לייצג את ישראל במשחקים האולימפיים בסיאול בשנה הבאה, מעורר מחלוקות בין נציגי מרכזי מכבי והפועל.

נציגי מכבי שנטלו את המשקולאי תחת חסותם הביעו חשש ש..."יחטף" ע"י הפועל.

חוגים בספורט הישראלי העלו תביעה ליצור מייד קריטריונים לגבי עולים נוספים שיבואו כנראה בשנה האולימפית. צויין כי אסור שיחזרו התקדימים של מארק הנדלסמן, נאנסי גולדשמידט ואחרים, שייצגו את ישראל במשחקים אולימפיים, ואחר־כך לא מימשו, לפחות עד היום, את "רעיון העלייה".

אלוף עולם נוצח

הסיני טנג יאי, המדורג רביעי בעולם, חולל הפתעה גדולה בגביע העולמי בטניס־שולחן במאקאו, כשגבר על אלוף העולם, בן־ארצו גיאנג גיאלינג — 18:21, 15:21, 14:21, 21:14, ונטל פרס כספי בסך 16 אלף דולאר.

טנג היה הסיני השישי שזכה בתואר תוך שמונה שנים.

בחצי־הגמר ניצח טנג את הפולני לשק קוצ'ארסקי בחמש מערכות — 21:15, 13:21, 20:22, 21:14, 14:21.

תיקו לאוסטריה ונצחון לראפיד

במחזור השלישי בליגה האוסטרית בכדורגל, ניצחה האלופה, ראפיד וינה, את ארמורדי ואקר וינה — 2:3, ואילו אוסטריה וינה סיימה בתיקו 1:1 עם גראץ.

תוצאות נוספות: לאסק — ספורטקלוב 1:1; טירול — קלאגנפורט 0:1; פאסט לינץ — וינה 3:0; מודלינג — שטורם גראץ 2:1.

בראש הטבלה מוליכה ראפיד, עם 6 נקודות, לפני גאק — 5; שטורם ולאסק — 4.

גילברט העיף את בקר
ניצח 6:3, 3:6, 10:6

● טניס

הטניסאי היהודי־אמריקני ברד גילברט חולל הפתעה בטורניר בוושינגטון, כשגבר בחצי־הגמר על הגרמני בוריס בקר — 3:6, 6:3, 6:10.

גילברט, שזכה אשתקד בטורניר "הפרס הגדול" ברמת־השרון, ישחק בגמר עם הצ'כי איוואן לנדל, שניצח את ג'ימי קונורס — 4:6, 5:7.

* בגמר הטורניר בהילברסום, הולנד, גבר הצ'כי מילוסלאב מצ'יש על הארגנטיני גיירמו פרז־רולדאן — 4:6, 1:6, 3:6, 2:6.

בוריס בקר — יאוש של הפסד (תצלום: אי.פי.)

* בגמר הטורניר בבסטד, שבדיה, ניצח יואקים ניסטרום את סטפן אדברג — 4:6, 0:6, 3:6.

גרמניה הדיחה את צ'כוסלובקיה

נבחרות הטניס של ארה"ב ומערב־גרמניה יתמודדו בגמר גביע הפדרציה לנשים, במשחקים הנערכים בוואנקובר, קנדה.

ארה"ב, מחזיקת הגביע, ניצחה את בולגריה — 0:3, ומערב־גרמניה גברה במפתיע על צ'כוסלובקיה — 1:2. כריס אוורט ניצחה את מגואלה מאלייבה — 2:6, 2:6, 4:6, ופאם שרייבר גברה על קטרינה מאלייבה — 3:6, 6:7, והאמריקניות ניצחו בזוגות — 1:6, 1:6.

במיפגש המסקרן בין צ'כוסלובקיה ומערב־גרמניה, גברה שטפי גראף על הנה מנדליקובה — 4:6, 1:6. חלנה סוקובה השוותה, כשניצחה את קלאודיה קילש — 6:7, 5:7, אבל הגרמניות ניצחו את הצ'כיות בזוגות — 5:7, 2:6.

בבית־התנחומים: ישראל — טייוואן 0:3

מאת יצחק אשל

נבחרת הנשים של ישראל בטניס גברה בבית־התנחומים בגביע־הפדרציה לנשים על טייוואן — 0:3.

דליה קוריאט גברה על לין יאו — 2:6, 7:6, 2:6, אילנה ברגר ניצחה את שיון מיגליין — 1:6, 2:6, ובמשחק הזוגות גברו אילנה ברגר ויעל שביט על הצמד מטייוואן — 3:6, 2:6.

המשחקים מתקיימים בקנדה.

* הטניסאיות הצעירות, לימור זליץ ודניאלה בלנקה, הצליחו להעפיל לשלב שמינית־הגמר באליפות אירופה, לגילאי 14 ובשלב זה נוצחו. אלירן קצב וטל הראל זכו בנצחון בסיבוב הראשון ונוצחו בשני. טל הראל נבחר כשחקן הטכני הטוב ביותר מבין 128 מתחרים. האליפות מתקיימת בברזל שבמערב־גרמניה.

גליקשטיין ומנסדורף בטורניר ברמודה

רבים מהטניסאים הבכירים יטלו חלק בטורניר הטניס בברמודה [illegible] ארה"ב. וגם הישראלים שלמה גליקשטיין ועמוס מנסדורף. המדורג מספר 1 הוא הצ'כי איוואן לנדל, לפני ג'ימי קונורס, [illegible] והאמריקני ג'ון מקנרו.

סכום הפרסים הכללי הוא [illegible] אלף דולאר.

מטורניר זה יעדרו בוריס בקר, השבדים מאטס וילאנדר, סטפן אדברג [illegible] הצ'כי מילוסלאב מצ'יש [illegible]

● במשחקי [illegible] העצמאות של אינדונזיה [illegible] בג'אקרטה, הביסה [illegible] קוריאה — 65:107 [illegible] גברה על סינגפור [illegible] במשחק נוסף גברה [illegible] אינדונזיה — 53:75.

ג'ונסון גמא 100 ב־9.98 שנ'

האצן המהיר בתבל, הקנדי בן ג'ונסון, קבע באוטבה, קנדה את ההישג השלישי בטובו בריצת 100 מטר, כשגמא את המרחק ב־9.98 שניות.

היה זה תוארו הרביעי של בן ג'ונסון, המחזיק בהישג העולמי הטוב ביותר בגובה פני הים — 9.95 שניות, שנקבע בנובי סאד.

סבסטיאן קו פצוע — מנוטרל לרומא

האלוף האולימפי בריצת 1500 מטר, הבריטי סבסטיאן קו, בן ה־30, ייאלץ לפרוש מאליפות העולם ברומא בסוף החודש, בגלל פציעה ברגלו.

קו לא השתתף בתחרות כלשהי מאז חודש מאי בגלל בעיות בגיד עקבו.

רק שמונה ניחשו 13 בטוטו

הפרס הראשון השבוע בטוטו עלה ל־600 אלף ש"ח לאחר שאיש לא ניחש את תוצאות כל 13 משחקי הליגה האוסטרלית.

8 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל 8435 ש"ח, 93 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 724 ש"ח, ו־75 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 89 ש"ח ו־1061 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו 5 ש"ח.

בהגרלת הטוטואוטו מספר 5 שנערכה אתמול, זכה במכונית 11 איציק מלול מרחוב יוחנן הנשיא 5, קרית אתא.

● בלם ודרדר ברמן וקפטן נבחרת אוסטריה ברונו פצ'יי חתם לצרף ויופיע בעונה הקרובה במועדון טירול לאחר שזה שילם 250 אלף דולר.

טלוויזיה

09.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 09.05 שעת כושר. 09.15 טוב טוב הגמד — פרק 5. 09.40 הלב — פרק 29: גלילינה חולה. 10.05 להקת הווהויל האחרונה — פרק 11. 10.30 ג'ון האליפאקס, ג'נטלמן — פרק ה'. 11.20 צעדי ענק — תולדות להקת הבלט הקנדי בשילוב קטעי בלט נבחרים: אגם הברבורים, ציטוטים אקוסטיים, לה באידרה, דון קישוט ועוד. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 תוכב הטבע — ביו אש לקרח. 14.30 קסים קסם — סיבובים. 15.00 קשר משפחתי — שוש ואבי גולדשלגר הורים ליפעת הבכורה, ולתאומים גיל וניר משוחחים עם אחי יותם על בעיות עם כתם. 15.40 מאתיים שניות על איידס. 15.45 שעת כושר. 16.00 זהרוה — שידור חי. 17.00 ערב חדש. 17.30 "רובי־כפת לי" — הפרק השנים־עשר: "יום הולדת לאיכפתיה". 17.55 "הופה היי" — לקט שירים מתוך הסדרה משתתפים: שלישית הופה היי, אלון אולארצ'יק, ציפי שביט, רוני דותן ועוד. 18.25 "הגיע זמן לשון" — פינתו של אבשלום קור תיוחד לניבים ממגילת איכה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 18.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 "ירושלים של מטה" — סרטו של בני ליס בליל האבל על חורבן בית המקדש — סיור ארכאולוגי במנהרות ובמחילות שמתחת לכותל המערבי. שהוא שריד המקדש. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "ט' באב בצל הנדרומים" — משדר מיוחד של "זה הזמן" לליל תשעה באב. 22.20 חורבן וגאולה — כיצד טיפלו האמנויות בנושאים האלה בכל התקופות? תכנית דיון שישולבו בה קטעי מוסיקה, צילומים של יצירות אמנות ופרקי שירה. בדיון משתתפים: ד"ר גלית הזדרוקסי־ארצה מאוניברסיטה העברית בירושלים בנושא ספרות עממית. יהושע סובול — עוסק בשנים האחרונות בכתיבת מחזה "מלחמות היהודים" — על המרד שפרץ לאחר חורבן הבית השני. ד"ר אריה וקס — מרצה לשירת ימי הביניים ולשירה מודרנית באוניברסיטה בירושלים. מנחה כרמית גיא. 23.00 פסוקו של יום. חדשות הלילה. 19.00 באותו ענין (ערוץ 2). 19.30 תקציר משפט דמיאניוק (ערוץ 2). 20.00 חכית חשוף — דיון (ערוץ 2). 21.00 רביעיות מאולתרות של בטהובן (ערוץ 2).

רדיו

קול המוסיקה

06.01 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה ניגוהה". 09.00 "קונצרט בוקר". 11.57 "פינת השיר" — משירי דוד סוגל. 12.00 "מן הסרטייה" — היידן: סונטה מס' 3 במה מג'ור; מוצארט: סונטה ברה מג'ור לשני פסנתרים ק. 448; בוקריני: חמישיה גיטרה מס' 3; שוברט: רונדו בריליאנט לכנור ופסנתר. 13.05 "בהאזנה ניגוהה" — טשלבוס: סוויטה מס' 1; סאני: וכרוונת מנאפולי" לחליל ולפסנתר; ברהמס: וריאציות על נושא של פגניני; שפור: חמשיה לפסנתר חליל, קלרינית, קרן ובסון; קודאי: "הארי יאנוש" סוויטה. 15.00 "הסברה מוסיקלית" — הנחיות הרגש — תוכנית חמישית. 16.00 "מכולמי הקונצרטים שלנו" — תזמורת סימפונית של חיפה מנצח לוריס צ'קנבוריאן — בטהובן: "ליאונורה"; שומאן: קונצ'רטו לצ'לו בלה מינור; דבוז'אק: סימפוניה מס' 7 ברה מינור. 18.00 "רגש על הביצוע" — על אחת כמה וכמה. 18.00 "בין חברים" — מעולם מטעמי המוסיקה: מוסיקה מאת מלחינים יהודיים. 20.05 "אינטרלוד" — רצף מוסיקלי. 20.27 "פינת השיר". 20.30 "קונצרט ערב ט' באב" — לואיג'י נונו: "גלים שלום ומיוסרים"; מאהלר: סימפוניה מס' 4; לואיג'י נונו: "כי היער צעיר ומלא חיים". 22.30 "עם ועוד" — קלאס דה פריו: ריסקנטוס. 23.00 "מחזורי יצירות" — שופן: מבחר מזורקות, אטודים, נוקטורנים ופרלודים.

רשת א'

07.30 "רדיו־קל". 08.05 "הונה" — עם בני הנדל. 08.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצהרים. 18.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 "צבעי הקשת" — שיר וברכה לפזמונים מזרחיים. 15.27 "האוניברסיטה המשודרת" — "הטלאי הצהוב": יהדות גרמניה ב־5 השנים הראשונות לשלטון הנאצים" — פרופ' יוסף ולק. 15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים. 18.05 "עיונים באגדות החורבן" — על מה חרבה ירושלים? 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "פיוטים וקינות לתשעה־באב" ורקעם ההסטורי". 23.05 "שאי קינה" — קינה בנוסח עדות ישראל.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "בראש צעיר" — תכנית לילדים בחופשה. 09.05 "טכס הבוקר" — עם ארזמה. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 "אלף־דאלף־ב"ביית" — עם אהוד מנור. 13.05 "בחצי היום" — חדשות וזמנים. 14.05 "בת צחוק" — הווי והומור. 15.05 "רגעי קסם". 16.05 "תוצרת הארץ" — תכנית "בכיקתתר" לשירים עבריים. 16.55 "קראתי ספר" — קוראים ממליצים. 17.05 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.05 "מפיק ורי" — עם ריליח אורמיאן וש"ת. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "דין ודברים" — מגזין לענייני חוק ומשפט. 20.05 "בליל זה יבכיון" — שידור חי מהכותל וממקומות שונים בארץ. 22.05 "בין הפרת והחידקל" — פיוטים וקינות לימים שבין המיצרים בנוסח יהודי בבל מגיש: נחום עידו. 23.05 "אנתולוגיה לתשעה־באב" — ירושלים בפיוט ובאגדה, בספור ובשירה. 00.15 שירים עבריים.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — מדרש ואגדה — על משמעותה של האגדה. מרצה: דר' חנגאל מאק. 06.30 "פוקחים עין". 07.07 "תוספת בוקר" — עם צביקה שפירא. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "מחות" — אורלי יניב ודובי לנץ מארחים. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 "אחד אחרי" — להיטים עבריים. 13.55 "לא לכבות את האור" — פינה יומית בנושא ירידה מהארץ. 14.05 "יום יום רג'" — עם אלי ישראלי וארז טל. 16.05 "ארבע אחרי הצהריים" — שעה של שירים עבריים. 16.54 "באופן מילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "יותר טוב מחדש" — על מרכז שיקום ואחזקה בצה"ל. 18.45 "מכולש" — עיכוב יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עזורה. 19.00 "שירים מכאן" — שירים עבריים. 20.05 "ספרים רבותי, ספרים" — המגזין הספרותי של גלי־צה"ל וש"ח. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — מדרש ואגדה (ש"ח). 22.05 "ברך ישבת" — שירים עבריים ממורח. 23.05 "עשרים וארבע — יום שהיה" — עם ירון וילנסקי. 23.55 "שיחת חצות" — עם מיתקל נתור — ממונה על מערכת החינוך הערבית בעירית ירושלים. מפיקה: רורית שמעוני. 00.05 "ציפורי לילה" — עם הרב שמואל אבידור הכהן. תכנית מוסיקלית בנימה אישית בסימן תשעה באב. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

רשת ג'

06.04 "בחורה לאושר" — להיטים ותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים עבריים. 09.05 "בא לי" — עם מנחם פרי. 10.05 "שיהיה" — שעה של ביטלס. 11.05 "30 בצל" — עם יקיר אביב. 13.05 "כל טוב" — פזמונים ומערכונים. 14.05 "בטן־גב" — עם שוש עטרי. 16.05 "מוסיקה לעניין". 17.05 "משקפיים" — עם מיכל שמואלי. 18.05 "שירים משלנו" — עם אריק איינשטיין. 19.05 "שירים משלנו" — עם ירדנה ארזי. 20.05 "שירים משלנו" — עם בועז שרעבי. 21.05 "שירים משלנו" — עם נתנאלה. 22.05 "שירים משלנו" — עם חנן יובל. 23.05 "שירים משלנו" — עם רבקה זוהר. 00.05 "שירים משלנו" — עם יוהר כהן.

מפאת ט' באב
סגורים
כל בתי הקולנוע
ברחבי הארץ

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 3.8
נמר חברבורות: 16.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 3.8 בשעה 16.30
"החילוני האחרון"

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
מטה אשר

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה אשר, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 5555 — מאגר משותף [illegible]" ביחד עם התשריט המצורף אליה. [illegible]
עמרם קלעג'י, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
מטה אשר

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה אשר שבמועצה האזורית מטה אשר, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 5554" — מאסף ביוב, יחיעם" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש מס' 18424 חלק מחלקה 12, גוש מס' 18425 חלקי חלקות 1—8, 10, 17—20, גוש מס' 18957 חלקי חלקות 1, 3, גוש מס' 18959 חלקי חלקות 1, 2, 6.

עיקרי מטרת התכנית: עוד שטח לאזור מתקנים הנדסיים לתשתית.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית ש' מרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה ה' מקומית לתכנון ולבניה האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובלווי תצהיר חתום על־ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
תאריך: כ"ה בתמוז התשמ"ז 22.7.1987

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן שלוש קומות מעל קומת עמודים מנוצלת בחלקה למגורים ויציאות לגג בגוש: 11553 חלקה: 7 דרך עכו 150 ק. ביאליק.

מהות הסטיה: 1) הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים. 2) הקלה בגובה מבני היציאות לגג.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' וייצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג בחלק מדירת מגורים לצרכי עיצוב ותיקון תכשיטים בקומה ב' לתקופה של שנתיים ברחוב העבודה מס' 11 גוש 6932 חלקה 79.

תיק בנין 0021—011
בקשה מס' 2/307

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בניית מגורים לבית על חלקה 24' בגוש 8321 רח' הגדוד העברי מס' 48 בחריגות מבוקשות כהקלה: 104.9 מ"ר מזה 35.4 מ"ר (4.8%) אצל המבקש והבנין קיים בחריגה מקוי בנין צדדיים) ת.ב. 3257 תכנית 50/87 והחלקה 811 בגוש 8267 רח' דוד ילין מס' 22, בחריגות כהקלה 2.8% מכנה עור ת. ב. 4086 תכנית 278/87.

את התכניות ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

הזמנת נושים

עפ"י סעיף 89 לחוק הירושה

כל הנושים שעזבון המנוחה פרנקל פרל ז"ל מנתניה, שנפטרה ביום 29.5.87, מוזמנים להגיש תביעותיהם בכתב במשרד הח"מ תוך 3 חודשים מיום פרסום הזמנה זו.

ראובן הורוביץ, עו"ד
מנהל עזבון זמני
רח' שער העמק 1, נתניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
"מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה, טל: 664690, 668188

הודעה
(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965)

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי אוולאי שמעון בקשה להקלה בגוש 11144 חלקה 30 ברחוב אלונים 6, רכסים. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: מכ/1, מהות ההקלה: בניה לתוספת מגורים, בסטיה מהמרווח הצדדי 3.60 מ' במקום 4.0 מ', במסגרת אחוזי הבניה המותרים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

עובדיה שלמה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת/מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים שינוי תכנית מפורטת/מיתאר מקומית הנקראת "שינוי תכנית מפורטת/מיתאר מקומית מס' כס/31/3/ג'". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6439 חלקות 15, 16, 22, רחובות וייצמן, תל־חי.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: הקטנת שטח מסחרי בתוספת מגורים, הגדלת שטח מגורים למשרדים.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3400 התשמ"ז עמוד 208 ובעיתון בוקר, הצופה מתאריך 19.10.86 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 16.10.86 ובעיתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 19.10.86.

שינוי התכנית האמור בצורתו שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שויש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה במרחק בין 2 המבנים.

דהיינו בנית מרפסת באשר המרחק בין 2 המבנים הוא 7.20 מ'.

שעל החלקה 180 בגוש: 18175, רח' קפלן 17 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב
יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
אשדוד

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, הופקד שינוי תכנית מיתאר הנקראת שינוי מס' 36 לתכנית מיתאר 101/02/3 — רובע ו', ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי בהנחיות בניה לשטחים מסחריים.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: שטח התכנית: 32.059 דונם, גוש: 2457 חלקות 38 — 44, מקום: רובע ו' — רחוב [illegible] — מרכז מסחרי.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.

שלום דניעו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, להלן החוק.

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה (להלן הוועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7652 חלקה 248 רח' שביל הפרחים 245, מבוקשת הקלה בקומת עמודים, משטח המגרש, דהיינו 32.7% במקום 30% לפי תוכנית רע/200/1.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדות למתן ההקלה הנ"ל תוך 14 יום מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולובלין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
דרום השרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית [illegible]

ד. שויש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

שירותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — חביבה רייך 20

חולון
קופ"ח עין יהב — אהרון הוסיין 52

ירושלים
קופ"ח—מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28

נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31

פתח־תקוה
גמא — הפץ חיים 6

רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25

תל־אביב
ריזינגוף — ריזינגוף 132
המלך ג'ורג' — קופ"ח מכבי המלך ג'ורג' 25

חיפה
קריית אליעזר — ככר מאורהוף 6

רחובות
כללית — בני משה

רעננה—כ"ס
רוקסטר — ששת הימים 47, כ"ס

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - עיניים
בקור חולים - ילדים, א.א.ג.
הדסה ע"כ - כירורגיה, אורטופדיה
משגב לדך - נשים
הדסה הר"צ - פנימית

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-15.00
טלפונים: 03-433500, 05-433500

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-245358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229468 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב'-ה' - טל. 292732
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ולבני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ב', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03-285822

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד רמלה — 101, טל' 08-221022. עפולה — טלפון 065-93334. טבריה — 101, טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה' 16.00. בימי ו' וערבי חג 11.30.

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'-ה' 7.00.

מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

טלקס

● מפקד משטרת עזה הועלה בדרגה

מפקד משטרת עזה, אלי אלימלך, הועלה ביום שישי לדרגת סגן ניצב. אלימלך הוא מפקד ראשון של משטרת עזה בדרגת קצונה בכירה זו.

סגן ניצב אלימלך (47), תושב אשקלון ואב לארבעה ילדים, שירת בתפקידים רבים כקצין משטרה, לפני שנתמנה לפקד על תחנת המשטרה בעזה, לפני שנה וחצי. בין יתר תפקידיו היה ראש לשכת החקירות באשקלון ובקריית־גת, סגן מפקד היחידה המרכזית של משטרת מרחב הנגב וקצין הדרכה במיכללה להכשרת קציני משטרה. כן שימש בתפקידי פיקוד במשטרת אשקלון. (עתי"ם)

● 17 מיליון דולר נאספו למען קרן ירושלים

כ־17 מיליון דולר נאספו בתרומות למען „קרן ירושלים" במשך השנה שעברה.

נתונים אלה התפרסמו בישיבת „קרן ירושלים" שנערכה ביום שישי האחרון. בראשותו של יו"ר הקרן וראש עיריית ירושלים טדי קולק. טדי קולק אמר. כי בעקבות המצב הכלכלי הקשה וירידה בדימוי ישראל בעולם בשנים האחרונות, חלה ירידה משמעותית בתרומות הכספים המתקבלות בקרן ירושלים.

מנהלת הקרן, רות חשין, אמרה, כי בסדר העדיפות של הקרן עומדים היום פרוייקטים של פעולות חברה, חינוך ותרבות. אך מאידך לא יוזנחו פרוייקטים כמו הקמת גן החיות החדש בדרום מערב העיר ובניית איצטדיון הכדורגל במלחה. אם יאושר לביצוע. (עתי"ם)

● מפעל מחשבים יוקם בעפולה עילית

על הקמתו של מפעל חדש לייצור מחשבים באזור התעשייה בעפולה עילית הוחלט בסוף השבוע, בפגישה בין יזם מצרפת לבין ראש עיריית עפולה, ח"כ עובדיה עלי.

עיריית עפולה התחייבה לסייע ליזם בהשגת האישורים המתאימים. היזם הודיע, שבשלב ההקמה יעסיק המפעל החדש כ־30 עובדים, אך לאחר הביסוס והקמת מערכת שיווק יעסיק מספר עובדים גדול בהרבה.

המפעל יעבוד על־פי ידע גרמני. (עתי"ם)

● נפתחו אירועי הקיץ בצפת

אירועי הקיץ בצפת נפתחו אתמול תחת הסיסמה „צפת – כמו ביקור בתוך ציור".

אתמול נפתחה תערוכה היסטורית וייחודית „תרומתה של צפת לאמנות הישראלית מראשית המאה ועד לשנות ה־50". התערוכה ממוקמת באולם התערוכה הכללית ובה מוצגות יצירותיהם של טובי האמנים שפעלו בצפת בשנים הראשונות לקום המדינה, שחלקם כבר הלכו לעולמם. (עתי"ם)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי

קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להוספת 2 קומות מגורים ברח' גן העצמאות 2 ק. מוצקין.

מהות הסטיה:

1) חריגה של 13.22 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 1.4% משטח המגרש.

) חריגה של קומה אחת ממספר הקומות המותר.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 3 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הוסטל ראשון לאסירות משוחררות מוקם ע"י נעמת

מאת כתבת „על המשמר"

הוסטל ראשון בארץ לאסירות משוחררות יחל לפעול לאחר החגים. ההוסטל מוקם וממומן על־ידי נעמת והרשות לשיקום האסיר. על כך מסרה אתמול מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, במהלך „יום כיף" שנערך בת"א לאסירות העומדות לפני שיחרורן.

12 האסירות סיימו בימים אלה סדנה בת 3 חודשים בכלא נווה תרצה שבה הוכנו לקראת שיחרורן.

ההוסטל בו ישהו האסירות ישמש להן מעבר מהכלא לחיי הקהילה ויהווה מסגרת שתנתק אותן מהסביבה העבריינית, שאליה הן חוזרות בדרך כלל. ההוסטל ינוהל ע"י צוות עובדים סוציאלים ופסיכולוגים והאסירות המשוחררות יזכו בו בהשלמות בתחום ההשכלה ובהכנה לעבודה.

בצילום: מאשה לובלסקי עם האסירות.

החשוד ברצח אחותו: היא הלשינה עלי שגנבתי סיגריות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מעצרו של הנער בן ה־14 מפרדס־חנה, החשוד שדקר למוות את אחותו בת השבע — הוארך אתמול בבוקר בעשרה ימים במקודת בית־משפט השלום בחיפה.

סניגורו של הנער, עו"ד ירון בר־דיין, ביקש מבית־המשפט לשלוחו להסתכלות פסיכיאטרית והשופט רם סביר נעתר לבקשה והורה לשלוח אותו להסתכלות בבית־החולים לחולי נפש בטירת־כרמל.

הנער, החוסה בפנימיה לילדים קשי חינוך באיזור פתח־תקווה, הודה במעשה, שיחזר אותו בפני החוקרים וסיפר, כי בעת המעשה היה שרוי בערפול חושים ורק לאחר מכן קלט את שעשה.

לפי גירסתו של הנער, הוא חשד באחותו כי הלשינה לאמו שגנב סיגריות מאביו ולכן רתח מזעם ופגע בה.

הנער סיפר בחקירתו, כי בשבת בצהריים שאלה אותו אמו בכעס מדוע גנב את הסיגריות מאביו. הוא נדהם על שאמו גילתה את המעשה, ולאחר שהתפרץ לעברה אמר לה כי הוא עוזב את הבית לחודש. הוא הצטרף לאחיו הבכור ושניהם צעדו לעבר בית סבתם המתגוררת לא רחוק מהם. בכיס מכנסיו, סיפר הנער, היו עמו שני סכינים ובדרך התאמן בתקיעת הסכינים בעצים.

סמוך לשעה 14.30 ירדו שתי אחיותיו הצעירות ממנו מבית הסבתא. הוא ביקש לדעת מי מהן הלשינה לאמו על מעשה הסיגריות. האחות חנה בת התשע אמרה שהיא לא עשתה זאת ואז אמר לאחותו בת השבע: „בואי איתי". הוא לקח אותה למקלט הנמצא סמוך לבית מגורים ושם שאל אותה מדוע הלשינה עליו. הוא סיפר כי תוך כדי כך קם פתאום והחל לדקור אותה. לדבריו היה נתון באותם רגעים במצב של ערפול חושים, ופתאום מצא אותה מגואלת בדם.

הכלב „רמבו" שנשך 7 אנשים לא יומת ויישאר בידי בעליו

מאת יואב אביב

שופטת בית־המשפט השלום בחיפה, מיכאלה שירלובסקי־אור, החליטה אתמול כי הכלב „רמבו" לא יוצא להורג ולא יילקח מידי בעליו.

השופטת העמידה את שרי הבריאות והחקלאות על מידת התיישנות של פקודת הכלבת משנת 1934 וקראה לשרים לתת את דעתם לחקיקה חולמת בנושא בעלי חיים, הן לצרכי הציבור, מבחינת ההגנה עליו, והן למידת ההומניטריות הדרושה בהתייחסות החברה לבעלי חיים.

לפני שבועיים הגיש סגן הרופא המחוזי, ד"ר שמואל רשפון, בקשה לבית המשפט להוציא להורג את הכלב „רמבו" לאחר שזה נשך לטענתו שבעה אנשים מאז יוני 68, ופקודת הכלבת אומרת, כי יש להשמיד כלב, חתול או קוף אשר נשכו יותר מפעם אחת.

בית משפט השלום אישר את בקשתו של הרופא, אולם בעליו, סמי אסור, פנה לבית המשפט באמצעות עורך־דינו ירון בר־דיין, וביקש לבטל את ההחלטה ולשמוע את עמדתו.

בשבוע שעבר העידו חמישה אנשים שנושכו לדבריהם על־ידי הכלב. נציג המדינה, עורך דין ניל בלומברג, וסגן הרופא המחוזי, שמואל רשפון, העלו באותה ישיבה אפשרות שהכלב „רמבו" לא יושמד אלא יימסר לגוף כמו המשטרה או הצבא, שם ישמש בתפקידי שמירה.

השופטת מיכאלה שירלובסקי־אור אמרה אתמול, כי ברגע שמשרד־הבריאות חזר בו מדרישתו להשמיד את הכלב, לא נותר לבית המשפט אלא להשאירו ברשות בעליו. זאת משום שפקודת הכלבת מתייחסת לשאלת השמדתו או אי־השמדתו של בעל החיים.

עליות בכל שערי המניות

עליות שערים הקיפו אתמול את כל שוק המניות. לאחר 6 ימי מסחר של ירידות חדות.

ההסבר לשינוי במגמה הוא הן הסיכוי לירידה במתח הפוליטי והן התקרבות רמת השערים לרמת השפל ששררה בשוק ב־1 ביולי, רמה שממנה התפתחו שבועיים של עליות שערים.

במסחר במניות נקבעו אתמול 261 עליות, לעומת רק 31 ירידות ו־94 ני"ע שנסחרו ללא שינוי בשער.

המחזור הסתכם ב־12.4 מיליון שקל, מזה כ־3.5 מיליון שקל במסחר ב„משתנים".

יצויין, כי העליות החלו כבר ב„משתנים" והמשיכו אף במסחר במ.ר.ץ.

גלגלי הבורסה

בכל ענפי המניות, למעט אלה שבהסדר שנסחרו ביציבות ובעליות עד אחוז, היו עליות עד 4 אחוזים.

באגרות החוב הצמודות למדד נרשמו בד"כ עליות עד אחוז, חוץ מאגרות הצמודות ב־80% למדד. בהן היו עליות עד 3 אחוזים.

הודעות הבורסה

★ אפיק — לא הוגשו בקשות לרכישת המניות, במסגרת ההצעה לציבור. כדעת המפריקים לנקוט פעולות שונות שתאפשרנה לממש את המניות שבידיהם.

★ מבני תעשייה — החברה, שבבעלות הממשלה, הגישה טיוטת תשקיף לגיוס כ־18.7 מיליון שקל המיועדים להקמת מבנים לתעשיה ומרכזי מלאכה ומסחר למכירה והשכרה.

★ בנק לפתוח התעשייה — רווח של 5.7 מיליון שקל במחצית השנה לעומת 12.1 מיליון שקל בכל 1986.

★ בנק כללי — רווח של 987 אלף שקל במחצית '87 לעומת הפסד של כ־3.4 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

★ איית — רווח של 884 אלף דולר ב־1986/7 לעומת 662 אלף דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

בפלילים

תלמיד ישיבה ירק על חיילת וחבריו התפרעו

תלמיד ישיבת „שובו בנים" ירק אתמול אחה"צ על פניה של חיילת צה"ל ברחבת הכותל המערבי בירושלים וכינה אותה „פרוצה". בגלל „הופעתה הלא צנועה" כדבריו.

התלמיד נעצר על־ידי כוח משטרה שהיה במקום והועבר לחקירה במשטרה ברחבת הכותל המערבי. כיוון חרדים שנכחו במקום התאספו בפתחו והכניסה לתחנת המשטרה, בניסיון לשחרר את חברם העצור. החרדים התנפלו על השוטרים שנכחו במקום והמשטרה נאלצה להשתמש בכוח כדי לפזר את המתפרעים. המשטרה עצרה לחקירה עשרה חשודים בהשתתפות בהתפרעות.

הקצין במשטרת ירושלים אמר לכתב עתי"ם, כי בשבועות האחרונים היו מספר מקרים של התנכלויות חרדים, תלמידי ישיבת „שובו בנים", לחיילות חי"ה ולתיירות שביקרו ברחבת הכותל המערבי וכי גם במקרים הללו היתה הסיבה, לדברי החרדים, „הופעה לא צנועה" של הנשים ברחבת הכותל.

(עתי"ם)

הפרגיות נבהלו מהרעש ומתו

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

חבר מושב חרות בשרון תובע 2700 ש"ח משכנו למושב בטענה שהפעיל משור חשמלי ליד לול הפרגיות שלו ללא הודעה מוקדמת וכתוצאה מכך נבהלו הפרגיות, נדחקו לפינה ו־600 מהן מתו.

טרם הוגש כתב־הגנה על תביעה זו.

בתביעה אזרחית שהוגשה לבית־המשפט לתביעות קטנות בכפר־סבא טוען דוד עופר, כי ביום 27.1.87 הפעיל משה פיסקי משור חשמלי ליד הלול שלו. בלי שהודיע לו על כך מראש. הפרגיות אשר נבהלו מהרעש נדחקו לפינות הלול וכתוצאה מכך מתו 600 מהן, ששווי כל אחת 43 ש"ח.

הדיון המשפטי נקבע לחודש דצמבר בפני השופט יהודה פרגו.

„הכל בגלל השביתה" — טען חשוד בגניבת דלק

שני תושבי תל־אביב שנעצרו בחולון כחשודים בנסיון לשאוב בגניבה דלק ממכונית חונה. נעצרו ושוחררו אתמול בערבות בבית־משפט השלום בתל־אביב.

שני החשודים, אליעזר נייער (20) ויעקב בן עזר (22) מתל־אביב. נתפסו בחולון בשבת בשעה 4 לפנות בוקר כאשר ניסו לשאוב דלק ממכונית שחנתה בחולון ולהעבירו למכוניתו של נייער.

החשוד הראשון טען, כי זו הופעה ראשונה שלו בבית־המשפט. הוא הביע חרטה ואמר כי לא יעשה יותר דבר כזה.

החשוד השני אמר, כי „זה הכל בגלל השביתה", בהתייחסו להשבתת תחנות הדלק בסוף השבוע.

השופטת חיה חפץ הורתה לשחרר את שני החשודים בערבות עצמית של 2000 ש"ח כל אחד ובערבות צד ג' בסכום דומה.

(עתי"ם)

„חוקרי מצ"ח שיקרו" קבע השופט וזיכה החייל

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שופט בית־הדין הצבאי בחיפה, סא"ל משה גינות, קבע אתמול בעת שזיכה שקמיסט מעבירות של גניבת כסף מקופת ה„שקם", כי שני חוקרי המשטרה הצבאית החוקרת שחקרו את הנאשם שיקרו בעת שהעידו בפני בית־הדין הצבאי. השופט קבע, כי גם מפקדו של החייל לא אמר אמת והעדיף את גירסתו של החייל.

החייל בדרגת טוראי הואשם כי גנב בשני מקרים מקופת ה„שקם" בו עבד. הנאשם טען להגנתו כי לא גנב דבר וכי בעת שנעלם הכסף הוא היה בחופשה רגילה.

התביעה הצבאית טענה כי החייל הודה בחקירה בעבירות שיוחסו לו. ואילו החייל טען כי ההודאה הוצאה ממנו במכות ובאיומים.

השופט סא"ל גינות קבע, כי החוקרים כיזבו בעדותם לבית המשפט וכי ההודאה הוצאה מהחייל שלא כדין. גם לגבי עדות מפקדו אמר השופט גינות כי היא רצופת סתירות וכי עדות הנאשם אמינה בעיניו יותר מעדות מפקדו.

השופט זיכה את הנאשם, כאמור, מכל אשמה.

לעמיץ, נתן, משפחת בר ולקיבוץ גת

משתתפים באבלכם על מותו של האב

אריה בר

מוסד חינוכי צפית

למשה וחיה בן־דוד
קיבוץ העוגן

משתתפים בצערכם הכבד
על מות האחות

רחל ז"ל

מוצרי תכן
ההנהלה והעובדים

פלג מזים השמועות: קרנות הפנסיה בעודף שוטף

מאת כתבנו לענייני עבודה

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בוועד הפועל דב פלג דחה אתמול בישיבת הוועד הפועל את מסע השמועות, כדבריו, על מצבן האקטוארי של קרנות הפנסיה. לטענתו אין כל שחר לידיעות כאילו עומדות הקרנות בפני קריסה וכי יש גל נטישות של חברים.

פלג, אשר השיב להצעה לסדר היום טען, כי מסע ההכפשה נגד הקרנות נעשה על ידי גורמים מסחריים ועל ידי משרד האוצר. הקרנות, קבע פלג, נמצאות בעודף שוטף והקרן המאוחדת של כל ששת הקרנות עלולה להיקלע לקשיים רק בעוד 34 שנה „ובינתיים יש זמן לטפל בכך", דברי יו"ר האגף.

פלג מסר כי הקרן הגדולה והחזקה „מבטחים", אישרה את האיחוד וגם הארגונים הארציים של תנובה וקופת חולים חזרו בהם מהתנגדותם לאיחוד ולהצטרפותם לקרן המאוחדת. אשר תעמוד על הרגליים בעוד חודשיים, אחרי פעולת שכנוע הנעשית עתה באופן אינטנסיבי.

צו העיקול עלול להביא לסגירת „מנועי בית־שמש"

מאת אב בניהו, כתבנו הצבאי

גורמים במערכת הבטחון הבהירו לראש המועצה המקומית בית־שמש, כי צו העיקול שהשיג נגד מפעל „מנועי בית שמש" עלול להביא לסגירתו הסופית של המפעל ולמפוטרים רבים בעיירה.

ראש המועצה, עו"ד בן־זאב, הטיל באחרונה עיקול בסך של למעלה מ־600 אלף שקלים על המפעל בגין חובות ארנונה.

יודעי דבר העלו את הסברה, כי ראש המועצה (הנמנה עם תומכי אריק שרון בחירות) ביקש בדרך זו „לנקום" במפעל המנועים, לאחר שדבר נסיעתו לצרפת הודלף על־ידי ועד העובדים לח"כ רן כהן מר"צ.

גורמים בטחוניים אומרים, כי צו העיקול מעמיד את מפעל המנועים בפני צרות גדולות ועשוי לסכל את העברתו לידיים פרטיות. העברת מפעל „מנועי בית שמש" מבעלות הממשלה לתעשיין סטף ורטהיימר מתעכבת זה זמן רב. משרד־הבטחון חתם כבר על הסכם בראשי תיבות עם ורטהיימר, אולם דרושה עדיין החלטה של הממשלה.

משרד־הבטחון התחייב בפני סטף ורטהיימר על היקף הזמנות „ממנועי בית שמש" ב־10 מיליון דולר מדי שנה ב־3 השנים הבאות.

מפ"ם לקולק: אל תיכנע לאלימות החרדים

מאת כתבנו בירושלים

אם ימשיכו החרדים באלימות, תהיה מפ"ם מוכנה להעמיד לרשות המשטרה משמרות מתנדבים, כדי שייסייעו בידה להגן על חיי התרבות בעיר – כתב יו"ר סניף מפ"ם, עו"ד נחום סולן, לראש העירייה, טדי קולק.

סולן תובע מקולק „לא להכנע להשתוללות החרדים, אשר מנסים למנוע הקרנת סרטים בשבתות בבית אגרון ובס־נמטק". סולן כותב, כי זה זמן רב מנסים חוגים דתיים קיצוניים לכפות בכוח כל חיי תרבות של ימי הביניים, זורקים אבנים ומפגינים מול מוסדות ובתי־עסק כדי למנוע פעילותם התקינה.

הדו־קיום בין דתיים לחילוניים חייב להתבסס על כיבוד הדדי. וכותם של כל תושבי ירושלים היא לחיות על פי דרכם ומצפונם, כותב סולן.

ירידה מתמדת במספר התושבים היהודים בחיפה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

בשנת 1981 החלה מגמה מתמדת של ירידה באחוז האוכלוסיה היהודית בחיפה, אשר מנתה בתום 1985 כ־205,000 נפש לעומת כ־211,000 בסוף 1981. האוכלוסיה היהודית פחתה איפוא בארבע השנים ב־6000 נפש שהם 2.5 אחוזים, כך עולה מדו"ח המנהל הכללי של חב' שקמונה לסיכום פעולות החברה בשנת 86"87.

הגידול המועט באוכלוסיה הלא יהודית שראשיתו ב־1972 העלה את משקלה של האוכלוסיה הלא יהודית בחיפה ב־7.7 אחוזים ב־1981 וב־8.4 אחוזים ב־1985, הדבר נובע בין השאר מכך שמאז 1980 קיימת מגמה של גדול בהגירה הלא יהודית לתוך חיפה. בשנת 1985 נכנסו לחיפה כ־1970 ערבים ויצאו ממנה כ־1700, בעוד שמאז 1979 מספר העוזבים את חיפה מקרב האוכלוסיה היהודית גדול ממספר הנכנסים, כשקבוצת הגילאים 20־29 בולטת בנטייה להגר. בשנת 1985 נכנסו לחיפה כ־14,500 תושבים יהודיים ויצאו ממנה 16,000. כך בכך נמשכה בשנת 1985 מגמת הירידה בשיעור הנישאים בחיפה שעמד על 11.7 ל־1000 תושבים, שהוא נמוך מהשיעור הארצי העומד על 13.4 נישאים ל־1000 תושבים. עוד עולה מהדו"ח של חב' שקמונה — חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בחיפה, כי הקשישים בעיר מצויים ברמת מגורים גבוהה יחסית, ורק 5 אחוזים מהקשישים התגוררו בדירת חדר בשנה זו.

תחודש פעילות לשכות היועץ לעניינים ערביים

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

השר משה ארנס, האחראי על טיפול באוכלוסיית המיעוטים מטעם ראש הממשלה, עומד לחדש את פעילותן של לשכות היועץ לעניינים הערביים.

עובד בכיר בלשכתו של השר ארנס אמר בשיחה עם כתב „על המשמר", שבשלב ראשון תחודש פעולתן של שתי לשכות בצפון ובנגב ובאופן הדרגתי ייפתחו יתר הלשכות בנצרת ובחדרה וגם בחיפה.

כתב „על המשמר" מציין שאת ההחלטה על ביטול משרת היועץ לעניינים ערביים וסגירת הלשכות המחוזיות של היועץ קיבל לפני שלוש שנים השר עזר וייצמן, כאשר טיפל בעניינים הערביים מטעם ראש הממשלה דאז, שמעון פרס.

יולדת פצעה את אמה ושני ילדיה הפעוטים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

דראמה שנמשכה כשעה וחצי היתה אמש בחיפה, כשאשה בת 30 הסתגרה בביתה עם אמה ושני ילדיה בני שנה ושבוע, ופצעה אותם בשברי בקבוקים, סכין ומכרג.

האשה בת ה־31, שנתקפה כנראה בדיכאון שלאחר לידה, הסתגרה בביתה ואיימה לפגוע בבני משפחתה. שכנים שהבחינו במתרחש הזעיקו את המשטרה.

בשעה 9.15 בערב, כאשר הגיעו שוטרים בלוויית כבאים, אשר פרצו את הדלת, התברר שהיא פגעה באמה בראשה וכן פצעה בצורה קל את ילדיה. ניידת נט"ן ואמבולנס של מד"א, שהגיעו למקום, העבירו את הפצועים לביה"ח „רמב"ם" בחיפה.

היום — פגישת קיסר־נסים בנסיון לחלץ את המשא־ומתן

האיגודים מתנגדים להצעת האוצר בדבר תוספת של 5.5 אחוזים תמורת הסכם לשנתיים ● מטה המאבק יתכנס להחליט על צעדים אם תעלה הפגישה חרס

מאת כתבנו לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, ייפגשו היום עם שר־האוצר משה נסים בלשכתו בירושלים. בנסיון לחלץ את המו"מ על הסכמי השכר בשירות הציבורי מהמבוי הסתום אליו נקלע.

ראשי האיגודים המקצועיים במגזר זה הביעו אתמול התנגדות נחרצת להצעת האוצר להעניק תוספת גלובאלית בת 5.5 אחוזים תמורת חתימה על הסכם לשנתיים.

קיסר והברפלד ידרשו היום משר־האוצר תשובה לשאלת המעבר ל־40 שעות עבודה שבועיות והבהרות לגבי מתן הפלוס, אותה תוספת עליה דיבר נסים בפגישה הלילית שהתקיימה בין הצדדים לפני שבועיים.

מטה המאבק הבין־אגפי, המשותף להסתדרות ולאיגודים המקצועיים, עשוי להתכנס כבר מחר אם הפגישה היום תעלה חרס.

גם בסקטור הפרטי

חיים הברפלד דיווח אתמול בישיבת הוועד הפועל על ההתפתחויות בדיונים ובמגעים עם האוצר. הוא ציין, כי קיצור שבוע העבודה אינו נתון להחלטת הממשלה. אלא למו"מ בין ההסתדרות לבין הממשלה כמעסיק.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר בסיום ישיבת הוועד הפועל. אשר לא דנה בנושא מקוצר זמן, כי קיצור שבוע עבודה ושעות העבודה השבועיות יהיו אחד הנושאים המרכזיים במו"מ העתידי בין ההסתדרות לבין לישכת התיאום של הארגונים הכלכליים. „את התהליך אשר התחלנו במגזר הציבורי נמשיך בסקטור הפרטי", אמר קיסר.

באשר למתן פיצוי לגימלאי שירות המדינה אמר קיסר, כי צפוי ויכוח קשה עם המעסיקים הציבוריים. הוא הזהיר, כי אם לא תחול תזוזה בנושא, תוגש הצעת חוק בנדון, כפי שנעשה לגבי שכר מינימום.

קיסר: ההסתדרות — כלי עזר בעיצוב תדמית ישראל בעולם

מאת כתבנו לענייני עבודה

הוועד הפועל של ההסתדרות דן אתמול בפעילות הבינלאומית של ההסתדרות. בדיון המיוחד. אשר כמוהו לא התקיים מזה שנים, השתתף המזכיר הכללי של קונפדרציית האיגודים המקצועיים החופשיים, ג'ון ואן דרוויקן, וכן המזכ"ל לשעבר, ירוחם משל.

קודם לדיון, שנשא אופי חגיגי, התקיים מופע אורקולי על פעילות ההסתדרות. כפי שמוצגת בפני ראשי איגודים מקצועיים, ראשי אירגונים קהילתיים וארגוני נשים מכל רחבי העולם. המוקדים את הוועד הפועל.

מזכ"ל ההסתדרות. ישראל קיסר. אמר בדברי הפתיחה שלו. כי ההסתדרות הינה כלי עזר בעל חשיבות בעיצוב דמותה ותדמיתה של מדינת ישראל ברחבי העולם.

מנהל המחלקה לקשרי חוץ. אברהם אלון, סקר את פעילותה של ההסתדרות וקבע, כי יש חיזון חוזר לפעילות זו. שהיום עומדת במרכז כמה מהמפעלים הגדולים של האס.טי.אס.טי.יו ובקרב איגודים באסיה ובאמריקה הלטינית.

ירוחם משל תקף את התאצ'ריזם, כגילוי של ממשלה שמרנית הנלחמת, כמו ממשלות אחרות באירופה. נגד מדיניות הרווחה וקבע. כי לאיגודים המקצועיים תפקיד מרכזי במיגור התפשטות האטומיות החולכת ומאיימת על העולם כולו.

יו"ר המחלקה לדמוקראטיה תעשייתית רעיה רטיג (מפ"ם) אמרה. כי „ההסתדרות היתה פעם מאור תגולה. בשנים האחרונות. לצערנו. עולים אליה פחות לרגל. יש לנו הרבה מה ללמוד. מפני שאנחנו קצת קפאנו על השמרים ואין לי ספק שהפעולה הבינלאומית יש בה כדי לקדם את ההבנה בין קבוצות ובין אומות ובכך גם לתת תנופה חדשה להסתדרות".

סיעת חד"ש העלתה הצעה. כי הוועד הפועל ישתלב במערכה הבינלאומית נגד משטר האפרטהייד בדרום־אפריקה. ינתק כל קשר של מוסד הסתדרותי כלשהו עם דרום־אפריקה ויפעל לניתוק הקשרים הממלכתיים. הצבאיים, המסחריים והתרבותיים של ישראל עם מדינה גזענית זו.

כן קוראת חד"ש לוועד הפועל לפעול לסולידריות עם ניקרגואה ולשתף פעולה עם האיגודים המקצועיים במערכה נגד החברות הרב לאומיות.

המזכיר הכללי של קונפדרציית האיגודים המקצועיים החופשיים, ג'ון ואן דרוויקן, בין המזכ"ל לשעבר ירוחם משל והמזכ"ל הנוכחי ישראל קיסר
(צילום: ישראל הדרי/„ישראל סאן")

יתרות מט"ח עלו ב־9 מיליון דולר ביולי — הגיעו ל־4,609 מיליון ד'

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

יתרות מטבע חוץ של ישראל המשיכו לעלות גם בחודש שעבר והממשלה המשיכה לספוג כספים מהציבור. כך עולה מנתונים שפורסמו אתמול ע"י בנק ישראל ומשרד־האוצר.

בחודש יולי עלו הרזרבות במטבע חוץ ב־9 מיליון דולר והגיעו לרמת שיא של 4,609 מיליון דולר בסוף החודש. משרד־האוצר הודיע, שבחודש יולי הממשלה ספגה 146 מיליון שקל. על־פי נתוני האוצר הממשלה הזרימה 140 מיליון שקל דרך פרעון של מלווה קצר מועד מהציבור ופירוש הדבר, שהספיגה שנבעה מהפעילות הריאלית של הממשלה הגיעה לכ־290 מיליון שקל.

הנתונים גם הראו שבחודש שעבר המשיך הציבור לרכוש מוצרים בני־קיימא מחו"ל באותו קצב של תחילת השנה. נוסף על־כך, כ־110 אלף ישראלים נסעו לחו"ל במשך יולי. שני גורמים אלה מביאים בדרך כלל לירידה ברזרבות. אך בחודש יולי השנה חלה עלייה קטנה ברמת היתרות, וזאת למרות השמועות על פיחות צפוי שרווחו בתחילת החודש שעבר.

באוצר מעריכים, שרוב הישראלים ממשיכים לממן את נסיעותיהם לחו"ל ע"י דולרים שהיו ברשותם ולכן הציבור נמנע מלרכוש מטבע חוץ מהמערכת הבנקאית.

עוד עולה מהנתונים, שבשליש הראשון של שנת הכספים הסתכמו הכנסות המדינה ממיסים ב־6.6 מיליארד שקל. עלייה של 1.7 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הנתונים גם הראו, שלמרות הרפורמה במיסים הסתכמו ההכנסות ממס הכנסה ב־3.6 מיליארד שקל, כ־7 אחוזים יותר מאשר באפריל יולי 1986.

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 19 עד 28, תל־אביב 24 עד 29, חיפה 26 עד 30, באר שבע 21 עד 34, רמת־הגולן 22 עד 30, נהריה 21 עד 30, צפת 19 עד 29, טבריה 24 עד 35, נצרת 21 עד 30, עפולה 22 עד 33, שומרון 21 עד 30, לוד 23 עד 31, יריחו 23 עד 37, עזה 22 עד 29, אילת 26 עד 41. (עתי"ם)

החפירות באתר הארכיאולוגי בקיסריה חודשו ללא הפרעה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

החפירות באתר החפירות בקיסריה חודשו אתמול על־ידי משלחת מטעם אגף העתיקות במשרד־החינוך והתנהלו ללא כל הפרעה.

אתמול בבוקר הגיעה לאתר המריבה בקיסריה קבוצת ארכיאולוגים והם המשיכו בחפירות. יותן עזבו האמריקנים. לדבריהם היה צורך להוציא את המשלחת הישראלית להמשיך בחפירות, כדי להציל את המוצגים שנחשפו עד כה. לדברי החופרים יש צורך להשלים מספר עבודות עד סוף העונה מחשש להרס.

החפירות באתר הארכיאולוגי בקיסריה חודשו לאחר שבסוף השבוע ביקר במקום שר־החינוך והתרבות יצחק נבון, ובהסתמך על חוות דעתם של ארכיאולוגים מישראל וראש המשלחת מאוניברסיטת דרו מניו־ג'רסי, התרשם כי אין מדובר בבית־קברות יהודי במקום.

אנשי אתרא קדישא שהודיעו על כוונתם להגיע למקום, לא מימשו כוונה זו וכוח המשטרה הקטן שהיה במקום נותר מובטל.

מנהל אגף העתיקות, רוי איתן, אמר אתמול, כי אין זו הפעם הראשונה שאנשי אתרא קדישא מנסים לחבל במדע וכי החפירות יימשכו בכל מקרה. גם ארכיאולוג מחוז המרכז ד"ר יוסף פורת אמר כי אין כל כוונה להיכנע ללחץ החרדי.

כתבנו מוסר כי הקבוצה האמריקנית שהחלה בחפירות והפסיקה בהנחיית האוניברסיטה שבניו־ג'רסי, ממשיכה בחפירות באתר אחר הנמצא בצפון העיר הצלבנית בקסריה.